

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ЈП Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Војводе Момчила, 18
Телефон/факс: (051) 311-532, 311-545

Петак, 25. јануар 2002. године
БАЊА ЛУКА
Број 4 Год. XI

Претплата за 2002. годину износи 300 КМ
- у цену је урачунат порез на промет
Жиро-рачун: 562-099-00004292-34

66

На основу Амандмана XL тачке 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О СПОРТУ

Проглашавам Закон о спорту који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на седници одржаној 26, 27. и 28. децембра 2001. године.

Број: 01-1021/01
31. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Републике,
Мирко Шаровић, с.р.

ЗАКОН

О СПОРТУ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се: општи интерес и програми у области спорта, услови за обављање спортских активности и делатности, остваривање слободе удруживања и организовања, права и обавезе спортиста, ученичке и студентске активности, спортска такмичења и приредбе, остваривање међународне спортске сарадње, спортски објекти, стручни рад, спречавање и сузбијање насиља и коришћења недозвољених средстава у спорту, финансирање, информатика у спорту, обављање надзора и казнене одредбе.

Одређивање појмова

Члан 2.

Спорт је сваки облик физичке активности који организованим или неорганизованим учешћем доприноси унапређењу и побољшању физичког и психичког развоја деце, омладине и одраслих, афирмацији хуманих вредности живота и остваривању што бољих резултата у спортским такмичењима.

Спортске активности обухватају физичко вежбање, спортске тренинге, такмичења, спортске рекреативне активности, спортске приредбе и спортско образовање грађана који се остварују самостално, или у спортским и другим облицима организовања.

Спортске делатности су делатности којима се омогућавају спортске активности, односно обезбеђују услови за њихово обављање.

Спортиста је лице које редовно према одговарајућем програму, у краћем и дужем временском периоду, унапређује и повећава своје спортске способности и који као члан спортске организације, или самостално, учествује у спортским такмичењима и на спортским приредбама.

Спортско такмичење је манифестација која омогућава појединцима и скипама у спортским играма да искажу и провере своје спортске способности и остваре спортске резултате који доприносе личној и скипној афирмацији, афирмацији општине, града и Републике Српске.

Спортски тренинг је систематски процес трансформације психосоматског статуса учесника у спорту у сврху припреме за такмичење или бављење спортско-рекреативним активностима.

Спортска рекреација обухвата организоване спортске активности деце, омладине, одраслих и инвалидних лица које се организују у оквиру различитих облика спортско-рекреативних колективних и појединачних активности.

Такмичар је спортиста који учествује у неком од система такмичења као члан спортске организације, или самостално, у складу са спортским правилима.

Врхунски спортиста је лице које на спортским такмичењима постиже врхунске спортске резултате у складу са утврђеним нормама и стандардима Међународног олимпијског комитета и међународних спортских асоцијација.

Професионални спортиста је лице које се бави спортском активношћу у виду занимања, самостално, или у оквиру спортске организације.

Спортски стручњак је лице које има одговарајућу школску спрему и квалификацију за рад у одређеној спортској грани.

Стручњаци у спорту су лица разних занимања која доприносе остваривању спортских делатности.

Спорт инвалидних лица, одраслих и деце, је спортска активност лица која су физички или ментално хендикепирани, у оквиру којих исказују своје способности, задовољавају специфичне потребе и поспешују процес властите социјализације.

Спортска организација је организација која окупља спортисте ради остваривања спортских и других циљева и задатака.

Спортско друштво је удружење спортских организација из различитих грана спорта.

Грански спортски савез је удружење основних и изведених облика организовања у једној спортској грани.

Спортски објекат је посебан или вишенамени отворен или затворен простор намењен за спортске тренинге, вежбања, такмичење и одржавање спортских манифестација.

Спортска приредба, односно спортска манифестација је организовано спортско окупљање такмичара и љубитеља спорта.

Међународне спортске приредбе су званична, пријатељска и ревијална такмичења светског, европског и регионалног значаја које организују и у њима учествују спортске организације и спортисти Републике Српске.

Основна начела

Члан 3.

Основна начела на којима се заснива овај закон су:
- поштивање међународних права и слобода човека и спортиста,

- подстицање спортског и општег развоја Републике Српске и локалних заједница,
- афирмација духа олимпизма и достојанственог спортског такмичења,
- заштита здравља спортиста и супротстављање употреби недозвољених стимулативних средстава и борба против свих облика насиља, посебно у врхунском спорту,
- стручност у раду, изградња, реконструкција и наменско коришћење спортских објеката.

Члан 4.

Бављење спортом у Републици Српској је добровољно, слободно и доступно свим грађанима под једнаким условима, независно од расне, националне, верске, политичке и полне припадности, здраво, безбедно и одвија се уз стручни надзор.

Члан 5.

Спортске организације и појединци који организују систематско физичко вежбање, спортску активност и такмичења дужни су да обезбеде здравствено заштиту својим члановима и учесницима у такмичењу у складу са правилником о здравственој заштити спортиста и правилима гранских спортских савеза.

Члан 6.

Република Српска поштује начело аутономности спортских организација и других облика спортског организовања, њихово право на уређивање унутрашњих односа, укључивање и удруживање у спортске савезе и самостално доношење спортских правила која су у складу са законом и међународним правилима.

Спортске организације и спортисти међусобне спорове спортског карактера решавају у складу са својим и међународним спортским правилима и стандардима.

Члан 7.

Спортске организације и спортисти остварују своја права и обавезе прако гранских спортских савеза, а у складу са својим статутима, одредбама овог закона и међународним спортским правилима.

Грански спортски савези Републике Српске остварују своја права и обавезе у међународним спортским савезима самостално или преко заједничких гранских спортских савеза и Олимпијског комитета Босне и Херцеговине.

II - ОПШТИ ИНТЕРЕС И ПРОГРАМИ У ОБЛАСТИ СПОРТА**Општи интерес****Члан 8.**

Спорт у Републици Српској је делатност од општег интереса.

Општи интерес из претходног става овог члана остварује се доношењем и реализацијом програма развоја спорта.

Члан 9.

Под општим интересом, утврђеним у претходном члану, подразумева се и допринос Републике Српске развоју спорта у Босни и Херцеговини, у складу са договореним надлежностима, заједничким интересом и потребама (такмичења, наступи на међународним манифестацијама, чланство у међународним асоцијацијама и др.).

Програми**Члан 10.**

Република Српска, градови и општине доносе програме развоја спорта.

Програмима развоја спорта (у даљем тексту: програм) утврђују се основни правци, стратегија развоја и остваривање општег интереса у спорту Републике Српске и локалног интереса у граду и општинама.

Члан 11.

Програмима се утврђују нарочито:

- циљеви и задаци у области спорта на подручју Републике Српске, односно града и општине;
- општи, материјални, кадровски, просторни и други услови за њихово остваривање;

- садржај и обим посебних облика спортске активности и манифестације које се финансирају или суфинансирају из јавних средстава;

- извршиоци програма, начин њиховог избора и рокови за реализацију;

- време за које се доноси програм.

Члан 12.

Програме који се финансирају, деломично или у целини, из буџета и других извора средстава Републике Српске, доноси Народна скупштина Републике Српске на предлог Владе Републике Српске, а програме који се на исти начин финансирају из буџета и других извора средстава града и општине доносе скупштине града или општине.

Програми из претходног става се доносе за период од четири године (Олимпијски циклус) и краткорочни за период од једне године.

Члан 13.

Програми за чије се остваривање обезбеђују средства из буџета Републике Српске и других извора средстава, у складу са овим законом, односе се на:

1. обезбеђивање услова за остваривање врхунских спортских резултата, организацију спортских такмичења и манифестација деце, омладине, одраслих, те инвалидних лица;

2. стварање услова за рад гранских спортских савеза и удружења Републике Српске;

3. изградњу, опремање и одржавање спортских објеката од интереса за Републику Српску, укључујући санацију и реконструкцију постојећих спортских објеката;

4. унапређење стручног, истраживачко-развојног и научно-истраживачког рада, информатике, издаваштва и јавног информисања у спорту;

5. сарадњу са заједничким спортским савезима Босне и Херцеговине, међународним спортским асоцијацијама и Олимпијским комитетом Босне и Херцеговине;

6. стварање услова и организовање спортских школа, центара, спортских кампова и других институција од посебног значаја за развој спорта у Републици Српској;

7. обезбеђивање права из здравственог и пензијско-инвалидског осигурања врхунским спортистима;

8. обезбеђивање стипендија врхунским спортистима за спортско усавршавање и обезбеђивање новчаних награда за остваривање врхунских спортских резултата;

9. додељивање признања и награда за посебан допринос развоју и афирмацији спорта;

10. републичка спортска такмичења школске и студентске омладине, такмичења и активности инвалидних лица, спортско-рекреативна такмичења, масовне и традиционалне спортске манифестације.

Члан 14.

Организације у области спорта чијим програмима се остварује општи интерес, најкасније до 1. октобра текуће године, достављају министарству надлежном за послове спорта, односно надлежном органу града или општине, своје програме за наредну годину са предрачуном трошкова потребним за њихово остваривање.

Са организацијама из претходног става давалац средстава закључује уговор којим се уређују међусобна права и обавезе.

Члан 15.

Корисници средстава из буџета Републике Српске, односно града или општине, обавезни су да министарству надлежном за послове спорта, односно надлежном органу града или општине, доставе извештај о наменском коришћењу одобрених средстава.

Извештај из претходног става доставља се обавезно једном годишње.

Члан 16.

Министарство надлежно за послове спорта, односно надлежни орган града и општине, утврђују критерије и годишњи план расподеле средстава у року од 60 дана од

дана усвајања буџета Републике Српске и врше надзор над реализацијом програма и наменског коришћења одобрених средстава.

Министарство надлежно за послове спорта и надлежни орган града или општине могу своја права и надлежности пренети на другу установу, организацију или орган.

Члан 17.

Програми који се суфинансирају из буџета града или општине у складу са законом односе се на:

1. изградњу, одржавање, коришћење и реконструкцију спортских објеката;
2. учешће у обезбеђивању реализације општинског, градског и међуопштинског нивоа школских и студентских спортских такмичења, такмичења инвалидних лица, спортско-рекреативних такмичења, масовних и традиционалних манифестација;
3. стварање услова за подизање квалитета рада свих активних спортиста, а посебно рада са младим спортски надареним појединцима и скипама;
4. учешће у финансирању делатности спортских удружења, друштава, гранских спортских савеза и удружења града, односно општине;
5. организацију и одржавање спортских такмичења и манифестација од значаја за општину, односно град;
6. учешће у школовању, стручном усавршавању и стварању услова за рад спортских стручњака и стручњака у спорту;
7. учешће у финансирању здравствене заштите спортиста аматера у складу са важећим прописима;
8. обезбеђење услова за спортске активности инвалидних лица.

Категоризација

Члан 18.

Категоризацијом спортова у Републици Српској (у даљем тексту: категоризација) одређују се критерији за рангирање спортских грана на основу општих и материјалних услова, спортских достигнућа, традиције, развијености спортске гране, здравственог и медијског значаја, атрактивности, приступачности и других значајних фактора спортске гране.

Категоризацијом спортиста утврђују се критерији за рангирање спортиста оба пола на основу вредности остварених резултата, узраста, категоризације спортова, традиције и поступка рангирања.

Категоризација спортова и спортиста односи се и на инвалидна лица која се баве спортом.

Члан 19.

У складу са републичком категоризацијом надлежни орган општине, односно града одређује ранг спортских грана и спортиста на подручју општине - града.

Члан 20.

Категоризацију прописује министар надлежан за послове спорта на основу мишљења стручног савета Републике Српске, а за град или општину овлашћено лице на основу мишљења стручног савета града или општине.

III - СТРУЧНИ САВЕТ

Члан 21.

Влада Републике Српске, на предлог министарства надлежног за послове спорта, образује стручни савет (у даљем тексту: савет), ради давања мишљења у припремању одлука о стручним питањима у спорту, стручне помоћи, те изради програма развоја, предлога програма за олимпијски циклус и годишњих програма из члана 12. овог закона.

Чланове савета чине спортски стручњаци, спортисти и спортски радници.

Надлежни органи града, односно општине, образују своје савете.

Члан 22.

Савети у оквиру свог делокруга рада разматрају, предлажу и дају мишљења о:

- спортским активностима које су од приоритетног значаја за Републику Српску, град или општину;
- критеријима за категоризацију спортова и спортиста;
- предлозима система такмичења Републике Српске, града и општине;
- програмима развоја спорта, плановима здравствене заштите спортиста и програмима борбе против коришћења недозвољених стимулативних средстава, насилног и недоличног понашања спортиста и гледалаца;
- иницијативама за измену и допуноу закона, те других прописа;
- наставним плановима и програмима, школовању и усавршавању стручног кадра за потребе спорта;
- програмима рада спортских центара, кампова и спортских школа;
- програмима наставе физичког васпитања, правима и обавезама ученика и студената спортиста и врхунских спортиста;
- критеријима за утврђивање статуса врхунског спортисте, професионалног спортисте и професионалне спортске организације;
- критерију за избор лица која врше надзор над стручним радом.

Савети обављају и друге стручне послове на предлог министра надлежног за послове спорта.

Члан 23.

У циљу што успешнијег рада савети могу формирати комисије, експертске групе и друга радна тела.

Стручне и административне послове за потребе рада савета обављају надлежни органи за послове спорта у Републици, граду или општини, или одговарајуће установе за развој спорта.

Средства за рад савета обезбеђује министарство надлежно за послове спорта, односно град или општину.

Члан 24.

Савет доноси пословник о свом раду.

II - СТРУЧНИ РАД У ОБЛАСТИ СПОРТА

Члан 25.

Стручни рад у области спорта, у смислу овог закона, обухвата: тренажни рад, истраживачко-развојни и научно-истраживачки рад; стручно обучавање, оспособљавање и усавршавање; планирање и програмирање развоја спорта; информационо-документациону делатност; међународну стручну сарадњу; пропаганду, рекламу и маркетинг у спорту; јавно информисање; издаваштво; професионално вођење пословања и друге видове стручног рада у спорту.

Члан 26.

Стручни рад у спортским организацијама обављају спортски стручњаци и стручњаци у спорту.

Спортски стручњаци су лица која имају најмање више образовање у области спорта, односно физичке културе или лица која су оспособљена за обављање одређених стручних послова у области спорта.

Стручњаци у спорту су лица разних занимања која учествују у спортским активностима и спортским делатностима.

Ближе одредбе о спортским стручњацима и стручњацима у спорту утврђују се правилником из члана 27. овог закона.

Члан 27.

Школовање спортских стручњака и стручњака у спорту обавља се у складу са прописима у области образовања и овим законом.

Послове школовања и стручног усавршавања кадрова за потребе спорта обављају факултети за физичку културу, установе, центри за школовање кадрова и друге организације у складу са законом.

Министар надлежан за послове спорта доноси правилник којим утврђује услове за обављање послова оспособљавања и стручног усавршавања кадрова, начин оспособ-

љавања, организације надлежне за образовање, номенклатуру спортских занимања, звања и друго у складу са прописима образовања у Републици Српској и правилима међународних асоцијација.

Члан 28.

Стручни планови у спорту садрже планске циљеве у погледу физичке, техничке и тактичке припремљености спортиста који желе постићи, методе и средства за побољшање припремљености спортиста, облике, обим и динамику контроле здравља и припремљености спортиста, те план такмичења и слично.

Члан 29.

Грански спортски савези могу у складу са овим законом и правилником из члана 27. организовати у својој спортској грани центар за школовање и стручно усавршавање кадрова.

Члан 30.

Спортски стручњаци и стручњаци у спорту обавезни су да се стручно усавршавају према правилима надлежног гранског спортског савеза, правилника из члана 27. овог закона и међународним правилима.

V - УЧЕНИЧКЕ И СТУДЕНТСКЕ АКТИВНОСТИ

Члан 31.

Школска спортска такмичења у Републици Српској су масовна такмичења ученика и студената у оквиру школског система у складу са законом.

Организацију, правила и услове одржавања ученичких и студентских такмичења у Републици Српској уређује министар надлежан за послове образовања и министар надлежан за послове спорта, те школски спортски савези и спортски савез студената.

Члан 32.

Програми наставе физичког васпитања у предшколским установама, основним школама, средњим школама и на факултетима који се односе на физичко васпитање, доносе се у складу са законом и претходним мишљењем министарства надлежног за послове спорта.

Права и обавезе ученика и студената врхунских спортиста утврђују се актом који доноси министар надлежан за послове образовања на предлог министра надлежног за послове спорта.

Члан 33.

У основним и средњим школама и на факултетима могу се формирати школске, односно студентске спортске организације.

Школске и студентске организације могу се удруживати у школски, односно студентски спортски савез.

Члан 34.

Активност школских спортских организација, као и спортска такмичења, финансирају се из средстава буџета Републике Српске, града и општине намењених за развој спорта и из средстава намењених за финансирање основног, средњег и високошколског образовања.

VI - СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ ИНВАЛИДНИХ ЛИЦА

Члан 35.

Спортске организације инвалидних лица могу се оснивати као удружења, или као предузећа, која се баве спортско рекреативном, активношћу.

Обавеза Републике, града и општине је да додатним мерама стварају услове и стимулишу активност инвалидних лица.

Власници спортских објеката дужни су да омогуће физички приступ инвалидних лица спортским теренима.

Члан 36.

Спортске организације инвалидних лица могу се добровољно удруживати у спортски савез инвалидних лица Републике Српске, града, односно општине.

Спортски савез инвалидних лица Републике Српске удружује се у међународне спортске асоцијације инвалидних лица.

Члан 37.

Спортски савез инвалидних лица организује спортско рекреативна такмичења, доноси правила, правилник о стручним кадровима, програм активности и обавља друге послове које су му поверили оснивачи.

Члан 38.

Активности спортских организација и савеза инвалидних лица финансирају се делом из буџета Републике Српске, која су му намењена за развој спорта, односно буџета града или општине, као и из средстава Фонда пензијског и инвалидског осигурања, Фонда здравственог осигурања и других извора у складу са законом.

VII - РЕКРЕАТИВНЕ, МАСОВНЕ И ТРАДИЦИОНАЛНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ

Члан 39.

Рекреативне, масовне и традиционалне спортске активности грађана свих узраста доприносе унапређењу и побољшању њиховог физичког и психичког развоја, афирмацији хуманих вредности живота и одржавању традиција и обичаја грађана Републике Српске.

Активности из претходног става остварују се путем различитих спортско-рекреативних облика, као што су масовне, колективне и појединачне акције, покрети, манифестације а у складу са овим законом.

Члан 40.

Спортске организације за обављање активности из претходног члана могу се слободно и добровољно организовати као спортска удружења, предузећа, агенције, соколске организације и други облици организовања у складу са законом.

Члан 41.

Спортске организације из претходног члана могу се удруживати у спортско-рекреативне савезе, савезе соколских организација и друге облике на нивоу Републике Српске, града, општине, под условима утврђеним овим законом.

VIII - ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СПОРТИСТА

Члан 42.

Спортисти имају сва права грађана утврђена Уставом и законом, а посебно она права која су утврђена општим начелима овог закона и одредбама које се односе на бављење спортским активностима, удруживање и услове под којим обављају своју активност.

Спортисти су обавезни да се придржавају општих и посебних правила прописаних законима и правилима својих организација и међународним спортским правилима.

Члан 43.

Учешће у спортским такмичењима обавља се аматерски, а може да буде и професионално под условима прописаним овим законом.

Професионално учешће у спортским такмичењима је учешће лица која имају професионални уговор са спортском организацијом за коју наступају у спортским такмичењима, или када у индивидуалном спорту учествују самостално као лица која се спортом баве професионално.

Уговор из претходног става овог члана, садржи, нарочито време на које се уговор закључује, накнаду на име закључивања уговора, динамику исплате уговорених обавеза, премије и награде за остварене резултате, права из здравственог и пензијско-инвалидског осигурања, као и друга права и обавезе.

Члан 44.

Статус професионалног спортисте, као и права и обавезе у вези са његовим радом, уређују се актима професионалне спортске организације са којом је професионални спортиста закључио уговор, правилима гранског спортског савеза, међународним спортским правилима и овим законом.

Спортске организације које учествују у републичким и међународним спортским такмичењима могу имати статус професионалне спортске организације.

Министарство надлежно за послове спорта подзаконским актом утврђује критерије за стицање статуса професионалне спортске организације и професионалног спортисте.

Члан 45.

Грански спортски савези на основу међународних спортских правила, утврђују услове под којима се могу у професионалним спортским организацијама ангажовати спортисти и спортски стручњаци страни држављани.

Права и обавезе спортиста, страних држављана регулишу се уговором и међународним спортским правилима.

Спортски стручњаци страни држављани морају поседовати дозволу за рад од надлежног државног органа и региструју се код министарства надлежног за послове спорта.

Члан 46.

Врхунски спортиста је држављанин Републике Српске који постиже врхунске спортске резултате међународне вредности.

Критерије за стицање звања врхунског спортисте утврђује министарство надлежно за послове спорта.

Врхунски спортиста може да се бави спортском активношћу професионално или аматерски.

У индивидуалним спортовима врхунски спортиста може се бавити професионално спортском активношћу у виду самосталне спортске делатности или као самостални спортиста.

На обављање спортске делатности из претходног става примењују се прописи који уређују приватно предузетништво.

Члан 47.

Аматерске и професионалне спортске организације својим актима могу утврдити посебна права својим спортистима, који аматерски учествују у такмичењима или на спортским приредбама, као што су право на премије и награде за постигнуте резултате, стипендије, накнаде за трошкове појачане исхране, накнаде за набавку спортске опреме, те трошкове учешћа на стручном усавршавању и такмичењу.

Права из претходног става могу се утврдити и за спортисте стручњаке и за стручњаке у спорту.

Члан 48.

Аматерски спортиста има право на здравствено осигурање сходно прописима осигурања лица која самостално обављају делатности, уколико нису осигурани по прописима обавезног здравственог осигурања, у складу са законом.

Обавезе по основу здравственог осигурања из претходног става овог члана могу преузети спортске организације или друга правна лица у складу са законом.

Члан 49.

Врхунском спортисти аматеру обезбеђује се плаћање доприноса за здравствено и пензијско-инвалидско осигурање, осигурање од последица несретног случаја, као и накнаде за стипендије из буџета Републике Српске.

Услове и поступак за плаћање доприноса из претходног става, као и висину стипендије, прописује министарство надлежно за послове спорта.

Члан 50.

Такмичар може учествовати на такмичењу ако је пре почетка система такмичења или полусезоне утврђена његова општа и посебна здравствена способност у овлашћеним спортским амбулантама, а у складу са правилником о здравственој заштити и спортским правилима гранског спортског савеза.

Члан 51.

У области спорта забрањена је употреба, навођење на употребу и давање недозвољених стимулативних средстава у складу са законом, спортским правилима и европском конвенцијом против допинговања у спорту.

Забрањено је спортисту излагати спортским активностима које могу да угрозе или погоршају његово здравствено стање.

Обавеза је спортиста да сарађује са здравственим службама и посебним органима који проверавају евентуалну употребу недозвољених стимулативних средстава.

Члан 52.

Спортиста има право да на основу слободно изражене воље да своју сагласност за учешће у репрезентативним селекцијама Републике Српске, односно Босне и Херцеговине, а у складу са закљученим уговором и међународним спортским правилима.

Члан 53.

Спортисти и спортски стручњаци могу да оснују спортски синдикат у складу са правилима Савеза синдиката Републике Српске.

IX - ОРГАНИЗАЦИЈА СПОРТА

Спортске организације

Члан 54.

Спортска организација је организација која окупља спортисте, спортске раднике, спортске стручњаке, стручњаке у спорту и друге љубитеље спорта, а основана је ради обављања спортских активности и делатности.

Спортске организације могу се основати као спортска удружења, спортска друштва, предузећа, установе, спортски савези, стручна удружења (у даљем тексту: спортска организација).

Члан 55.

Спортске организације оснивају се и организују слободно и самосталне су у остваривању својих права и обавеза.

Спортске организације су невладине организације чији је рад јаван.

Члан 56.

Спортске организације могу обављати привредне делатности које су непосредно повезане са остваривањем њихових основних статутарних циљева и активности (сродне делатности), без обавезе формирања посебног правног лица.

Члан 57.

Спортска организација стиче својство правног лица уписом у регистар који води основни суд у седишту окружног суда на чијем подручју спортска организација има седиште (у даљем тексту: судски регистар).

Право обављања спортских активности и делатности спортске организације стичу након уписа у регистар који води министарство надлежно за послове спорта (у даљем тексту: спортски регистар).

У истом месту (општини) и под истим именом не могу се регистровати у једној спортој грани две спортске организације, изузев ако се не ради о женској и мушкој категорији чланства.

Члан 58.

У судски регистар уписују се оснивање и престанак рада спортске организације, статусне промене и други подаци утврђени актом о регистрацији.

Члан 59.

У спортски регистар уписују се следећи подаци:

1. назив и седиште спортске организације;
2. име, пребивалиште, лични број, односно назив и седиште оснивача;
3. циљеви удруживања и оснивања;
4. име, пребивалиште и лични број овлашћеног лица за заступање спортске организације;
5. врста спортске активности, односно делатности;
6. извори средстава за активност;
7. начин обављања стручног рада;
8. спортски објекти који се користе за обављање спортских активности;

9. део спортске организације који има својство правног лица;

10. број и датум решења о упису у судски регистар суда надлежног за упис;

11. у регистар се уписују и други подаци утврђени овим законом и другим прописима.

Решење о упису спортске организације у спортски регистар садржи податке из претходног става, као и број решења надлежног суда о упису.

Члан 60.

Поступак за упис у спортски регистар покреће се пријавом за упис од стране овлашћеног лица спортске организације.

Уз пријаву за упис у спортски регистар предлажу се: решење о упису у судски регистар, оснивачки акт, статут, списак чланова органа управљања и имена лица овлашћених за заступање.

У случају да две или више организација на подручју исте општине поднесу захтев за упис под истим називом, одобрите се онај захтев који је раније поднесен.

У случају да је такав упис извршен, министарство надлежно за послове спорта ће донети решење којим ће касније уписаној спорској организацији наложити да у року од 30 дана изврши промену свог назива. Ако не поступи по решењу у одређеном року спорска организација на коју се оно односи брише се из регистра.

Министарство надлежно за послове спорта је обавезно да на основу прописно поднесене пријаве донесе решење о упису у року од 30 дана од дана пријема пријаве.

Члан 61.

Начин вођења регистра, садржај обрасца спортског регистра, исправе које се прилажу и садржај пријаве за упис ближе прописује министар надлежан за послове спорта.

Спортска организација брише се из спортског регистра на основу коначног решења о престанку рада заснованог на правоснажној пресуди о забрани рада спортске организације, или ако надлежни орган спортске организације донесе одлуку о престанку рада, односно одлуку о статусној промени ако је спорска организација престала деловати.

Члан 62.

Имовину спортске организације чине новчана средства, хартије од вредности, право својине на покретним и непокретним стварима и друга имовинска права.

Спортске организације за своје обавезе одговарају целокупном својом имовином.

Престанком рада имовина спортске организације прелази на статутом одређено правно лице са истим или сличним циљевима у оквиру спорта.

Члан 63.

Спортска организација може засновати радни однос са спортистима, спортским стручњацима, административним и помоћним радницима на одређено и неодређено време у складу са законом, уговором, спортским правилима и одредбама овог закона.

1. Спортска организација као удружење

Члан 64.

Спортску организацију као удружење грађана (у даљем тексту: спорско удружење) могу да оснују најмање три физичка или једно правно лице, у складу са законом.

Члан 65.

Члан удружења може бити свако физичко или правно лице које је добровољно приступило удружењу у складу са овим законом.

Члан 66.

Статутом спортског удружења може се прописати да део спортског удружења (клубови, селекције, активи, огранци, подружнице, организационе јединице и др.) имају својство правног лица.

Део спортског удружења које има својство правног лица уписује се у спортски регистар.

Члан 67.

Међународна спортска удружења и њихова предстваништва и други организациони облици, односно организациони облици страних спортских удружења могу имати седиште на територији Републике под условом да су регистровани у складу са законом, уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за послове спорта.

а) Чланство

Члан 68.

Чланови спортског удружења могу бити: оснивачи, спортисти, стручњаци, спортски радници и остала лица која се добровољно учлане у складу са статутом спортског удружења.

Члан 69.

Учлањење и иступ из спортског удружења врши се у складу са правилима надлежног гранског спортског савеза или статута спортског удружења.

Малолетна лица могу бити чланови спортског удружења и учествовати у раду на начин прописан статутом.

Чланови имају право да у свако доба иступе из спортског удружења.

Спортским правилима надлежног гранског спортског савеза може се предвидети да је иступање из спортског удружења спортиста, који имају потписан уговор о професионалном ангажовању, или уговор о стипендирању, дозвољено само у складу са одредбама уговора.

б) Оснивање, назив и седиште

Члан 70.

Оснивачка скупштина спортског удружења доноси оснивачки акт, статут и именује органе управљања.

Спортско удружење настаје доношењем оснивачког акта који садржи:

1. име, адресу, назив и седиште оснивача;
2. циљеве и задатке удруживања;
3. име и презиме лица овлашћених за заступање од избора органа удружења;
4. усвојен и потврђен статут удружења.

Члан 71.

Назив спортског удружења гласи на службеном језику Републике Српске.

Назив спортског удружења може се, ако је то предвиђено статутом, уписати у спортски регистар на једном или више страних језика, с тим што назив на службеном језику Републике Српске мора бити уписан на првом месту.

Назив спортског удружења мора се јасно разликовати од назива и знака других спортских удружења.

Члан 72.

Седиште спортског удружења је у месту у коме је седиште управе.

в) Управљање

Члан 73.

Спортским удружењем управљају чланови у складу са законом и статутом спортског удружења.

Лица запослена у спортском удружењу учествују у управљању спортским удружењем у складу са законом, колективним уговором, оснивачким актом и статутом.

Статутом спортског удружења може се предвидети да оснивачи, односно други поједини чланови, имају посебна права у погледу управљања удружењем, сразмерно достигнутом нивоу такмичења и доприноса у раду удружења, али под условом да та права нису у супротности са статутом, општим актима и правилима спортских асоцијација.

Члан 74.

Спортско удружење са државним капиталом може уговором за одређени период поверити, односно пренети, у потпуности или сразмерно вредности уложених средстава, овлашћења управе удружења, физичком или правном

(домаћем или страном) лицу које унесе у спортско удружење средства потребна за остваривање циљева и програма удружења.

Физичко или правно лице из претходног става уговором преузима обавезу финансирања спортског удружења у одређеном периоду у складу са програмом развоја.

Средства унесена у спортско удружење на основу става 1. овог члана улазе у имовину спортског удружења.

Уговор из става 1. овог члана закључује се у писменој форми и постаје пуноважан тек по добијању сагласности министарства надлежног за послове спорта.

Уговор из става 1. овог члана уписује се у спортски регистар и не може бити закључен на период дужи од четири године.

Одлуку о закључењу уговора из става 1. овог члана доноси скупштина спортског удружења.

Спортско удружење из става 1. овог члана обавезно је да, преко овлашћеног процењивача, изврши процену вредности капитала спортског удружења пре потписивања и након истека уговора.

После истека рока на који је закључен уговор из става 1. овог члана, стање имовине спортског удружења мора бити најмање исто као и на дан закључења уговора.

У случају да спортско удружење по истеку уговора оствари негативан пословни резултат или му је имовина смањена, лице које је преузело управљање дужно је да губитак, односно умањење имовине, надокнади сопственим средствима.

На улагање средстава у спортско удружење које врши страном лице сходно се примењују прописи о страном улагању у предузећа, осим ако овим законом није другачије одређено.

г) Заступање

Члан 75.

Спортско удружење заступа овлашћено лице у складу са статутом.

Подаци о лицу овлашћеном за заступање спортског удружења уписују се у спортски регистар и то лице је обавезно да свој оверен потпис достави органу који води регистар.

д) Органи спортског удружења

Члан 76.

Скупштина је највиши орган управљања спортског удружења.

Скупштина доноси статут, одлучује о статусним променама, бира и разрешава чланове извршних органа, разматра и усваја извештај о раду и финансијском пословању и одлучује о другим питањима која нису у надлежности другог органа.

Скупштина спортског удружења заседа најмање једном годишње, а може заседати и више пута кад се за то стекну услови.

Ако статутом није другачије одређено, скупштину чине сви чланови удружења са једнаким правом гласа.

Статутом спортског удружења могу се предвидети и други органи.

Уколико статутом није предвиђено образовање извршног или другог органа управљања, скупштина ће именовати једно или више лица које ће заступати спортско удружење у правном саобраћају.

ђ) Обављање активности и делатности

Члан 77.

Спортско удружење може да врши само оне спортске активности и делатности којима се остварују циљеви утврђени његовим статутом и одредбама овог закона.

Спортско удружење може обављати спортске активности и спортске делатности ако има обезбеђен одговарајући простор, односно објекат, одговарајућу опрему и стручни кадар и ако испуњава услове у погледу безбедности спортиста при бављењу спортским активностима, у складу са овим законом и спортским правилима надлежног гранског спортског савеза.

Министар надлежан за послове спорта ближе прописује услове из става 2. овог члана и утврђује да ли су они испуњени.

е) Имовина и финансирање

Члан 78.

Оснивачи спортског удружења обавезни су да обезбеде средства потребна за почетак рада спортског удружења.

Члан 79.

Спортско удружење може стећи имовину из доброволних прилога и поклона који имају новчану вредност, спонзорства, реклама, донација, финансијских средстава из буџетских дотација, субвенција и дивиденди, закупнина, прихода стечених путем остваривања циљева и активности удружења, из средстава игара на срећу и других извора у складу са законом.

Уколико спортско удружење у току године оствари већи приход од расхода, обавезно је да тај вишак употреби за остваривање статутарних циљева.

Члан 80.

Имовина спортског удружења не може се делити члановима спортског удружења.

Одредба из става 1. овог члана не односи се на накнаде трошкова насталих обављањем послова у корист спортског удружења, накнада за организовање и обављање стручног рада и накнада и награда спортистима у складу са овим законом и спортским правилима, под условом да висина накнада и награда није супротна непрофитној природи спортског удружења.

Члан 81.

Средства добијена из јавних прихода (буџета), спортско удружење је обавезно да употреби на економски рационалан начин и искључиво за остваривање својих статутарних циљева, односно за одобрене намене.

Члан 82.

Престанком постојања спортског удружења имовина која преостане након подмирења обавеза прелази на правна лица предвиђена законом, односно статутом спортског удружења (у даљем тексту: примаоци).

Статутом спортског удружења са државним капиталом, као прималац имовине у случају престанка постојања спортског удружења, може се одредити само правно лице са истим или сличним циљевима и истом својинском структуром (Република Српска или јединица локалне управе) на чијој територији спортска организација има седиште.

Правно лице предвиђено законом као прималац имовине обавезно је да добијена средства употреби за остваривање спортских циљева.

Члан 83.

Располагање имовином спортског удружења супротном одредбама овог закона је ништаво.

ж) Општа акта

Члан 84.

Статут је основни општи акт спортског удружења и други општи и спроведбени акти морају бити у сагласности са истим.

Статут и друга општа акта спортског удружења морају бити у складу са овим и другим законом.

Члан 85.

Статут спортског удружења обавезно садржи одредбе о називу и седишту, циљевима, стицању и престанку чланства, правима и обавезама чланова, органима и начину њиховог избора, начину сазивања скупштине, начину доношења одлука и начину њиховог оверавања, заступању, решавању спорова унутар спортског удружења, доброволном престанку и поступању са имовином у том случају, подручју деловања и другим питањима која су одређена законом.

Одредбе статута који доносе оснивачи спортског удружења у поступку оснивања морају бити у сагласности са одредбама акта о оснивању.

Члан 86.

Спортско удружење престаје са радом брисањем из спортског регистра на основу решења о брисању из судског регистра.

Члан 87.

Правоснажне одлуке суда и сталне спортске арбитраже из члана 96. овог закона, донесене у складу са законом органи управљања, односно лица овлашћена за заступање спортског удружења, дужна су да изврше до утврђеног рока.

з) Статусне промене**Члан 88.**

Закључењем уговора о спајању спортско удружење може се спојити, са другим спортским удружењем преносом, односно припајањем имовине спортског удружења (преузето спортско удружење) на друго спортско удружење (спортско удружење преузимаоца), и поделити на два или више спортских удружења уз престанак постојећег спортског удружења.

Спајањем и поделом спортског удружења не може се мењати својинска структура спортског удружења, нити се промене могу вршити у време када то може да угрози систем такмичења у текућој такмичарској сезони.

Члан 89.

Спортска удружења настала поделом одговарају солидарно за обавезе подељеног спортског удружења.

Уписом спајања у регистар, имовина, укључујући и права и обавезе, преузетог спортског удружења, прелазе на спортско удружење преузимаоца.

Уписом спајања спортског удружења чланови преузетих спортских удружења постају чланови спортског удружења преузимаоца.

Наступи спортиста из спортских удружења из става 1. овог члана остварују се у складу са спортским правилима надлежног гранског спортског савеза.

2. Спортска организација као предузеће**Члан 90.**

Спортску организацију као предузеће, односно установу могу основати у складу са законом, Република Српска, град, општина, физичка и правна лица.

У спортској организацији из става 1. овог члана спортиста може да се бави спортским активностима професионално, закључењем уговора или аматерски, закључењем уговора о делу (бављење спортским активностима), односно уговора о стипендирању у циљу спортског усавршавања.

Спортска организација из става 1. овог члана може обављати спортске активности и делатности ако испуњава услове из члана 77. став 2. овог закона.

Члан 91.

Спортска организација може се основати као предузеће и обављати спортске активности и делатности уколико се спортска активност обавља већим делом као делатност предузећа.

Из назива предузећа из става 1. овог члана мора бити видљиво да је реч о спортској организацији.

Члан 92.

На спортске организације као предузећа примењују се одредбе чл. 57, 58, 59, 60. и 61. овог закона, које се односе на садржај, услове и начин уписа у судски и спортски регистар.

3. Грански спортски савези**Члан 93.**

Грански спортски савези су асоцијације спортских организација, спортских стручњака и стручњака у спорту у једној спортској грани.

На територији Републике Српске може се у једној спортској грани основати један грански спортски савез и то на нивоу Републике Српске, регије, града и општине.

Грански спортски савез може се основати ако за његово оснивање истражу интерес најмање три спортске организације у истој грани.

Грански спортски савези оснивају се и организују слободно на основу одлуке о оснивању.

Грански спортски савези могу стицати средства за обављање својих спортских активности и делатности из оснивачких улога, чланарина, прилога, поклона, легата, буџета, игара на срећу, уступања телевизијских права, реклама на спортским такмичењима, такси на трансфер играча и стручних кадрова, те прихода који се остварују сопственим активностима, прихода од предузећа чији су оснивачи, као и других извора утврђених законом.

Члан 94.

Грански спортски савез обавезан је да донесе спортска правила у одговарајућој грани спорта у складу са правилима међународних спортских асоцијација.

Спортским правилима из става 1. овог члана грански спортски савези утврђују нарочито:

- начела организовања;
- права и обавезе спортиста и спортских стручњака;
- правила за организовање спортских такмичења и учешће на њима;
- мере за борбу против употребе недозвољених стимулативних средстава;
- мере за здравствену заштиту спортиста у складу са правилником о здравственој заштити спортиста;
- услове преласка спортиста из једне спортске организације у другу и санкције за непоштивање прописа;
- накнаду која припада спортској организацији из које долази спортиста као и накнаду од стране спортске организације у коју прелазе;
- систем лиценцирања спортиста, спортских стручњака и спортских организација за учешће на такмичењима;
- мере за осигурање безбедности учесника спортских приредби;
- услове и начин обављања спортске активности и стручног рада;
- стручно образовање и усавршавање;
- програмирање развоја спортске гране и др.

Грански спортски савез је обавезан да у року од 15 дана достави министарству надлежном за послове спорта усвојена спортска правила.

Члан 95.

Грански спортски савез самостално уређује систем такмичења својих чланова, као и учешће спортских организација на спортским такмичењима и приредбама у Републици Српској.

Грански спортски савез обезбеђује регуларност спортских такмичења из своје надлежности.

Спортска такмичења у једној грани спорта могу се организовати само од једног савеза.

Грански савези могу у колективним спортовима успоставити посебан систем такмичења за професионалне спортске организације.

Члан 96.

При гранском спортском савезу образује се стална спортска арбитража као начин решавања спортских спорова између гранског спортског савеза и чланова савеза, односно спортских организација као удружења и њихових чланова.

Стална спортска арбитража одлучује о споровима из става 1. овог члана у складу са статутом гранског спортског савеза или удружења.

Одлука сталне спортске арбитраже је коначна и има снагу правоснажне судске пресуде.

Члан 97.

Више гранских спортских савеза, на основу одлуке о удруживању, може се удружити у савез спортских организација.

Одлуком се утврђује седиште, циљеви, задаци и послови савеза спортских организација и начин његовог финансирања.

4. Удружења стручних радника и стручњака у спорту

Члан 98.

У области спорта могу се основати удружења стручних радника и стручњака у спорту (спортиста, тренера, педагога физичке културе, судија, новинара, лекара, менаџера и сл.), у циљу унапређења стручног рада и организације спорта.

Удружења из претходног става су део одговарајућег гранског спортског савеза и могу имати статус правног лица у складу са одредбама овог закона, под условом да спортским нормативним актима, поступцима и одлукама не нарушавају јединство спортске организације или асоцијације.

5. Спортска друштва

Члан 99.

Спортске организације, спортисти, спортски стручњаци и стручњаци у спорту из различитих грана спорта, могу се удруживати у спортска друштва.

Спортска друштва се оснивају ради остваривања заједничких циљева и интереса, рационалнијег коришћења постојећих спортских простора, унапређења стручног рада и заједничког наступа у програмирању развоја спортова друштва.

Члан 100.

Грански спортски савези, удружења спортских стручњака и стручњака у спорту, остала удружења и спортска друштва, утврђена овим законом, уписују се у судски регистар и спортски регистар.

На оснивање и упис у спортски регистар и друга питања у вези са организацијама из става 1. овог члана, примењују се одредбе овог закона које се односе на спортска удружења.

Установе и организације за обављање спортске делатности

1. Установе за развој спорта

Члан 101.

У циљу остваривања програма из члана 1. овог закона Влада Републике Српске може основати републичку установу за развој спорта (дирекцију, фонд или други организациони облик).

Члан 102.

Установа из претходног члана, у складу са овим законом, обавља следеће послове и задатке:

- прикупља финансијска средства за реализацију програма (из буџета, од игара на срећу, од уступљеног пореза, од такси на трансфер играча, донација, спонзорства и других извора);

- утврђује критерије за расподелу средстава прикупљених у складу са претходном алинејом и прати наменску реализацију;

- газдује и утврђује услове за коришћење пословних простора у области спорта, спортских објеката и терена који су у надлежности Републике Српске;

- анализира постојеће стање у спорту и планира развој спорта на нивоу Републике Српске;

- прикупља и обрађује статистичке податке;

- унапређује информативну делатност;

- пружа маркетиншке, административне, књиговодствено-рачуноводствене услуге за гранске спортске савезе и спортска удружења и друге спортске организације;

- обавља функцију приватизационог фонда у области спорта у складу са законом.

Члан 103.

Органи установе су управни одбор, надзорни одбор и директор.

Органе из претходног става именује Влада Републике Српске.

Члан 104.

Ближе одредбе о установи за развој спорта регулисаће се одлуком о оснивању, статутотом и другим актима установе.

Члан 105.

Финансирање установе из члана 102. овог закона врши се из средстава које установа обезбеди пружањем услуга спортским организацијама и надлежним органима државне управе.

Члан 106.

Одредбе овог закона које регулишу установу за развој спорта могу се применити и на организовање те установе на нивоу града.

Члан 107.

Поред установе из члана 101. овог закона, за остваривање утврђених циљева, могу се основати и друге институције и органи у складу са законом.

2. Организације за обављање спортске делатности

Члан 108.

Спортске организације и друга правна и физичка лица могу оснивати организације за обављање спортске делатности.

Организације из претходног става могу се основати као предузећа, задруге, агенције, спортски центри, спортске школе, радње и други облици приватног предузетништва, у складу са законом.

Организације из претходног става овог члана могу обављати спортске делатности ако имају обезбеђене услове: простор, објекат, опрему, стручне раднике и друге услове у складу са законом.

Организације из става 1. овог члана, које претежно обављају спортске делатности, пре уписа у судски регистар, обавезне су прибавити сагласност министарства надлежног за послове спорта.

3. Предузетништво

Члан 109.

Физичка лица могу самосталним радом да обављају спортску активност и спортску делатност.

Спортску активност из става 1. овог члана, спортиста, као физичко лице, може обављати само у индивидуалним спортовима и такмичењима на нивоу Републике Српске или међународним такмичењима у складу са овим законима.

Самостални спортиста који учествује у спортским такмичењима и организује спортску рекреацију и спортску обуку уписује се у судски регистар и у спортски регистар у складу са овим законом.

Члан 110.

Физичко лице може обављати послове из области спорта као што су: обучавање у спорту, научноистраживачки рад, планирање развоја, организовање такмичења, спортских приредби и манифестација у области спорта, као и припрему и вођење тренинга спортиста и других лица, у складу са законом.

Члан 111.

Физичко лице из претходног члана може обављати послове обучавања и припреме и вођење тренинга ако има одговарајући сертификат од надлежне установе или организације.

Члан 112.

Физичко лице које не испуњава услове из претходног члана може почети да обавља послове само ако запосли лице које испуњава услове из претходног члана.

Члан 113.

На самостално обављање спортске делатности примењују се прописи о приватном предузетништву - самосталним радњама ако овим законом није другачије регулисано.

X - СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ

Члан 114.

Спортски објекат, његов део или уређени простор је грађевина, односно површина, намењена за спортске активности и делатности.

Спортски објекат има пратећи простор: санитарни, гардеробни, спремишни, гледалишни и други са одговарајућом опремом.

Планинарски домови, соколски домови и други објекти имају статус спортског објекта.

Министарство надлежно за послове спорта утврђује да ли се нека површина или објекат сматра спортским објектом у складу са овим законом и разврстава спортске објекте од општег интереса за републику и објекте од интереса за град и општине.

Члан 115.

Власник, односно овлашћени корисник, спортског објекта (у даљем тексту: корисник), дужан је да објекат користи и одржава у складу са прописима и наменом објекта.

Корисник је дужан да обезбеди сигурност спортиста, учесника и гледалаца, те да угради и одржава санитарно-хигијенске просторе.

Спортисти и друга лица која употребљавају спортски објекат и пратећу опрему дужни су да не угрожавају и повређују друга лица на спортском објекту, да користе потребну опрему и да поштују правила донесена на основу овог закона или других прописа, којим се уређују услови и начин коришћења одређених спортских објеката.

Члан 116.

Министарство надлежно за послове спорта и министарство надлежно за просторно планирање споразумно доносе правилник о просторним стандардима, нормативима и урбанистичко-техничким условима за планирање мреже спортских објеката, као саставног дела просторних и урбанистичких планова на нивоу Републике Српске, града и општине.

Спортски објекат мора бити тако уређен да има архитектонске и физичке карактеристике које осигуравају безбедност спортиста, гледалаца и других лица, онемогућавају избијање нереда међу гледаоцима, обезбеђују ефикасно контролисање присутних, садрже одговарајуће препреке или оградe и омогућавају деловање редарске службе и представника јавне безбедности.

Министар надлежан за послове спорта ближе прописује услове из става 2. овог члана.

Спортски објекат мора имати одговарајући сертификат међународне или републичке спортске организације.

Спортски објекат може се користити само ако су испуњени услови из ст. 2, 3. и 4. овог члана.

Члан 117.

Део школе, односно факултета, намењен за остваривање наставног плана и програма физичког васпитања ученика, односно студената, има статус спортског објекта.

Министар надлежан за послове образовања може да одобри програм коришћења објекта из става 1. овог члана и спортистима и спортским организацијама, уколико се таквим његовим коришћењем не омета остваривање наставног плана и програма.

Министар надлежан за послове спорта даје мишљење којим спортистима, односно спортским организацијама, треба дати предност у коришћењу објекта из става 1. овог члана.

Члан 118.

Министарство надлежно за послове спорта, по прибављању сагласности министарства за послове просторног планирања, те мишљења општине, односно града, на чијем подручју се налази спортски објекат, за који је издата трајна или привремена дозвола, изузетно може одобрити промену намене или дислокације спортског објекта или његовог дела под условом:

- да је на одговарајући начин обезбеђено обављање спортских активности на другој локацији и у другом објекту;

- да више не постоји потреба за постојећим спортским објектом;

- да је промена намене од општег интереса.

Допуштена је промена намене дела спортског објекта из става 1. овог члана под условом да тај део не служи

извођењу спортских активности (сала, игралиште, борилиште, стрелиште, базен и слично) и да промене не угрожавају извођење и праћење спортских активности.

Министар надлежан за послове спорта издаје одобрење за промену намене спортског објекта из претходног става овог члана.

Члан 119.

За штету која настане учесницима, гледаоцима и трећим лицима услед неусловности спортског објекта, корисник спортског објекта одговара према правилима о објективној одговорности.

Члан 120.

Под јавним спортским објектима, у смислу овог закона, подразумевају се посебно уређене јавне површине у општој употреби, намењене за одређене спортске активности и делатности (трим стазе, планинарске стазе, скијашки терени, бициклистичке стазе, спортско риболовне стазе, плаже и сл.), доступне грађанима под једнаким условима.

Спортски објекти и терени из претходног става могу се користити само ако су обезбеђени сви потребни услови и предузете све потребне мере за њихово безбедно коришћење, а нарочито: одговарајуће уређење, опремање и одржавање, заштиту од елементарних непогода, сигурносне запрекe и оградe, одговарајуће ознаке, маркација и знакови.

Министар надлежан за послове спорта ближе прописује услове и начин уређења, управљања, опремања, одржавања и коришћења јавних спортских објеката (начин обављања делатности, рад служби, правила о реду и др.), ако законом није другачије одређено.

Министарство надлежно за послове спорта утврђује да ли су испуњени услови из става 3. овог члана.

Члан 121.

Јавним спортским објектима као добрима у општој употреби управља Влада Републике Српске.

Влада Републике Српске може поверити, у складу са законом, управљање јавним спортским објектом, односно дати га на коришћење одговарајућој организацији или територијалној јединици локалне управе на чијој се територији објекат налази.

Актом о давању на управљање из става 2. овог члана, Влада Републике Српске утврђује границе јавног спортског објекта.

Простор намењен за јавни спортски објекат одређује се одговарајућим просторним планом, у складу са законом.

Када се шумско или пољопривредно земљиште на којем се простире јавни спортски објекат налази у својини више лица, Влада Републике Српске, односно организација из става 2. овог члана, споразумно са власницима земљишта уређује питања везана за искоришћавање земљишта, у складу са законом.

XI - СПОРТСКЕ ПРИРЕДБЕ

Члан 122.

Организовањем спортских приредби (спортских такмичења и спортских манифестација) могу се бавити спортске организације и друга физичка и правна лица (у даљем тексту: организатор), под условима који су утврђени овим законом.

Члан 123.

Организатор је дужан да осигура несметано и безбедно одржавање спортске приредбе у складу са законом, спортским правилима и Европском конвенцијом о насиљу и недолжном понашању гледалаца на спортским приредбама.

Организатор је дужан да предузме мере које омогућавају предупређење ризика настанка штете за учеснике, гледаоце и трећа лица.

Члан 124.

Спортско такмичење може да се организује уколико организатор има обезбеђене услове предвиђене спортским правилима у погледу објекта, односно простора, опрему, стручне и друге раднике и предузме мере у складу са овим законом.

Члан 125.

Организатор је дужан да, имајући у виду значај спортске приредбе, очекивани број гледалаца, месне прилике и друге околности, донесе план безбедности и у сарадњи са МУП-ом предузме потребне мере да за време њеног одржавања не дође до насиља или недоличног понашања гледалаца, а нарочито:

- обезбеди употребу адекватних средстава против избијања нереда и недоличног понашања, како у непосредној близини спортског објекта, тако и на прилазним путевима које користе гледаоци;

- пружа благовремене информације Министарству унутрашњих послова;

- обезбеди такве карактеристике спортског објекта које осигуравају безбедност гледалаца, онемогућавају лако избијање нереда међу њима, ефикасно контролисање масе, одговарајуће препреке и оградe и могућност деловања органа безбедности;

- ефикасно одвајање група гостујућих навијача, по потреби издвајањем посебних простора на спортском објекту гостујућим групама навијача, контролисањем продаје улазница и предузимањем посебних мера предострожности непосредно пред такмичење;

- искључи или забрани приступ спортском објекту познатим или потенцијалним, изгредницима и оним лицима који су под утицајем алкохола и других опојних средстава;

- опреми спортске објекте ефикасним системом јавног разгласа и његово коришћење, као и друга средства публицитета ради подстицања гледалаца на коректно понашање;

- забрани уношење, продају и дистрибуцију алкохолних пића у оквиру спортског објекта, као и сва безалкохолна пића која нису у безбедној амбалажи;

- обезбеди контролу да гледаоци у спортски објекат не уносе предмете који се могу употребити у насилним поступцима, пиротехничка или хемијска средства;

- обезбеди лица за везу са органима реда и безбедности;
- обезбеди излазе за случај ванредне ситуације и њихово функционисање.

Члан 126.

Организатор међународне спортске приредбе на територији Републике Српске обавезан је да о одржавању те приредбе обавести надлежни орган, као и министарство надлежно за послове спорта.

Члан 127.

Спортске организације су обавезне да подстичу организовање и добро понашање клубова навијача.

Гледаоцима су забрањени насилни, вулгарни и увредљиви поступци, а нарочито они који изазивају расну, националну, политичку, верску и другу нетрпељивост.

Гледаоци и други учесници спортске приредбе дужни су да при доласку на спортску приредбу, за време трајања спортске приредбе и при одласку са спортске приредбе поступају у складу са законом, другим прописима, спортским правилима и упутствима, налозима и упозорењима службеног особља организатора спортске приредбе и полиције.

Члан 128.

На и у спортским објектима на којима се одржава спортско такмичење, забрањено је точење алкохолних пића на дан одржавања такмичења.

Гледаоци и други учесници спортске приредбе не смеју за време одржавања спортске приредбе у спортски објекат уносити, односно употребљавати алкохол и опојна средства.

Члан 129.

Организатор спортске приредбе мора формирати, односно обезбедити одговарајуће службе (редарску, хитне помоћи, спасилачку, ватрогасну).

Службено особље организатора спортске приредбе мора имати легитимацију и носити јасне и упадљиве ознаке.

Члан 130.

На организовање спортских приредби примењују се, поред одредби овог закона и прописи о јавном окупању грађана.

Члан 131.

Влада Републике Српске утврђује услове и критерије за конкурисање спортских организација за организовање међународних спортских приредби на територији Републике Српске.

Надлежни органи града, односно општине, утврђују критерије и услове организовања републичких спортских приредби на њиховом подручју.

XII - ПРИЗНАЊА И НАГРАДЕ

Члан 132.

Влада Републике Српске утврђује признања и награде за посебан допринос развоју и афирмацији спорта.

Надлежни органи града, односно општине, утврђују признања и награде за допринос развоју и афирмацији спорта на њиховој територији.

Члан 133.

Облик признања, висина награде, критерији за њихову доделу, утврђују се посебним правилником који доноси Влада Републике Српске на предлог министра надлежног за спорт за ниво Републике Српске, а за ниво града или општине надлежни орган за спорт.

XIII - ФИНАНСИРАЊЕ СПОРТА

Члан 134.

Основу финансирања спорта чине приходи, које спортске и друге организације у области спорта остваре, на основу програма, из буџета Републике Српске, града, општине, прихода од игара на срећу и других извора.

Под другим изворима овај закон подразумева приходе од чланарина, поклона, јавних донација, реклама на спортским такмичењима и манифестацијама, уступања телевизијских права, прихода који се остварују сопственим активностима и прихода од предузећа који су оснивачи.

Члан 135.

У циљу остваривања општег интереса, Република Српска, градови и општине издвајају део средстава из буџета за финансирање програма у складу са овим законом.

Члан 136.

Школске и студентске спортске активности финансирају се из буџета средствима која су намењена за финансирање основног, средњег и високог образовања, као и средствима намењеним за финансирање развоја спорта Републике, града и општине.

Члан 137.

Правним и физичким лицима као пореским обвезницима, средства уложена у спонзорства, донације, помоћи и рекламе за спортске намене признају се у расходе, чиме се умањује пореска основица, сходно законима који регулишу област пореза.

Члан 138.

Аматерским спортским организацијама, спортистима и стручним радницима у спорту признају се пореске олакшице на име накнада за стипендије, појачану исхрану, ауторска права и трошкове смештаја, у складу са пореским законима.

Члан 139.

Спортске и друге организације у области спорта остварују царинске, пореске и друге олакшице за набавку и увоз спортске опреме, грађевинског и другог материјала неопходног за изградњу спортских објеката и терена, у складу са законом.

Спортски објекти имају статус школских објеката у односу на комунално-услугне накнаде у складу са законом.

Члан 140.

Спортске организације могу основати самостално и у сарадњи са другим организацијама и установама, фондацију за

финансирање изградње и опремања спортских објеката, учешће врхунских спортиста на међународним такмичењима као и организацију међународних манифестација.

XIV -ИНФОРМАТИКА У СПОРТУ

Члан 141.

За организовано и систематично евидентирање стања у спорту, као основу за вођење дугорочне политике развоја спорта, министарство надлежно за послове спорта води следеће евиденције:

- правних и физичких лица која обављају спортске делатности, спортске и друге организације,
- ученичких и студентских спортских организација,
- спортских објеката и терена,
- спортских такмичења и приредби,
- међународних спортских такмичења и приредби,
- научно-истраживачких и стручних радова у спорту,
- врхунских спортиста и професионалних спортиста,
- спортских стручњака и стручњака у спорту,
- врхунских спортских резултата и достигнућа.

Члан 142.

Спортске и друге организације у области спорта, као и појединци, обавезни су да воде и достављају податке, утврђене у претходном члану, министарству надлежном за послове спорта.

Министар надлежан за послове спорта ће прописати образац за доставу података из претходног става.

Члан 143.

Спортске и друге организације у области спорта дужне су да воде базичне евиденције својих чланова, спортских објеката, спортских стручњака и стручњака у спорту, ангажованих спортиста, спортских резултата, финансијског пословања и др.

Члан 144.

Вођење евиденције и укупне информатике у спорту, министарство надлежно за послове спорта, може поверити одговарајућој спортској установи у складу са овим законом.

Члан 145.

Министарство надлежно за послове спорта, у складу са овим законом, донеће правилник којим ће се утврдити начин вођења евиденције, облик обрасца, обавезе и надлежности појединих субјеката.

XV - НАДЗОР

Члан 146.

Надзор над применом овог закона и других прописа у спорту и надзор над стручним радом у области спорта обавља министарство надлежно за послове спорта, преко републичког спортског инспектора и спортских стручњака.

Послове републичког спортског инспектора може обављати лице које има високу стручну спрему друштвеног смера, положен стручни испит и најмање три године радног искуства у области спорта.

Спортске организације и друге организације у области спорта дужне су да републичком спортском инспектору омогуће обављање надзора, односно обављање послова и задатака утврђених законом.

Члан 147.

Републички спортски инспектор у вршењу инспекцијског надзора има право и дужност да остварује увид и проверава:

- 1) да ли су спортске и друге организације организоване у складу са одредбама овог закона;
- 2) да ли спортске и друге организације и појединци у области спорта обављају спортске активности и делатности у складу са овим законом;
- 3) да ли се спроводе налози донесени при вршењу надзора над стручним радом спортских стручњака и организација у области спорта;

4) да ли се спортски објекти одржавају и користе у складу са законом;

5) да ли се спортска приредба организује у складу са законом и спортским правилима, а нарочито да ли је обезбеђено њено несметано и безбедно одржавање;

6) да ли се јавна средства користе у складу са наменом;

7) да ли се спортске приредбе високог ризика одвијају у складу са законом;

8) да ли спортске и друге организације у области спорта предузимају активности против коришћења недозвољених стимулативних средстава у складу са законом;

9) да ли спортске и друге организације у области спорта воде прописане евиденције и достављају надлежном органу прописане податке;

10) да ли су спортске и друге организације у области спорта донеле прописана општа акта и да ли су она у складу са законом и другим прописима;

11) да ли се имовина спортских и других организација у области спорта користи у складу са законом;

12) да ли спортске и друге организације у области спорта обављају привредну и другу делатност у складу са законом;

13) да ли се здравствена заштита спортиста спроводи у складу са важећим правилником и законским прописима;

14) да ли се спроводе налози донесени при вршењу надзора.

Члан 148.

У вршењу инспекцијског надзора републички спортски инспектор овлашћен је да:

1. утврди идентитет лица која обављају стручни рад у спортским и другим организацијама у области спорта и забрани стручни спортски рад лицу које не испуњава услове одређене законом до испуњења тих услова;

2. привремено одузме евиденције, документа и друга доказна средства од значаја за утврђивање чињеничног стања, као и предмете и средства чија употреба није дозвољена у оквиру спорта и оне којима се врше недозвољене радње;

3. забрани спортским и другим организацијама у области спорта спровођење мера и радњи, односно активности и делатности које су супротне закону или на закону заснованим прописима;

4. забрани обављање спортских активности за које спортска и друга организација у спорту није регистрована, односно обављање спортских активности и делатности на начин супротан закону;

5. привремено забрани обављање спортске активности и делатности спортским и другим организацијама у области спорта до отклањања недостатака који су разлог забране, уколико онемогућава републичком спортском инспектору вршење послова и задатака утврђених законом;

6. забрани коришћење спортског објекта који не испуњава услове одређене законом и забрани одржавање спортских приредби, ако није обезбеђено њихово несметано и безбедно одржавање;

7. поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;

8. предузме и друге мере и радње за које је законом и другим прописом инспектор овлашћен.

Републички спортски инспектор у вршењу послова надзора сарађује са другим инспекторима, правосудним органима, прекршајним органима и другим заинтересованим органима и организацијама.

Члан 149.

Ако приликом вршења надзора утврди неправилности, републички спортски инспектор ће донети решење којим налаже њихово отклањање и одредити рок у коме се то мора учинити.

Члан 150.

Против решења републичког спортског инспектора може се изјавити жалба у року од 15 дана министарству надлежном за послове спорта.

Жалба не одлаже извршење решења.

Члан 151.

Ради увида у квалитет стручног рада у спорту и провере услова за обављање стручног рада врши се надзор над стручним радом спортских стручњака и спортских организација и других организација у области спорта.

Члан 152.

Надзор над стручним радом у области спорта обављају истакнути спортски стручњаци, односно установе у области спорта.

Ближе одредбе о лицима која спроводе надзор над стручним радом у спорту прописује министар надлежан за послове спорта.

Члан 153.

Спортске и друге организације у области спорта и спортски стручњаци дужни су да омогуће надзор над стручним радом у складу са овим законом.

XVI - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 154.

Новчаном казном од 200 до 5.000 КМ казниће се за прекршај спортска организација или друго правно лице ако:

1. закључи уговор са професионалним спортистом супротно члану 44. овог закона;
2. ангажује за обављање стручних послова у спорту лице које не испуњава услове из члана 26.;
3. обавља школовање или оспособљавање стручних кадрова у спорту супротно одредбама члана 27.;
4. не организује стручно усавршавање у складу са чл. 27. и 29.;
5. не закључи уговор о осигурању врхунских спортиста од последица несретних случајева у складу са чланом 49. овог закона;
6. омогући такмичење спортиста који није здравствено способан у складу са чланом 50. овог закона;
7. наведе спортисту на употребу допинга или му да допинг у складу са чланом 51.;
8. изложи спортисту активностима које могу да угрозе или погоршају његово здравствено стање у складу са чланом 51.;
9. обавља спортске активности или делатности супротно члану 56. овог закона;
10. пренесе право управљања спортским удружењем супротно члану 74. овог закона;
11. не формира органе у складу са законом и статутом, члан 76.;
12. обавља спортске активности и делатности супротно члану 77. овог закона;
13. не поднесе пријаву за упис у регистар у складу са чл. 57, 58, 59, 60. и 61. овог закона;
14. користи имовину супротно чл. 80, 81. и 82. овог закона;
15. обавља спортске активности и делатности супротно члану 93. овог закона;
16. не обавља спортску активност као претежну делатност предузећа, члан 91.;
17. не донесе спортска правила у складу са чланом 94.;
18. не достави спортска правила министарству надлежном за послове спорта у прописаном року, члан 94. став 3.;
19. не образује сталну спортску арбитражу у складу са чланом 96. овог закона;
20. организује школска спортска такмичења супротно одредби члана 31. овог закона;
21. користи спортски објекат супротно одредби чл. 115, 116. и 117. овог закона;
22. не уреди спортски објекат у складу са чл. 115. и 116.;
23. промени намену спортског објекта или његовог дела супротно одредбама члана 118.;
24. користи јавни спортски објекат супротно одредби члана 120.;

25. организује спортску приредбу, спортско такмичење и манифестацију супротно одредбама чл. 124. и 125. овог закона;

26. не забрани уношење и продају алкохолних пића у спортском објекту супротно одредби члана 125.;

27. не води прописане евиденције или их не доставља на прописан начин у складу са чланом 143.;

28. онемогућава обављање инспекцијског надзора или извршење налога датих при инспекцијском надзору, чл. 147. и 153.;

29. не изврши налоге дате при вршењу инспекцијског надзора у складу са чланом 148.;

30. онемогућава обављање стручног надзора или не поступи по налогу датом у вршењу надзора над стручним радом чл. 148. и 153.;

31. организује међународне спортске приредбе на територији Републике Српске супротно чл. 126. и 131.;

32. не поднесе извештај о утрошку одобрених средстава из буџета Републике, града и општине;

33. не усклади организацију рада и опште акте у складу са чланом 158.;

34. користи државни капитал супротно одредбама чл. 74, 80. и 81.;

35. за прекршаје из тачке 1. овог члана казниће се одговорно лице у спортској организацији, или у другом правном лицу, новчаном казном од 50 до 1.000 КМ, а предузетник новчаном казном од 50 до 500 КМ.

Члан 155.

Новчаном казном од 50 до 1.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице ако:

1. обавља професионалне спортске активности супротно члану 44. овог закона;
2. учествује у спортском такмичењу ако није утврђена његова здравствена способност у складу са чланом 50.;
3. наведе спортисту на употребу допинга или му да допинг, члан 51.;
4. изложи спортисту активностима које могу да угрозе или погоршају његово здравствено стање, члан 51.;
5. обавља активности спортске организације у области спорта пре уписа у спортски регистар.

Члан 156.

Новчаном казном од 1.000 до 15.000 КМ, за прекршај, казниће се:

1. спортске организације ако обављају привредну делатност супротно условима одређеним овим законом, чл. 90, 91. и 92.;
2. спортске организације које не осигурају учеснике у такмичењима у складу са чл. 48. и 49.;

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице новчаном казном од 100 до 1.000 КМ.

Члан 157.

Новчаном казном од 60 до 600 КМ или казном затвора до 60 дана казниће се за прекршај физичко лице ако:

1. поступи супротно одредбама члана 127. овог закона;
2. користи спортски објекат супротно одредби чл. 123. и 124.;
3. оштећује спортски објекат на коме се одвија спортска приредба, његову опрему, уређаје и инсталације;
4. при доласку на спортски објекат изазива неред или ремети ток спортске приредбе и угрожава безбедност других учесника бацањем било каквих предмета на спортски терен;
5. за време одржавања спортске приредбе насилно улази у спортски терен и службене просторије;
6. за време одржавања спортске приредбе уноси у објекат и конзумира алкохол и опојна средства;
7. доноси на спортску приредбу или на њој употребава пиротехничка и друга средства;

8. се насилно, вулгарно и увредљиво понаша и својим поступцима изазива расну, националну, политичку, верску и другу нетрпљивост;

9. као спортиста употреби недозвољена стимулативна средства или наговори другог спортисту на употребу истих.

XVII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 158.

Постојеће спортске и друге организације у области спорта које су регистроване пре ступања на снагу овог закона дужне су да ускладе своја унутрашња акта са одредбама овог закона, у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Приликом усклађивања аката из претходног става спортске и друге организације ослобађају се од обавезе плаћања судске и административне таксе.

Члан 159.

Поступак уписа у регистар започет пре ступања на снагу овог закона довршиће се у складу са одредбама овог закона.

Члан 160.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона донеће се у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 161.

Постојећи грански спортски савези су обавезни да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона донесу спортска правила из чл. 94. и 95. овог закона.

Члан 162.

Спортским објектима у државној својини који на дан ступања на снагу овог закона немају одговарајућу урбан-истичку документацију не може се до доношења те документације покренути поступак за мењање намене.

Члан 163.

Спортски објекти, уграђена опрема и транспортна средства изграђена или прибављена средствима Републике Српске, града или општине, као и спортски објекти, опрема и транспортна средства ранијих друштвено-политичких заједница, фондова, самоуправних интересних заједница, организација којима су били оснивач Република, град или општина, односно нека од ранијих друштвено политичких заједница, су у државној својини.

Члан 164.

Влада Републике Српске може одлучити да се непокретност у државној својини, коју користи организација из члана 115. овог закона, која није у функцији остваривања циљева те организације и која се користи супротно закону или природи, односно намени непокретности, одузме од корисника и да на коришћење другом правном лицу.

Влада Републике Српске може одлучити да се непокретност у државној својини коју користи организација из члана 115. став 1. овог закона одузме од корисника и у случајевима који нису наведени у ставу 1. овог члана, под условом да постоји општи интерес, а кориснику обезбеди коришћење друге одговарајуће непокретности.

Одредбе из ст. 1. и 2. овог члана примењују се и на објекте, који су у надлежности града, односно општине.

Члан 165.

До доношења одговарајућих просторних планова у складу са законом, Влада Републике Српске одређује који се постојећи спортски објекти сматрају јавним спортским објектима од интереса за Републику Српску, а надлежни општински и градски органи који су јавни спортски објекти од интереса за град и општину, а за које су издате трајне или привремене дозволе.

Члан 166.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о спорту ("Службени гласник Републике Српске", број 21/96) и Закон о јавним смучарским теренима ("Службени гласник Републике Српске", број 32/94).

Члан 167.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1323/01
27. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Народне скупштине,
Др Драган Калинић, с.р.

67

На основу Амандмана XL тачке 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О РИБАРСТВУ

Проглашавам Закон о рибарству који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на седници одржаној 26, 27. и 28. децембра 2001. године.

Број: 01-1014/01
31. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Републике,
Мирко Шаровић, с.р.

ЗАКОН

О РИБАРСТВУ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Рибарство је делатност, која обухвата гајење, заштиту, риболов, промет и коришћење рибе, рибље икре, ракова и других животиња (у даљем тексту: рибљи фонд) у риболовним водама.

Делатност из става 1. овог члана врши се под условима и на начин прописан овим законом.

Члан 2.

Поједини појмови, у смислу овог закона, имају следеће значење:

1. риболовне воде представљају реке, речице, потоке, пловна подручја, речне рукавце, мртваје, природна и вештачка језера, шљункаре, стараче, канале, хидромелиорационе системе и друге воде у којима живе рибе;

2. рибарство је производња, гајење, риболов и заштита риба у рибањацима, риболовним водама, кавезима у риболовним водама, као и промет и коришћење уловљених риба;

3. рибањаци и друга узгајалишта риба су уређени простори на земљишту или риболовној води намењени за гајење и производњу риба свих врста и узрасних категорија, рибље млађи, оплођене икре, а који испуњавају прописане услове;

4. рибарско подручје је риболовна вода или њен део који чини хидрографску, биолошку и економску целину за рационално бављење рибарских делатности;

5. рибљи фонд у риболовним водама је државна или приватна својина, а служи као основа за развијање привредног и спортског рибарства;

6. привредни риболов је излов риба на рибарском подручју ради стављања у промет,

7. спортски и туристички риболов је излов рибе ради развијања рекреативне и спортске активности грађана.

Члан 3.

Производња, гајење, развој и унапређење рибарства, као и заштита риболова, промет и коришћење рибе, рибље млађи и оплођене икре врши се у складу са средњорочним програмом развоја и унапређења рибарства (у даљем тексту: средњорочни програм).

На основу средњорочног програма доноси се годишњи програм унапређења рибарства (у даљем тексту: годишњи програм).

II - РИБАРСКО ПОДРУЧЈЕ

Члан 4.

Ради организованог, рационалног и правилног коришћења риблиг фонда утврђују се рибарска подручја.

Рибарско подручје чине риболовне воде, делови тих вода или сливови риболовних вода, који у хидрографском и биолошком смислу представљају целину подесну за успешно вршење риболова и унапређивање риблиг фонда.

Рибарско подручје утврђује скупштина општине по прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство), а у смислу да ли да одређене риболовне воде, делови тих вода или сливови риболовних вода представљају у хидрографском и биолошком смислу целину подесну за успешно вршење риболова и унапређење риблиг фонда.

Ако се риболовне воде, делови тих вода или сливови риболовних вода налазе на подручју две или више општина, рибарско подручје утврђује скупштине општина споразумно уз сагласност Министарства и заједнички одређују корисника и управљача рибарским подручјем.

За риболовне воде које су истовремено државне границе, границе рибарског подручја одређују се према државној граници управно на матицу тока од обале до обале, односно до главних одбрамбених насипа.

Актом о одређивању рибарског подручја утврђује се његове границе и намена (привредни, привредно-спортски или спорско-туристички риболов).

Члан 5.

Министарство даје право коришћења рибарског подручја или дела тог подручја предузећу, задрузи, регистрованим удружењима или организацијама спортских риболоваца, другом правном лицу и грађанину (у даљем тексту: корисник) путем конкурса уз накнаду на основу предоченог програма газдовања рибарским подручјима.

Код давања права коришћења рибарског подручја или дела тог подручја кориснику или продужења истог, на основу предоченог програма газдовања рибарским подручјима, под истим условима, приоритет на право коришћења или продужења права коришћења имаће регистрована удружења или организације спортских риболоваца, који се домаћински односе према рибарском подручју.

Висину накнаде одређује Влада Републике Српске, а конкурс из става 1. овог члана јавно објављује Министарство.

Члан 6.

Министар може поједине делове рибарског подручја да прогласи природним риблим плодиштем или посебним резерватом ако је то од значаја за размножавање риба и исхрану риблиг подмлатка.

Рибли фонд из плодишта се користи искључиво за мрестилишта или за пренос у друге риболовне воде уз сагласност Министарства.

Рибли плодишта се посебно заштићена и видно обележена и у њима је забрањен сваки вид риболова.

Члан 7.

О уступању рибарског подручја Министарство са корисником закључује уговор који садржи услове под којима се уступа рибарско подручје: назив рибарског подручја, утврђене границе рибарског подручја, услове раскидања уговора и услове за одузимање рибарског подручја.

Корисник коме је рибарско подручје уступљено на коришћење не може то рибарско подручје да уступа другим субјектима.

Рибарско подручје уступа се на коришћење најмање на пет година.

Ако рибарско подручје конкурсом није могло бити уступљено на коришћење, привремено се даје на коришћење без конкурса предузећу, које обавља делатност рибарства или удружења, односно организацији спортских риболоваца, до доношења одлуке о уступању у складу са чланом 5. овог закона.

Уступање у смислу става 4. овог члана може трајати најдуже до годину дана.

У случају уступања рибарског подручја на привремено коришћење у смислу става 4. овог члана конкурс се мора расписати пре истека рока одређеног актом о уступању рибарског подручја на коришћење.

Корисник је дужан да видно обележи границе рибарског подручја, као и места на рибарском подручју на којима је забрањен риболов (природна рибли плодишта и сл.) у року од три месеца од дана када је почео да користи рибарско подручје, односно од дана закључења уговора.

Члан 8.

На делу рибарског подручја које је уступљено на коришћење, корисник не може да изврши оградавање или преграђивање дела риболовне воде. У изузетним случајевима тамо где нема природних миграција риба или мењања водног режима може се одобрити.

Ово одобрење издаје министар на основу посебног програма израђеног од компетентне рибарске установе.

Члан 9.

Корисник је дужан да најкасније у року од једне године од дана када је почео да користи рибарско подручје, донесе средњорочни програм унапређења рибарства за период од пет година.

У складу са средњорочним програмом корисник доноси годишњи програм унапређења рибарства.

Годишњи извештај за текућу годину и програм за наредну годину подноси се Министарству крајем текуће године.

Сагласност на средњорочни програм даје Министарство.

Члан 10.

Корисник рибарског подручја које се налази у националном парку односно другом заштићеном добру дужан је да средњорочни, годишњи и привремени програм усклади са програмом заштите и развоја националног парка, односно заштићеног природног добра.

Мишљење о усклађивању програма унапређења рибарства са програмом заштите и развоја националног парка, односно заштићеног природног добра даје министар надлежан за послове заштите животне средине.

Корисници суседних рибарских подручја која се налазе на истој риболовној води, дужни су да своје програме међусобно ускладе у погледу рада и мера заштите, гајења и риболова риба и заштите риболовних вода.

Корисник којем је на конкурс рибарског подручја додато право коришћења, до доношења средњорочног програма, рибарско подручје користи на основу привременог програма који се доноси за прву годину коришћења.

Привремени програм корисник доноси у року од тридесет дана од дана уступања рибарског подручја на коришћење.

Члан 11.

Средњорочни програм садржи:

- 1) основне хидрографске, биолошке, физичке, хемијске и друге карактеристике воде рибарског подручја;
- 2) састав риблиг фонда по врстама рибе (квалитативно и квантитативно);
- 3) могућност природног и вештачког прираста риблиг фонда по врстама рибе;
- 4) изловљавање по врстама и количинама рибе на основу укупног годишњег прираста риблиг фонда;
- 5) рибочуварска служба и њена улога;
- 6) организација и мере здравствене заштите риблиг фонда од болести и штеточина и уништавања животиња штетних по рибе;
- 7) заштита од загађивања вода рибарских подручја;
- 8) мере за заштиту риблиг плодишта, риба и рибли млади са пловних подручја;
- 9) услови обављања спортског и туристичког риболова и мере за унапређење спортског и туристичког риболова на рибарским подручјима;

10) средства потребна за спровођење средњорочног програма и начин обезбеђивања тих средстава;

11) мере, методе и средства за борбу против криволова.

Члан 12.

На основу средњорочног програма корисника рибарског подручја и узгајалишта рибе (икра, млађи, предконзумне и конзумне рибе) доноси годишњи програм рада који садржи извештајно-информативне податке о извршењу средњорочног програма за ту годину.

Годишњи извештај за рибарско подручје и узгајалиште доставља се Министарству на усвајање.

Члан 13.

Рибарски катастар води се ради евидентирања података о рибарском подручју, а садржи податке о површини рибарских подручја, стању рибељег фонда и осталим животним заједницама на риболовним водама, као и другим значајним сколошким карактеристикама.

Рибарски катастар води надлежни општински орган према упутству за вођење рибарског катастра.

Надлежни општински орган, који води рибарски катастар, дужан је да два пута годишње доставља податке Министарству о стању риболовних вода и евентуалним променама у њима.

III - ПРОИЗВОДЊА, ГАЈЕЊЕ, РИБОЛОВ И ЗАШТИТА РИБА

Члан 14.

Гајење риба обухвата производњу икре, млађи и рибе у рибањацима, риболовним водама и кавезима у риболовној води.

Гајење свих врста и узрасних категорија риба у рибањацима и другим објектима на риболовној води може обављати предузеће, задруга, спортско риболовно друштво, односно друго правно лице и грађанин (у даљем тексту: произвођач) под условима који су утврђени овим законом.

Члан 15.

Произвођач који производи рибу, оплођену икру и млађ за порибљавање мора да обезбеди потребне објекте и опрему за производњу рибе, оплођене икре и млађи.

Произвођач из става 1. овог члана дужан је да обезбеди стручно руковођење пословима производње оплођене икре и млађи за порибљавање.

Послове стручног руковођења може да обавља дипломирани инжењер пољопривреде сточарског смера или дипломирани биолог или дипломирани ветеринар.

Произвођач рибе, оплођене икре и млађи за порибљавање, који нема запослена лица која испуњавају услове из става 3. овог члана дужан је да стручно руковођење тим пословима обезбеди преко предузећа, односно другог правног лица које је регистровано за пружање стручних услуга у пољопривреди и које има запослена лица, која испуњавају услове утврђене овим законом.

Министар прописује ближе услове у погледу објеката и опреме за производњу рибе, оплођене икре и млађи.

Испуњеност услова из ст. 1. и 2. овог члана, утврђује Министарство.

Трошкове за утврђивање испуњености услова из овог члана сноси подносилац захтева.

Трошкови из става 6. овог члана утврђују се у складу са прописима о утврђивању накнаде трошкова у управном поступку.

Члан 16.

Риболов се обавља средствима и алатима којима се не угрожава риба и животиње којима се рибе хране.

Министар доноси пропис о начину, алатима и средствима којима се обавља риболов, као и начину обележавања граница рибарског подручја, односно дела рибарског подручја.

Члан 17.

Предузеће, задруга, друго правно или грађанско лице које обавља делатност привредног риболова мора да обезбеди дозволу за вршење привредног риболова, коју издаје корисник рибарског подручја.

Члан 18.

Корисник рибарског подручја, које може да се користи за привредни, спортски и туристички риболов дужан је да на том рибарском подручју дозволи спортски и туристички риболов под условима који су утврђени средњорочним програмом.

Корисник може да ограничи или забрани спортски, туристички или привредни риболов на делу рибарског подручја на коме су постављени кавези у риболовним водама, порибљавање или због појаве рибељих болести.

Спортски и туристички риболов може да се обавља у рибању ако то корисник рибања дозволи.

Корисник је дужан да видно обележи границе дела рибарског подручја из става 2. овог члана.

Члан 19.

Спортски и туристички риболов на рибарском подручју обавља се на основу дозволе за спортски и туристички риболов, коју издаје корисник рибарског подручја или организација коју он овласти.

Дозволу издаје корисник за једну календарску годину (годишња дозвола), за један дан (дневна дозвола) или за више дана а најдуже до седам дана (недељна дозвола) и може да се користи на рибарском подручју на целој територији Републике Српске осим посебних ревира.

Члан 20.

Министарство обавља надзор над извршавањем поврених послова из чл. 17. и 19. овог закона.

Министарство прописује образац дозволе за обављање привредног, спортског и туристичког риболова.

Члан 21.

Рибарско подручје које је одређено за спортски и туристички риболов може да се користи и за привредни риболов ако такав риболов треба да спречи развој мање вредних или пренамножених врста риба (санациони риболов).

Дозволу за санациони риболов на рибарском подручју из става 1. овог члана издаје министар.

Дозволом из става 2. овог члана одређује се време и начин вршења риболова, као и врста и количина рибе коју треба изловити.

Члан 22.

Риболов за научно-истраживачке сврхе на риболовним водама може да се обавља на основу дозволе, коју издаје корисник уз сагласност Министарства.

У дозволи за риболов за научно-истраживачке сврхе мора да буде означено у којим водама и под којим околностима вршења риболова може да се изда дозвола.

Корисник дозволе дужан је да обавести корисника рибарског подручја и Министарство о времену у којем ће да обавља риболов за научно-истраживачке сврхе.

Члан 23.

Риболов помоћу електричне струје (у даљем тексту: електрориболов) на рибарском подручју може да се обавља у случају изловљавања риба ради порибљавања, уклањања мање вредних врста риба или у сврху сагледавања стања рибељег фонда, на основу дозволе коју издаје министар.

Електрориболов могу да врше само лица која су стручно оспособљена за ту врсту риболова.

О извршеном електрориболову саставља се записник и доставља кориснику.

Коришћење ЕХО сонара на рибарском подручју дозвољено је само за научно-истраживачке сврхе уз прибављену сагласност Министарства.

Члан 24.

Корисници дозвола за санациони риболов, риболов за научно-истраживачке сврхе и електрориболов дужни су да о завршеном риболову поднесу извештај Министарству и кориснику о извршеним радњама из претходно прибављеног одобрења.

Члан 25.

Корисник је дужан да сваке године, у складу са годишњим програмом, врши порибљавање рибарског подручја.

Порибљавање рибарског подручја и насађивање рибака врши се здравом рибом, рибљом млађи и оплођеном икром, по извршеној здравственој контроли и утврђивању квалитета рибе, рибље млађи, икре и риболовне воде.

Порибљавање се реализује из средстава за накнаду вршења риболова, средстава евентуалних штета причињених рибљем фонду и осталих прихода намењених унапређењу рибарства, а која се не могу употребити у друге сврхе.

Министар одобрава уношење нових врста рибе у риболовну воду после прибављеног мишљења компетентне рибарске установе.

Члан 26.

Изградња или реконструкција водопривредног или другог објекта или постројења, изградња рибљих стаза на риболовној води може да се врши под условом да се обезбеди несметано размножавање рибе, заштита рибљег фонда и миграција рибе.

Одобрење, односно дозвола за извођење радова из става 1. овог члана издаје се по претходно прибављеној сагласности Министарства, а на основу мишљења компетентне рибарске установе.

Корисници доводних, турбинских и других канала дужни су да уграде и одржавају уређаје за спречавање улаза рибе у те канале.

Члан 27.

У природним рибљим плодиштима забрањено је водити шљунак, песак, камен и пањеве, а у време мреста забрањено је вршити и друге радње које ометају мрест.

У природним рибљим плодиштима забрањене су све врсте риболова, осим санационог риболова предвиђеног средњорочним програмом, који се обавља ради развоја племенитих врста риба, рибље млађи и икре.

Актом о проглашењу природног рибљег плодишта могу да се одреде и друге мере заштите.

Члан 28.

Ради заштите рибљег фонда и унапређивања рибарства установљава се ловостај за све поједине врсте рибе на рибарском подручју или на деловима рибарског подручја, као и забрана риболова риба које немају прописану величину.

Министар наређује ловостај и забрану из става 1. овог члана.

Члан 29.

Удружење, организација спортских риболоваца, спортски риболовци, туристи и грађани не могу уловљену рибу стављати у промет.

Промет рибе може да се врши само у објекту, односно продавници, који испуњава услове прописане овим законом.

Испуњеност услова за објекте из става 2. овог члана у којима се врши промет рибе утврђује Министарство.

Трошкове за утврђивање испуњености услова из става 2. овог члана сноси подносилац захтева.

Трошкови из става 4. овог члана утврђују се у складу са прописима о утврђивању накнаде трошкова у управном поступку.

Члан 30.

Рибе које су уловљене у привредном риболову пре установљавања ловостаја не могу се стављати у промет после истека 48 сати од установљења ловостаја.

У време ловостаја предузеће, друго правно лице и грађанин може стављати у промет рибу на коју се односи ловостај као и рибу која нема прописану величину, ако има писмени доказ о произвођачу, односно увознику рибе, врсти и количини рибе, као и датуму и месту улова, односно куповини рибе.

Члан 31.

На рибарском подручју и риболовним водама забрањено је:

1) неовлашћено вршење риболова, лов рибе непосредно руком, ловити рибу харпуном, остима и другим забрањеним средствима и алатима, ватреним оружјем или хемијским и другим средствима која убијају, трују или омамљују рибу;

2) ловити рибу експлозивом и другим распрскавајућим средствима;

3) ловити рибу електроагрегатима или другим електричним средствима и мамцима који нису дозвољени;

4) ловити и уништавати рибљу млађ и примерке риба веће биолошке вредности (матичне и капиталне примерке) у време мреста и ловостаја;

5) загађивати риболовну воду штетним и опасним материјама које могу мењати или погоршавати усталени квалитет риболовне воде или дела риболовне воде и на тај начин угрожавати рибљи фонд;

6) порибљавати риболовне воде неквалитетном и болесном рибом, односно рибљом млађи;

7) преграђивати водени ток привременим или сталним преградама које ометају пролаз рибе, осим у посебним случајевима где постоји инвестиционо техничка документација за изградњу, односно за реконструкцију објекта или постројења за које Министарство издаје посебно одобрење уз новчану накнаду кориснику рибарског подручја;

8) затварати, одвраћати, исцрпљивати воду из риболовне воде ако се тиме проузрокује опасност за опстанак рибе;

9) нагло испуштати воду из природних и вештачких језера и других акумулација, ако се тиме проузрокује опасност за опстанак рибе;

10) вршити риболов на местима која нису за то предвиђена, ловити рибу преко дозвољеног броја и минимално прописаних величина као и вршити спортски и туристички риболов из чамца или других пловних објеката ако то није по одобрењу корисника;

11) мочити лан, конопљу и друго, као и испирати веш у риболовним водама;

12) ловити рибу на одстојању мањем од 500 метара од брана хидроелектрана, водожаха или сличног постројења на којем постоји риба стазе;

13) ловити рибу на риболовној води удаљеној од рибака до 100 метара и на другим местима која су обележена као места на којима је забрањен риболов;

14) ометати постављање знакова којима се обележава рибарско подручје, природно рибље плодиште, резерват, рибањак или риболовна вода за риболов под посебним условима и места на којима је риболов забрањен, као и вршити општећење и премештање знакова;

15) ловити ноћу младицу, липљана и пастрмку на рибарском подручју које се може користити само за спортски и туристички риболов;

16) спречавати спавање рибе и рибље млађи са земљишта које је поплавлено;

17) кретање лицу без дозволе са средствима и алатима за риболов ван путева поред рибарског подручја, рибака или других риболовних вода;

18) држање средстава и алата за привредни риболов у објектима и на објектима који се налазе на риболовној води или на другим објектима на рибарском подручју лицу које није овлашћено да обавља привредни риболов.

На риболовној води удаљеној од рибака до 100 метара риболов може да обавља корисник рибака.

Члан 32.

Корисник рибарског подручја или друге риболовне воде дужан је да предузима потребне мере за враћање риба у риболовну воду са земљишта које је поплавлено.

Корисник земљишта које је поплавлено дужан је да омогући спасавање риба и рибље млађи са тог земљишта.

Риба која се налази на земљишту које је било поплавлено припада кориснику рибарског подручја.

Члан 33.

Здравствена заштита риблиг фондa у риболовним водама и рибањацима врши се по Закону о здравственој заштити животиња и ветеринарској делатности.

Контролу квалитета и исправности хране у циклусу производње рибе, за било коју намену врши овлашћена установа.

Члан 34.

Корисник је дужан да обезбеди и организује чување рибарског подручја.

Чување рибарског подручја врши чувар.

Удружење и организација спортских риболоваца који користе рибарско подручје могу, поред чувара, да обезбеде чување рибарског подручја преко својих чланова.

Члан 35.

Чувар има легитимацију коју издаје корисник на прописаном обрасцу, а коју је приликом вршења обавеза дужан показати лицу које контролише.

Министар доноси пропис о обрасцу легитимације чувара рибарског подручја.

Члан 36.

Чувар је овлашћен да на рибарском подручју од лица затеченог у риболову захтева да покаже дозволу за риболов и исправе којима се утврђује његов идентитет, да прегледа улов, средства и алат за риболов, да утврди да ли се риболов обавља у складу са прописима, као и да изрекне новчану казну на лицу места за прекршај из члана 44. став 2. овог закона.

Чувар је овлашћен да привремено одузме и без одлагања преда кориснику улов, средства и алат за риболов, као и друге предмете пронађене на рибарском подручју, ако постоје основи сумње да су употребљени или били намењени за извршење прекршаја, или да су настали или прибављени извршењем прекршаја.

О наплаћеној казни на лицу места као и о извршеном одузимању улова и предмета из става 2. овог члана, чувар је дужан да изда потврду.

Лице затечено у риболову дужно је да на захтев чувара покаже дозволу за риболов и исправу којом се утврђује идентитет и да омогући преглед улова, средстава и алата за риболов.

Члан 37.

Одредбе овог закона односе се и на гајење, заштиту и лов ракова, шкољки, жаба, пијавица, корњача, змија као и на друге животиње које живе у води и којима се рибе хране (акватични организми).

IV - НАДЗОР**Члан 38.**

Надзор над спровођењем и извршавањем одредаба овог закона и прописа донетих на основу истог врши Министарство преко републичких пољопривредних инспектора и општинских, односно градских пољопривредних инспектора, који се налазе у саставу надлежног општинског или градског органа управе, а који извештај достављају Министарству два пута годишње.

Члан 39.

Послове инспекцијског надзора над применом одредаба овог закона може да врши дипломирани инжењер пољопривреде или дипломирани ветеринар са положеним стручним испитом и три године радног искуства.

Члан 40.

Инспектор је овлашћен и дужан да врши контролу:

1) остваривања средњорочних и годишњих програма унапређења рибарства;

2) рибарских подручја, објеката на риболовним водама и рибањацима, као и других места на којима се врши риболов, лов ракова, шкољки, жаба, корњача, пијавица и змија и производња и промет риба;

3) примене средњорочног и годишњег програма, као и начин издавања дозволе за риболов, риболов за научно-истраживачке сврхе и електрориболов;

4) рибарско-чуварске службе и да ли се легитимације и дозволе за риболов користе у складу са одредбама овог закона и прописа донетих на основу истог;

5) услова за производњу и промет квалитетне рибе, рибе млађи и оплођене икре за порибљавање;

6) докумената и евиденције предузећа, других правних лица и грађана које се односе на спровођење одредаба овог закона и прописа донетих на основу њега.

У вршењу послова из става 1. овог члана инспектор је дужан и овлашћен да:

1) нареди доношење и спровођење годишњег, односно средњорочног програма унапређења рибарства или појединих мера утврђених програмом;

2) забрани изградњу или реконструкцију водопривредног или другог објекта или постројења на риболовној води које спречава несметано размножавање рибе, заштиту риблиг фонда и миграцију рибе;

3) забрани производњу и промет рибе, рибе млађи и оплођене икре ако се врши супротно одредбама овог закона;

4) забрани лов рибе недозвољеним средствима;

5) забрани испуштање штетних и опасних материја у риболовну воду;

6) забрани порибљавање риболовне воде некавалитетном и болесном рибом, риблигом млађи или оплођеном икром супротно одредбама Закона о здравственој заштити животиња и ветеринарској делатности.

7) забрани преграђивање воденог тока привременим или сталним преградама које ометају пролаз рибе изузев у случају када министар изда посебно одобрење;

8) забрани затварање или исцрпљивање воде из дела рибарског подручја ако се тиме проузрокује опасност за опстанак рибе;

9) забрани нагло испуштање воде из природних и вештачких језера и других акумулација ако се тиме проузрокује опасност за опстанак рибе и животиња из члана 31. тачка 9. овог закона;

10) забрани мочење лана и конопља у риболовној води;

11) забрани лов рибе на непрописан начин;

12) нареди спашавања рибе и рибе млађи са земљишта које је поплавлено;

13) забрани кретање лицима без дозволе и са средствима и алатима за риболов ван путева поред рибарског подручја, рибака или других риболовних вода;

14) забрани држање средстава и алата за риболов у објектима и на објектима који се налазе на риболовној води или на другим објектима на рибарском подручју лицу које није овлашћено да обавља риболов;

15) привремено, до одлуке надлежног органа одузме од корисника или грађанина средства и алат за риболов, као и улов и друге предмете употребљене за извршење радње кажњиве по овом закону и предмете настале извршењем такве радње и без одлагања преда надлежном органу.

Изречене мере забране из става 2. тач. од 5 до 11, 13. и 14. трају до отклањања неправилности које су проузроковале забрану.

Када пољопривредни инспектор приликом вршења инспекцијског надзора утврди да пропис није примењен или да је неправилно примењен донесе решење којим ће наложити отклањање утврђене неправилности и одредити рок у коме се то мора извршити.

V - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 41.**

Новчаном казном од 1.000 до 5.000 КМ казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако:

1) не донесе средњорочни, односно годишњи програм унапређења рибарства (члан 3.);

2) уступљено му рибарско подручје уступи другом на коришћење (члан 7. став 2.);

3) изврши ограђивање или преграђивање риболовне воде сталном оградом супротно одредбама члана 8. овог закона;

4) не испуњава прописане услове за производњу рибе, оплођене икре и млађи (члан 15.);

5) обавља риболов на начин, средствима и алатима који нису дозвољени овим законом и посебним прописима;

6) обавља привредни риболов, а не испуњава услове из члана 17. став 1. овог закона;

7) не дозволи спортски и туристички риболов на рибарском подручју које је одређено за привредни, спортски и туристички риболов (члан 18. став 1.);

8) организује привредни риболов на рибарском подручју које је одређено само за спортски и туристички риболов супротно члану 21. овог закона;

9) обавља или омогући електрориболов супротно одредбама члана 23. овог закона;

10) не поднесе извештај Министарству о количини и врсти рибе, времену обављања риболова, месту и начину риболова, односно коришћењу прибора и средстава (члан 24.);

11) сваке године не врши порибљавање рибарског подручја у складу са годишњим програмом (члан 25. став 1.);

12) врши порибљавање риболовне воде и рибњака супротно одредбама члана 25. ст. 2. и 4. овог закона;

13) гради или врши реконструкцију водопривредног или другог објекта или постројења на риболовној води супротно одредбама члана 26. овог закона;

14) у природним рибљим плодиштима вади шљунак, песак, камен, пањеве и врши друге радње које ометају мрест, односно организује риболов (члан 27.);

15) за време ловостаја врши риболов оних врста риба на које се ловостај односи (члан 28.);

16) ставља у промет рибе супротно одредбама члана 30. овог закона,

17) поступи супротно члану 31. став 1. тач. 5, 6, 7, 8, 9. и 11. овог закона;

18) не обезбеди чување рибарског подручја (члан 34. став 1.).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном од 100 до 1.000 КМ.

Члан 42.

Новчаном казном од 500 до 2.000 КМ казниће се за прекршај предузете и друго правно лице ако:

1) видно не обележи границе рибарског подручја или место на коме је забрањен риболов (члан 7. став 7.);

2) као корисник не испоштује рокове прописане чланом 9. овог закона;

3) не усклади програме са суседним корисницима рибарског подручја, односно са корисником рибарског подручја које се налази у националном парку или другом заштићеном добру (члан 10.);

4) врши риболов за научно-истраживачке сврхе супротно одредбама члана 22. ст. 1. и 3. овог закона;

5) у промет ставља рибу супротно одредбама члана 30. овог закона;

6) врши неку од радњи из члана 31. став 1. тач. 1, 11, 12. и 16.;

7) као корисник рибарског подручја не предузме потребне мере за враћање риба са поплавленог земљишта (члан 32. став 1.);

8) не изда ловочувару легитимацију на прописаном обрасцу (члан 36.).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном од 100 до 500 КМ.

За прекршај из става 1. тач. 3. и 7. поред новчане казне изриче се и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или били намењени извршењу прекршаја или су настали његовим извршењем, а прекршај из тач. 3, 6, 7. и 8. и заштитна мера одузимања имовинске користи прибављене извршењем прекршаја.

Члан 43.

Новчаном казном од 500 до 2.000 КМ казниће се за прекршај удружење, односно организација спортских риболоваца ако:

1) као корисник не донесе средњорочни, односно годишњи програм унапређења рибарства (члан 3.);

2) као корисник рибарског подручја уступљено рибарско подручје уступи другом на коришћење (члан 7. став 2.);

3) као корисник рибарског подручја видно не обележи границе тог подручја и места на којима је забрањен риболов (члан 7. став 7.);

4) ради интензивног узгоја и производње рибе изврши ограђивање или преграђивање риболовне воде супротно одредбама члана 8. овог закона;

5) неиспоштује рокове по одредбама члана 9. овог закона;

6) организује риболов на начин, средствима и алатима који нису дозвољени овим законом и посебним прописима (члан 16. став 1.);

7) на рибарском подручју које може да се користи само за спортски и туристички риболов организује привредни риболов супротно одредбама члана 21. овог закона;

8) као корисник рибарског подручја дозволи електрориболов супротно одредбама члана 23. овог закона;

9) врши порибљавање риболовне воде и рибњака супротно одредбама члана 25. ст. 2. и 4. овог закона;

10) организује спортски и туристички риболов у природним рибљим плодиштима (члан 27. став 2.);

11) за време ловостаја организује лов супротно одредбама члана 28. овог закона;

12) ставља у промет непосредно уловљену рибу супротно одредбама члана 29. овог закона;

13) на рибарском подручју учини неку од радњи супротно одредбама члана 31. став 1. тач. 1, 7, 11, 12, 15. и 16.;

14) поступи супротно одредбама члана 31. став 1. тач. 5, 6, 8. и 9.;

15) не предузима потребне мере за враћање риба са земљишта које је пошлављено у риболовну воду (члан 32. став 1.);

16) не обезбеди и не организује чување рибарског подручја (члан 34. став 1.).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 5 до 50 КМ и одговорно лице у удружењу, односно организацији спортских риболоваца.

За прекршај из става 1. тач. 5, 6, 11. и 14. поред новчане казне изриче се и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или били намењени извршењу прекршаја или су настали његовим извршењем, а за прекршај из тач. 2, 5, 6, 11. и 12. и заштитна мера одузимања имовинске користи прибављене извршењем прекршаја.

Члан 44.

Новчаном казном од 100 до 300 КМ казниће се за прекршај грађанин ако:

1) поступи супротно забрани из члана 28. овог закона;

2) ставља у промет уловљену рибу (члан 29.).

За прекршај из става 1. овог члана поред новчане казне изриче се и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или били намењени извршењу прекршаја или су настали његовим извршењем као и заштитна мера одузимања имовинске користи прибављене извршењем прекршаја и изрећи заштитна мера забране обављања риболова и одузимања дозволе за риболов у трајању од једне године.

Новчаном казном на лицу места од 50 до 100 КМ казниће се за прекршај грађанин ако:

1) обавља спортски и туристички риболов без дозволе корисника рибарског подручја (члан 19. став 1.);

2) поступи супротно одредбама члана 31. став 1. тач. 1, 12, 13, 15, 17. и 18.;

3) поступи супротно одредбама члана 36. став 4. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана поред новчане казне изриче се и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или били намењени извршењу прекршаја или су настали његовим извршењем, као и заштитна мера одузимања имовинске користи и уловљене рибе прибављене извршењем прекршаја.

Новчана казна предаје се кориснику и издаје писмена потврда за наплаћени износ.

Члан 45.

Средства добијена од накнаде за коришћење рибарског подручја и новчаних казни и изречених заштитних мера из члана 41. овог закона уплаћују се на посебан рачун Министарства, а средства добијена од казни за прекршаје по одредбама чл. 42, 43. и 44. овог закона уплаћују се на посебан рачун општине, а служе у оба случаја за унапређење рибарства у складу са програмом рада и мера за унапређење рибарства.

VI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46.

Корисници рибарских подручја дужни су да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона ускладе своје пословање са одредбама овог закона.

Члан 47.

Произвођачи који се баве производњом рибе, рибље млађи и оплођене икре дужни су ускладити своје пословање са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 48.

Основни, односно годишњи извештаји и програм унапређења рибарства за рибарско подручје донет по прописима о рибарству који су важили до дана ступања на снагу овог закона примењиваће се до истека његовог рока важења, а обавезан је да се усклади са одредбама члана 9. овог закона.

Члан 49.

Министар ће у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, донети прописе о: начину обележавања рибарских подручја, условима које морају испуњавати објекти за производњу и промет рибе, рибље млађи и оплођене икре, мерама заштите рибе и средствима и алатима за риболов.

Члан 50.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да се примењује Закон о слатководном рибарству ("Службени лист СР БиХ", бр. 38/68, 17/93 и 35/79).

Члан 51.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1305/01
27. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Народне скупштине,
Др Драган Калинић, с.р.

68

На основу Амандмана XL тачке 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЛОВСТВУ

Проглашавам Закон о ловству који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на седници одржаној 26, 27. и 28. децембра 2001. године.

Број: 01-1015/01
31. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Републике
Мирко Шаровић, с.р.

ЗАКОН

О ЛОВСТВУ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Ловство у смислу овог закона је јавна делатност и обухвата мере заштите и узгоја дивљачи, уређење ловишта и рационално коришћење дивљачи и ловишта, остварено кроз еколошку, друштвену, спортску и привредну делатност.

Члан 2.

Према намени ловство може бити привредно, спортско, привредно-спортско и са посебном наменом.

Привредно ловство подразумева бављење ловством у сврху стицања дохотка.

Спортско ловство подразумева бављење ловством ради личне разоноде и рекреације чланова ловачког удружења.

Привредно-спортско ловство подразумева комбинацију привредног и спортског ловства.

Ловство са посебном наменом подразумева бављење ловством у циљу научних истраживања, образовања, заштите ретке и проређене дивљачи, као и за друге потребе утврђене посебним прописима.

Члан 3.

Дивљач у смислу овог закона су дивљи сисари и птице, који живе слободно у природи, а који се штите, узгајају и користе на начин утврђен овим законом.

Дивљач је у државној својини и као добро од општег интереса ужива посебну заштиту државе.

Уловљена или угинула дивљач и њени делови припадају организацији која газдује ловиштем (у даљем тексту: кориснику ловишта).

Члан 4.

Ловиште је основна јединица за газдовање у ловству.

Члан 5.

Газдовање ловиштем подразумева спровођење мера заштите и узгоја дивљачи, те уређење ловишта и коришћење дивљачи и ловишта.

Заштитом дивљачи у смислу овог закона сматра се спровођење мера које обезбеђују услове за опстанак, развој и репродукцију дивљачи, као и заштиту од противзаконитог коришћења.

Узгојем дивљачи у смислу овог закона сматра се спровођење мера у циљу одржавања, обнављања и постизања фонда и квалитета дивљачи према могућностима ловишта.

Уређењем ловишта у смислу овог закона сматра се спровођење пројектованих мера које су у функцији ефикасности заштите, узгоја и коришћења дивљачи и ловишта.

коришћењем дивљачи и ловишта сматра се ловљење дивљачи и коришћење њених делова, те коришћење природних и других вредности ловишта.

Члан 6.

Корисници ловишта су организације које су на основу одредаба закона добиле ловиште на газдовање.

Корисници ловишта у смислу овог закона могу бити: ловачка удружења, Јавно предузеће шумарства "Српске шуме", пољопривредне организације, рибњаци и друге организације регистроване за бављење ловством.

Корисници ловишта су обавезне чланице Ловачког савеза Републике Српске (у даљем тексту: Ловачки савез).

Члан 7.

Ловачки савез је самостална организација у коју су уклањени корисници ловишта и друге организације заинтересоване за развој ловства са циљем:

- унапређења ловства,
- пружање стручне помоћи код доношења и спровођења мера газдовања ловиштем и образовања ловаца,
- доследног спровођења закона и других прописа о ловству и давање предлога за њихово унапређење,

- остваривања јединствене ловне политике на целом подручју Републике Српске.

Члан 8.

Ловачко удружење је добровољна организација грађана са најмање 30 чланова са положним ловачким испитом, удружених ради организованог бављења ловством.

II - ДИВЉАЧ И ЊЕНА ЗАШТИТА

Члан 9.

Дивљач, у смислу овог закона, су следеће врсте животиња:

а) длакава дивљач:

- звери (Carnivora) - дивља мачка (*Felis silvestris*), лисица (*Vulpes vulpes*), вук (*Canis lupus*), шакал (*Canis aureus*), куна златица (*Martes martes*), куна белица (*Martes foina*), смеђи твор (*Putorius putorius*), мала ласица (*Mustela nivalis*), велика ласица - хермелин (*Mustela erminea*), јазавац (*Meles meles*), видра (*Lutra lutra*), мрки медвед (*Ursus arctos*);

- двопапкари (Artiodactyla) - дивља свиња (*Sus scrofa*), срна (*Capreolus capreolus*), јелен лопатар (*Dama dama*), дивокоза (*Rupicapra rupicapra*), муфлон (*Ovis musimon*);

- глодари (Rodentia) - зец (*Lepus europaeus*), бизамски пацов (Ондатра зибетхиус), пух велики (*Glis glis*), веверица (*Sciurus vulgaris*);

б) перната дивљач:

- праве коке (Gallidae) - фазан (*Phasianus* (сп.)), обична препелица (*Coturnix coturnix*), јаребица пољска - трчка (*Perdix perdix*), јаребица шумска - љештарка (*Tetrastes bonasia*), јаребица камењарка - гривна (*Alectoris graeca*), тетреб мали - ружвац (*Lyrurus tetrix*), тетреб велики - глухан (*Tetrao urogallus*);

- дивље патке (Anatidae) - патка глувара (*Anas platyrhynchos*), патка пупчаница - гротовиц (*Anas crecca*), патка гогољица (*Netta rufina*), патка кркеталка (*Anas strepera*), патка неретванка (*Anas angustirostris*), патка ластарка (*Anas acuta*), патка багоглава (*Bucephala clangula*), патка жличарка (*Spatula clypeata*), патка ледерка (*Clangula hyemalis*), патка круната (*Aythya fuligula*), патка црна (*Melanitta nigra*), патка главата (*Aythya ferina*);

- дивље гуске (Anseridae) - гуска дивља (*Anser anser*), гуска лисаста (*Anser albifrons*) гуска глоговњача (*Anser fabalis*);

- шљуке (Scolopacidae) - шљука бена (*Scolopax rusticola*), шљука кокошица (*Capella gallinago*), шљука ливадарка (*Capella edia*);

- чапље (Ardeidae) - чапља сива (*Ardea cinerea*), чапља дангуба (*Ardea purpurea*), чапља жута (*Ardeola galloidea*), чапља бела (*Ergetta alba*), гак квакавац (*Nycticorax nycticorax*), букавац небоглед (*Botaurus stellaris*), чапљица вољак (Ицобрићхус минутус);

- роде (Ciconiidae) - бела рода (*Ciconia ciconia*), црна рода (*Ciconia nigra*), блистави ражањ (*Plegadis falcinellus*), жличарка бела (*Platalea leucordia*);

- лабудови (Cygneae) - лабуд црвеноскољуни (*Cygnus olor*), лабуд жутокљуни (*Cygnus cygnus*), лабуд црноскљуни (*Cygnus blewckii*);

- супови - лешинари (Vulturidae) - костоберина жутоглава (*Vultur barbatus*), суп белоглави (*Gyps fulvus*), стрвинар бели (*Neophron percipiter*), суп смеђоглави (*Aegypius monachus*);

- орлови (Aquilinae) - орао сури (*Aquila shryaetos*), орао крстап (*Aquila heliaca*), орао клокоташ (*Aquila clanga*), орао кликтап (*Aquila pomarina*), орао пругасти (*Hieraetus fasciatus*), орао патуљаст (*Hieraetus pennatus*), орао штекавац (*Haliaeetus albicilla*), орао змијар (*Circusetus gallicus*);

- шкањци (Buteoninae) - шкањац мишар (*Buteo buteo*), шкањац гаћар (*Buteo lagopus*), шкањац белорепи (*Buteo rufinus*), шкањац осаш (*Pernis ptilorhynchus*);

- еје (Circus) - еја стрнарица - пољска (*Circus cyaneus*), еја мочварица (*Circus aeruginosus*), еја далматинска - степска (*Circus macrourus*);

- луње (Milvus) - луња рђаста (*Milvus milvus*), луња црна (*Milvus migrans*);

- соколови (Falconidae) - соко сиви (*Falco peregrinus*), соко крагуљац (*Falco biarmicus*), соко голубаш (*Falco cherrug*), соко грлап (*Falco subbuteo*), соко крагуљчић (*Falco columbarius*), ветруша копчић (*Falco vespertinus*), ветруша кликавка (*Falco tinnunculus*), ветруша белонокта (*Falco naumanni*);

- несити пеликани (Pelicanidae) - несит ружичасти (*Pelicanus onocrotalus*), несит кудрави (*Pelicanus crispus*);

- сиви ждрал (*Grus grus*);

- јастребови (Accipitridae) - јастреб кокошар (*Accipiter gentilis*), кобац птичар (*Accipiter nisus*) кобац краткорпсти (*Accipiter brevipes*);

- дропље (Otidae) - дропља велика (*Otis tarda*), дропља мала (*Otis tetrax*);

- лиске (Rallidae) - лиска црна (*Fulica atra*), кокошица млакара (*Rallus aquaticus*), гуша зеленонога (*Gallinula chloropus*), косац препеличар - прдавац (*Sorex sorex*), штијока рђа (*Porzana porzana*), штијока визлиница (*Porzana parva*), штијока кусица (*Porzana pusilla*), модра султанка (*Porphyrio porphyrio*);

- жаларке (Calidris) - жалар рђасти (*Calidris canutus*), жалар кривокљуни (*Calidris ferruginea*), жалар перикавац (*Calidris alpina*), жалар циганин (*Calidris minuta*), жалар црчић (*Calidris temminckii*), жалар плеснокљуни (*Limicola falcinellus*), жалар тропрсти (*Scolecithia alba*);

- прутке (Totanus) - прутка кривокљуна (*Tringa nebularia*), прутка мрка (*Tringa erythropus*), прутка дугонога (*Tringa stagnatilis*), прутка пегава (*Tringa ochropus*), прутка мигавица (Тринга глареола), прутка мала (*Actitis hypoleucos*);

- муљаче (Limosa) - муљача црвенорепна (*Limosa limosa*), муљача смеђа (*Limosa lapponica*);

- вивак позвиздач (*Vanellus vanellus*);

- поморници - отимачи (Stercorariidae) - поморник велики (*Stercorarius skua*), поморник широкорепи (*Stercorarius pomarinus*), поморник краткорепи (*Stercorarius parasiticus*), поморник дугорепи (*Stercorarius longicaudus*);

- галебови (Laridae) - галеб клаукавац (*Larus argentatus*), галеб лукавац (*Larus fuscus*), галеб бурни (*Larus canus*), галеб обични (*Larus ridibundus*), галеб црноглави (*Larus melanocephalus*), галеб тропрсти (*Rissa tridactyla*), галеб мали (*Larus minutus*);

- чигре (Sterninae) - чигра мала (*Sterna albifrons*), чигра црна (*Chlidonias nigra*), чигра белобрада (*Chlidonias hybrida*), чигра обична (*Sterna hirundo*), чигра дебелокљуна (*Celochelidon nilotica*), чигра дугокљуна (*Sterna sendvicensis*), чигра велика (*Hydroprogne caspia*);

- киргинска сађа (*Cyrtophanes paradoxus*);

- голубови (Columbae) - голуб дивљи - пенинар (*Columba livia*), голуб дупљап (*Columbaenas*), голуб гривњаш (*Columba palumbus*), грлица (*Streptopelia turtur*), гугутка (*Streptopelia decaocto*);

- сове (Strigidae) - сова буљина - велика ушара (*Bubo bubo*), сова јастребача (*Strix uralensis*), сова шумска (*Strix aluco*), сова утина (*Asio otus*), сова мочварица (*Asio flammeus*), кукавија дремалица (*Tyto alba*), хук обични (*Athene noctua*), совица мртвачка (*Aegolius funereus*), јејић лулавац (*Otus scops*), хукаша кукавица (*Glaucidium passerinum*);

- ронци (Antidae) - ронац велики (*Mergus merganser*), ронац средњи (*Mergus serrator*), ронац мали (*Mergus albellus*);

- вранци (Phalacrocoracidae) - вранац велики (*Phalacrocorax carbo*), вранац кукмап (*Phalacrocorax aristotelis*), вранац калосер (*Phalacrocorax rugosus*);

- гњурици (Podicipidae) - гњурац губаст (*Podiceps cristatus*), гњурац риђоглави (*Podiceps grisegena*), гњурац златоухи (*Podiceps nigricollis*), гњурац ушати (*Podiceps auritus*), гњурац мали (*Podiceps ruficollis*);

- пљенори (Gaviidae) - пљенор велики (*Gavia imper*), пљенор средњи (*Gavia arctica*), пљенор мали (*Gavia stellata*), пљенор жутокљуни (*Gavia adamsii*);

- гавран (*Corvus corax*), врана сива (*Corvus cornix*), врана црна (*Corvus corona*), врана гачац (*Corvus frugilegus*), чавка (*Coloeus monedula*), сврака (*Pica pica*), шојка (*Garrulus glandarius*), креја лешникара (*Nucifraga caryocatactea*), галица црвенокљуна (*Pyrrhocorax pyrrhocorax*), галица чолипа (*Pyrrhocorax graculus*).

Члан 10.

Заштита дивљачи врши се сталном или привременом забраном лова и ловостајем.

За време забране лова и ловостаја одређена врста дивљачи не сме се ловити, прогањати или намерно узнемиравати, ако законом није другачије одређено.

Забрањено је да се ловљењем или на други начин угрози опстанак било које врсте дивљачи у природи.

Одстрел болесне или рањене дивљачи (санитарни одстрел) дозвољен је и у време забране лова и ловостаја.

Члан 11.

За заштићену, одређује се следећа дивљач:

1. длакава дивљач: дивокоза, срна, муфлон, видра, мрки медвед, јелен лопатар, зец и веверица;

2. перната дивљач: праве коке, дивље патке, дивље гуске, шљукe, чапље (осим сиве чапље), роде, лабудови, супови - лешинари, орлови, шкањци, еје, луње, соколови, несити, сиви ждрал, јастребови, дропље, лиске, жаларке, прутке, муљаче, вивак позвиздач, поморници, галебови, чигре, киргиска сађа, голубови, сове, ронци, вранци, гњурици, пљенори, галица чолица и галица црвенокљуна.

Корисник ловишта може прогласити заштићеном и дивљач која није наведена у претходном ставу.

Члан 12.

Стална забрана лова одређује се за следеће врсте заштићене дивљачи: видра, веверица, кока великог тетреба, мали тетреб и његова кока, кока шумске јаребице - лешарка, чапље (осим сиве чапље), роде, лабудови, супови - лешинари, орлови, шкањци, еје, луње, соколови, несити, сиви ждрал, јастребови, дропље, лиске (осим црне лиске), жаларке, прутке, муљаче, вивак позвиздач, поморници, галебови, чигре, киргиска сађа, сове, ронци, вранци, гњурици, пљенори, галица чолица и галица црвенокљуна.

Члан 13.

Ловостајем заштићена дивљач: мрки медвед на узгојним подручјима, срна, дивокоза, јелен лопатар, муфлон, зец, велики тетреб - мужјак, препелица, јаребина камењарка, јаребина пољска, јаребина шумска - мужјак, шљукe, дивљи голубови, грлица, дивље гуске и црна лиска.

Узгојно подручје за медведа обухвата просторе на којима постоје природни услови за његов опстанак (развој и репродукцију).

Узгојна подручја могу се установити и за друге врсте заштићене дивљачи.

Узгојна подручја установљава министар пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: министар), на основу стручног мишљења Ловачког савеза.

Изван узгојног подручја медвед није заштићен.

Ловостај се не односи на дивљач која се гаји у одређеном простору чија је површина мања од 1.000 ха.

Члан 14.

Привремена забрана лова одређује се за врсте дивљачи чија је бројност у ловишту осетно смањена услед временских непогода, болести, пожара или из неких других разлога, а коју треба заштити за одређено време у циљу повећања њихове бројности.

Забрану из претходног става одређује корисник ловишта.

Забрану из става 1. овог члана прописале министар, ако ту забрану не одреди корисник ловишта.

Члан 15.

Ако од заштићене дивљачи наступи непосредна опасност по живот и здравље људи или за имовину грађана, заштићена дивљач може се одстрелити, односно њен број смањити без обзира на време заштите и годишњи план газдовања.

Одобрење за смањење броја заштићене дивљачи и начин извршења издаје министар на основу захтева заинтересованих, по прибављеном мишљењу корисника ловишта, Ловачког савеза и надлежне ветеринарске службе.

Члан 16.

Забрањен је лов птица и сисара корисних за пољопривреду и шумарство, као и кварење гнезда и уништавање младунчади и јаја, ако овим законом није другачије одређено.

Забрањено је хватање дивљачи и држање у затвореном или ограђеном простору ако овим законом није другачије решено.

Члан 17.

Министар ће прописати време лова ловостајем заштићене дивљачи и утврдити које се птице и сисари сматрају корисним за пољопривреду и шумарство.

Код доношења ових аката тражиће се мишљење Ловачког савеза.

Члан 18.

Ограђивање ловишта у циљу интензивног газдовања, ако није предвиђено ловном основом, може се вршити само уз одобрење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство).

Члан 19.

Насељавање нових врста дивљачи врши се на основу одобрења Министарства.

Уз захтев за одобрење корисник ловишта доставља стручно мишљење Ловачког савеза и уверење о здравственом стању дивљачи која се насељава.

Члан 20.

Изузетно одредбама члана 16. овог закона за потребе научног истраживања, образовања, зоолошких вртова, музеја, насељавања ловишта и сузбијања заразних болести, министар може одобрити хватање и држање дивљачи у затвореном, односно ограђеном простору.

За потребе тренинга и испитивање урођених особина ловачких паса, министар може одобрити држање незаштићене дивљачи у ограђеном простору, на захтев корисника ловишта и уз прибављено мишљење Ловачког савеза.

У случајевима из ст. 1. и 2. овог члана у одобрењу ће се прописати начин и мере које ће се при том спроводити, те рок важности одобрења.

Члан 21.

Забрањена је жетва и кошење пољопривредним машинама које немају уграђене уређаје за плашење и истеривање дивљачи.

Забрањено је паљење корова, стрњика, трстика, траве и других растиња у ловиштима.

Забрањено је облагање отворених канала, акумулација, језера и обала водотока пластичним и другим материјалима на начин који би угрожавао дивљач.

Забрањена је употреба агротехничких препарата на начин и у количини који угрожавају здравље и опстанак дивљачи.

Члан 22.

Забрањено је тровање дивљачи.

Члан 23.

Власници паса не смеју пуштати своје псе да се без контроле крећу по ловишту.

Овчарски пси могу бити у ловишту само уз стадо.

Корисник ловишта дужан је да уништава псе и мачке које се крећу без контроле по ловишту на удаљености већој од 200 метара од насељених објеката или стада.

Власници паса одговорни су за штету коју њихови пси учине у ловишту.

Члан 24.

Забрањено је уношење у ловиште оружја које није ловачко (спортска малокалибарка, војничка пушка, ваздушна пушка и сл.).

Забрањено је кретати се ван јавних путева или возити по ловишту са ловачким оружјем које није у футроли или пртљажнику аутомобила.

III - ЛОВИШТА**Члан 25.**

Ловиштем у смислу овог закона сматрају се површине земљишта, шума и вода које представљају просторну, природну и ловно-привредну целину у којој постоје услови за трајан опстанак, узгој, размножавање, заштиту и коришћење дивљачи, без обзира на власништво.

Влада Републике Српске доноси одлуку о формирању ловишта и врши промене њихових граница на предлог ресорног Министарства, а на основу економско-техничке документације.

Акт о установљавању ловишта садржи: назив ловишта, границе и укупну површину ловишта, врсте дивљачи које га насељавају, дивљач која је под посебном заштитом и друге неопходне податке.

Ловишта могу бити отворена или ограђена, а по намени привредна, спортска, привредно-спортска и посебна ловишта.

Члан 26.

Ловним површинама се не сматрају насеља, гробља, јавни путеви, плантажни воћњаци и виногради, паркови у насељима, објекти за лечење, одмор и рекреацију, аеродроми, дворишта индустријских и других објеката, као и други објекти утврђени посебним прописима.

Ограђени простори за вештачки узгој дивљачи се, такође, не сматрају ловном површином.

Члан 27.

Забрањен је лов заштићене дивљачи на неловним површинама.

Члан 28.

Ловиште се даје на газдовање само једном кориснику, оном ко нуди најповољније услове за газдовање ловиштем, о чему одлучује министар.

Ловиште се даје на газдовање на одређено време које не може бити краће од десет година.

Корисник ловишта не може ловиште или његов део дати у закуп, нити уступити другом кориснику.

Члан 29.

Ловиште се даје на газдовање путем јавног огласа. Уз захтев за доделу ловишта обавезно се доставља мишљење Ловачког савеза.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, ловишта установљена на површинама државних шума, земљишта или вода могу се дати без огласа на газдовање предузећу које газдује већим делом тих површина.

Члан 30.

Ловишта која се простиру на површинама шума са посебном наменом (научног, културног, верског, историјског и др. значаја) као и на површинама које представљају изузетно погодна станишта ретких, проређених и вредних врста дивљачи министар може прогласити посебним ловиштем.

Актом о установљавању посебног ловишта министар одређује и корисника ловишта.

Члан 31.

Опште услове, поступак и начин давања ловишта на газдовање утврђује министар.

Члан 32.

У циљу бављења ловством предузеће може захтевати установљавање ловишта на земљишту, шуми или води које користи.

На захтев предузећа из претходног става и стручног мишљења Ловачког савеза, министар може установити ловиште ако су испуњени услови прописани чланом 25.

Члан 33.

предузеће које је корисник земљишта, шума или вода на коме је установљено ловиште, има под једнаким условима из члана 31. овог закона, право првенства у добијању ловишта на газдовање.

Члан 34.

О давању ловишта на газдовање Министарство закључује писмени уговор са корисником.

Уговор садржи: време на које се ловиште даје на газдовање, процену бројног стања дивљачи, услове којих се корисник ловишта мора придржавати и мере које је дужан предузети у циљу унапређења ловства у том ловишту.

Члан 35.

Корисник ловишта дужан је да у року од шест месеци од дана преузимања ловишта на газдовање обележи границе ловишта.

Члан 36.

Корисник ловишта мора обезбедити да планирање и реализацију стручних послова ловства обавља лице са најмање II степеном шумарске, биолошке, ветеринарске или пољопривредне струке сточарског смера, као одговорно лице за те послове.

Члан 37.

Од корисника ловишта, ловиште или његов део може се одузети:

1. ако корисник ловишта престане да испуњава услове одређене законом и не газдује по одредбама ловне основе и уговора, или не испуњава обавезе према Ловачком савезу;

2. ако је потребно да се земљиште шума или вода користи у сврхе које искључују могућност бављења ловством;

3. ако установи ловиште на основу чл. 30. и 32. овог закона;

4. ако су у ловишту или у делу ловишта престали услови ради којих је ловиште установљено.

Решење о одузимању ловишта или дела ловишта доноси министар.

Поступак одузимања ловишта по основу става 1. тачка 1. може покренути републички инспектор за шумарство и ловство и Ловачки савез.

Члан 38.

Ако се након спровођења поступка из члана 29. нико не јави на оглас или се од корисника одузме ловиште по основу члана 37. тачка 1. министар ће решењем привремено предати ловиште општини на чијем се подручју налази ловиште.

Општина је дужна да у року од 30 дана од дана преузимања ловишта, обезбеди заштиту дивљачи и те мере спроводи до коначног решења.

Члан 39.

Корисник коме је ловиште или део ловишта одузето и дато на газдовање другом кориснику, по основу члана 37. став 1. тач. 2. и 3. има право на накнаду уложених, а неискористених средстава.

Висина накнаде из претходног става утврђује се према споразуму заинтересованих страна.

У случају када се споразум не може постићи о накнади из става 2. овог члана одлучује надлежни суд.

Накнаду плаћа организација којој се ловиште, односно, његов део даје на газдовање.

IV - КАТАСТАР ЛОВИШТА**Члан 40.**

За свако ловиште установљава се и води катастар ловишта.

Катастар ловишта установљава и води корисник ловишта.

Садржај и начин вођења катастра ловишта прописује министар.

V - ЛОВНА ОСНОВА И ПЛАНИРАЊЕ**Члан 41.**

За свако ловиште доноси се ловна основа.

Ловна основа је дугорочни план газдовања ловиштем.

Ловну основу доноси корисник ловишта, за период од најмање десет година.

Ловну основу корисник ловишта дужан је донети најкасније за две године, од дана преузимања ловишта.

Члан 42.

Ловну основу одобрава Министарство.

Четири месеца пре истека рока за који је донесена важећа ловна основа, мора се донети нова и у том року доставити на одобравање.

Министарство је дужно у року од 30 дана од дана пријема ловне основе, донети решење о сагласности на ловну основу или ставити примедбе на понуђену основу. У противном, основа се сматра одобреном.

Члан 43.

Ловна основа садржи нарочито: приказ стања ловишта у доба доношења ловне основе, циљеве газдовања, врсту и обим радова, мере и методе за постизање постављеног циља, као и економско-финансијску основу газдовања.

Члан 44.

До доношења ловне основе корисници ловишта газдују ловиштем на основу привременог годишњег плана газдовања ловиштем.

Члан 45.

Корисник ловишта дужан је у складу са ловном основом и стањем у ловишту донети годишњи план газдовања ловиштем.

Привремени годишњи план газдовања и годишњи план газдовања ловиштем ради се за период од 1. априла текуће године до 31. марта наредне године и доставља се Министарству најкасније до 30. априла на сагласност.

Члан 46.

Ближи пропис о садржају, начину израде и носиоцима израде ловне основе ловишта, привременог годишњег плана газдовања ловиштем и годишњег плана газдовања ловиштем доноси Министарство, на предлог Ловачког савеза.

Члан 47.

Корисници ловишта дужни су водити евиденцију о извршеним радовима и спроведеним мерама предвиђеним годишњим планом и ловном основом.

Извештај о извршењу плана за протеклу годину доставља се Министарству до 31. маја текуће године.

Члан 48.

Ловна основа мора бити усклађена са дугорочним програмом развоја пољопривреде, шумарства и других корисника простора на коме је установљено ловиште.

Власници, односно корисници земљишта и вода на којима се налази ловиште дужни су дозволити радње и мере газдовања ловиштем предвиђене ловном основом.

Члан 49.

Средства која организације остваре у газдовању ловиштем могу се користити само за газдовање и унапређење ловства уколико овим законом није другачије одређено.

Унапређењем ловства сматра се:

- заштита, одржавање и побољшање животних услова за дивљач у ловишту;
- достизање и одржавање одговарајуће полне и старосне структуре појединих врста дивљачи у оквиру утврђеног капацитета ловишта;
- уношење нових врста дивљачи у ловиште;
- чување и заштита дивљачи и ловишта;
- изградња ловно-узгојних и ловно-техничких објеката;
- редумимање мера за смањење штета које почињу дивљач;
- стручно оспособљавање кадрова;
- израда планских докумената и програма;
- научно-истраживачки рад у ловству;
- набавка расних ловачких паса и
- издавачка делатност.

Члан 50.

За бржи развој ловства, а посебно заштите и узгоја вредних, ретких и проређених врста дивљачи, за потребе научно-истраживачког рада, пропаганде, информативне и издавачке делатности обезбеђују се додатна средства и то:

1) 5% од вредности средстава просте репродукције шума издвајају шумска газдинства која не газдују ловиштем. Средства издвојена по том основу користе се за развој ловства у ловиштима која се простиру на подручјима тог шумског газдинства. Средства се додељују корисницима ловишта на основу конкретног програма унапређења ловства одобреног од стране Министарства. Даваоци средстава имају право контроле утрошка истих.

2) 1% од укупне вредности средстава проширене репродукције шума. Услове и начин расподеле средстава проширене репродукције шума за унапређење ловства прописује Министарство.

3) Из средстава буџета Републике Српске за заштиту и узгој ретких, угрожених и вредних врста дивљачи, те компензацију штета од ове дивљачи.

Средства за ове намене планирају се сваке године према Програму за заштиту угрожених врста дивљачи, које доноси Министарство уз сагласност Владе Републике Српске.

Потенцијални корисници средстава из става 1. тачка 2. овог члана подносе захтев са потребном документацијом Ловачком савезу, који у њихово име подноси јединствен захтев Министарству.

За коришћење средстава из става 1. тачка 2. овог члана Министарство са Ловачким савезом закључује јединствени уговор.

Неутрошена средства из става 1. тач. 1, 2. и 3. овог члана у претходној години преносе се у наредну годину.

О извршеним обавезама насталим по основу уговора из става 4. овог члана, Ловачки савез у име корисника средстава подноси извештај Министарству до 31. јануара за прошлу годину.

VI - ЛОВ И КОРИШЋЕЊЕ ДИВЉАЧИ

Члан 51.

Лов дивљачи обухвата тражење, осматрање, слеђење, снимање, одстрел или хватање, сакупљање одстреливања дивљачи и њених делова.

Члан 52.

Корисници ловишта одредиће јединственим актом ко може и под којим условима вршити лов дивљачи, као и учешће ловаца у коришћењу улова.

Промет уловљене дивљачи и њених делова може се вршити само преко ловачких организација.

Члан 53.

Дивљач могу ловити чланови ловачких удружења који имају положен ловачки испит.

Лица која су кроз школовање изучавала и положила предмет ловство ослобођена су полагања ловачког испита.

Програм, услове и начин полагања ловачког испита утврђује и спроводи Ловачки савез.

Надзор над пословима из ст. 1, 2. и 3. овог члана врши Министарство.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана дивљач могу ловити:

- страни и домаћи ловци туристи у пратњи стручног лица;
- ловци приправници без права одстрела заштићене дивљачи и под надзором инструктора.

Члан 54.

Чланови ловачких удружења лов дивљачи високог лова врше се на основу одобрења за одстрел, а лов дивљачи ниског лова на основу ловне карте.

Страни и домаћи ловци туристи лове на основу одобрења за одстрел (дозволе за лов).

Дозволу за лов и ловну карту издаје корисник ловишта, а јединствене обрасце доноси Ловачки савез.

Члан 55.

Одстрел дивљачи дозвољен је само ловачком пушком кугларицом са изолученом цеви и пушком сачмарицом.

Изузетно од претходног става одстрел медведа, муфлона, срне и дивокозе дозвољен је само ловачком пушком кугларицом са изолученом цеви, а дивље свиње и пушком сачмарицом, метком са једном куглом.

Члан 56.

Дивљач је забрањено узнемиравати и ловити:

1) у време када је и на простору на коме је дивљач угрожена пошлавом, снегом, пожаром, поледицом и другим елементарним непогодама;

2) отровом, замкама, гвозђима, клопкама и омамљујућим средствима, а птице помоћу лепка и мрежа и других средстава за масовно уништавање;

3) гађањем из моторних возила, гажењем моторним возилима и гађањем из моторних чамаца;

4) употребом рефлектора (фарова), грамофона, магнетофона и сличним направама, живих и уметних мамаца или помоћу направа које делују на принципу инфрацрвених зрака;

5) војничким оружјем, војничком муницијом, спортским малокалибарским и полуаутоматским ловачким оружјем са више од два метка;

6) хрговима и нерасним псима;

7) папкасту ловостајем заштићену дивљач помоћу паса;

8) медведа погоном и пригоном;

9) употребом лука и стреле, осим лова на високу дивљач у ограђеним ловиштима до 1.000 ха;

10) ноћима без месечине (у ноћном лову) и без изграђених објеката за лов.

Изузетно претходном ставу, корисник ловишта може одобрити ноћни лов и са импровизованих објеката ако је у питању спречавање штета на пољопривредним имањима.

Нерасним псима из тачке 6. претходног става сматрају се пси који нису регистровани код надлежне кинолошке организације и који немају одговарајући родовник.

Забрањено је са псима прогањати дивљач ван терена одређеног за тренинг у времену од 15. јануара до 31. јула.

Забрањен је лов дивљачи у плантажним, воћњацима и виноградима, расадницима и другим шумским и пољопривредним површинама које су ограђене оградом кроз коју длакава дивљач не може пролазити, на површинама које се користе за војне полигоне и комуналне потребе, као и другим површинама и објектима када је то утврђено посебним прописом.

Члан 57.

Изузетно од одредбе тач. 2. и 4. става 1. претходног члана министар може одобрити кориснику ловишта хватање дивљачи мрежама, клопкама и омамљујућим средствима, али само за: научне сврхе, вештачки узгој, пресељење у друга ловишта, као и за потребе зоолошких вртова и извоза.

Члан 58.

Министарство може прописати да се на земљиштима засејаним или засађеним одређеним пољопривредним културама може забранити лов дивљачи у време када би то штетило тим културама.

Члан 59.

Терени за обуку и тренинг ловачких паса одређују се ловном основом. У ту сврху може се издвојити највише до 5% укупне површине ловишта.

На терену за обуку и тренинг ловачких паса забрањен је лов.

Забрањен је тренинг и обука паса у марту, априлу и мају, осим у ограђеним просторима, гатерима и вештачким рововима.

Члан 60.

Уловљена или угуинула дивљач и њени делови припадају кориснику ловишта.

За коришћење дивљачи и њених делова, као и пружене услуге у ловишту кориснику ловишта плаћа се накнада.

Ловац, члан ловачког удружења који газдује ловиштем плаћа за коришћење дивљачи и њених делова:

- за високу дивљач 30% тржишне вредности,

- за ниску дивљач 25% тржишне вредности.

Страни и домаћи ловци туристи за коришћење дивљачи и њених делова и других услуга плаћају пуну тржну цену.

Ценовник одстрела и коришћења дивљачи те других услуга у ловишту на бази тржишне вредности доноси Ловачки савез, уз сагласност Министарства.

Члан 61.

Уловљена дивљач и њени делови могу се износити из ловишта само уз пропратницу.

Пропратницу на прописаном обрасцу издаје корисник ловишта.

Прописе о условима под којима се може вршити препарирање дивљачи и држање трофеја јавно изложених у објектима као и употребу меса дивљачи у угоститељским објектима доноси Министарство.

Члан 62.

Трофејима од дивљачи, у смислу овог закона, сматрају се роговље срндаћа и јелена лопатара, рогови дивојарца, дивокозе и муфлона, кљове дивљег вепра, лобања и крзно медведа, вука и дивље мачке, лобање јазавца и лисице, као и цели примерак великог и малог тетреба.

Трофеји од дивљачи могу се износити из ловишта само уз трофејни лист.

Корисник ловишта издаје трофејни лист и води евиденцију о издатим трофејним листовима.

Члан 63.

Трофеј оцењује комисија од три члана коју образује корисник ловишта.

Комисија из става 1. овог члана врши оцену трофеја на основу стандарда Међународног савета за ловство и заштиту дивљачи (у даљем тексту: ЦИЦ).

Чланови комисије из става 1. овог члана морају да имају положен испит за оцењивање трофеја.

Програм и начин полагања испита из става 3. овог члана доноси Ловачки савез.

Члан 64.

Ближе прописе о облику обрасца, садржини, начину и поступку издавања пропратнице и трофејног листа доноси министар, на предлог Ловачког савеза.

Члан 65.

Врхунским трофејима сматрају се три по броју ЦИЦ посна најјача трофеја одређене врсте дивљачи у Републици Српској на основу банке података о вредносним трофејима.

Банку података о вредним трофејима води Ловачки савез.

Корисници ловишта дужни су Ловачком савезу доставити податке из трофејног листа, за трофеје вредности бронзане медаље па на више.

Врхунски трофеј је власништво оног ко је дивљач одстрелио, али се не може изнети ван територије Републике Српске све док по вредности (ЦИЦ посна) не дође на 4. место, када га може изнети.

Обавештење о излажењу одређеног трофеја из категорије врхунских даје Ловачки савез.

Изузетно одредбама става 4. овог члана, министар на предлог Ловачког савеза, може одобрити изношење врхунског трофеја ван територије Републике Српске.

Ближи пропис о вођењу банке података вредних трофеја донеће министар, на предлог Ловачког савеза.

До оснивања банке података вредних трофеја, категорије врхунских трофеја одредиће министар посебним актом, као и важност трајања тог акта.

VII - СПРЕЧАВАЊЕ И НАКНАДА ШТЕТЕ**Члан 66.**

Корисник ловишта дужан је предузимати мере за спречавање штета коју дивљач може учинити имовини или

људима на земљишту и води на којима се налази ловиште (одржавање броја дивљачи према капацитету ловишта, обезбеђење прехране у ловишту, постављање чуvara и др.).

Власници земљишта и стоке, односно корисници земљишта на коме је установљено ловиште дужни су на земљишту, објектима где стока пребива и опреми која се користи у обради земље предузимати уобичајене мере за спречавање штета од дивљачи и на дивљачи (ефикасним оградама, електричним пастиром, постављањем плашила, заштитом младих садница, омотавањем или премазивањем, испашом стоке са чобаном на површинама дозвољеним за папу, постављањем плашила на косачице и комбајне, учешћем у организованом погону и сл.).

Мере из претходног става прописује Министарство.

Корисник ловишта и корисници земљишта и вода на чијем подручју је установљено ловиште, као и корисници околних земљишта и вода, могу питање накнаде штете коју дивљач учини регулисати међусобним споразумом (уговарање паушалне накнаде, осигурање код осигуравајућег завода и сл.).

Члан 67.

Ако се радњама, односно мерама из члана 66. став 1. овог закона, учини штета, корисник ловишта је дужан да надокнади штету власнику, односно кориснику земљишта на коме се налази ловиште.

Члан 68.

За штету коју учини ловостајем заштићена дивљач одговорна је организација у чијем је ловишту штета учињена, уколико је оштећени предузео прописне мере заштите.

Штету коју учини дивљач за коју је прописана стална или привремена забрана лова дужан је надокнадити онај ко је прописао забрану.

Изузетно за штету коју учини медвед на утврђеним узгојним подручјима накнаду плаћа Република Српска из буџета у висини од 45%, општина у висини од 25% и корисник ловишта у висини од 30% процене штете.

Нема одговорности за штету коју је учинио медвед на стоци без чобана као и у подручјима где је папа забрањена.

Обавеза оштећеног је да сачува све трагове који указују на учињену штету.

Члан 69.

Пријава о причињеној штети од дивљачи подноси се надлежном општинском органу управе одмах, а најкасније у року од три дана, од дана када је штета настала.

Надлежни општински орган управе дужан је одмах, а најкасније три дана по пријему пријаве штете, да одреди комисију за утврђивање узрока штете и процену вредности штете.

Комисију сачињавају три члана: представник општинског или државног органа управе надлежан за послове ловства (председник комисије), стручно лице за процену вредности штете (пољопривредни или ветеринарски стручњак) и стручно лице за утврђивање узрока штете (вештак за ловство) шумарске, ветеринарске, пољопривредне или биолошке струке са искуством на истим пословима.

Комисија је дужна да одмах изврши увиђај и о свом раду сачини записник. На увиђај се позива оштећени и организација која газдује ловиштем.

Записник комисије садржи нарочито: место и начин настанка штете, знакове који упућују на одређену врсту дивљачи, обим и висину штете, као и предузете мере оштећеног пре и после учињене штете.

Члан 70.

По пријему записника из става 4. претходног члана надлежни орган управе покушаће споразумно утврђивање штете између оштећеног и организације, односно, органа одговорног за накнаду штете.

Споразум о накнади штете садржи нарочито висину накнаде и рок њене исплате и има снагу извршног наслова.

Ако не дође до споразума оштећени може поднети тужбу надлежном суду ради утврђивања штете и њене висине.

Члан 71.

За штету коју приликом лова дивљачи учине ловци и њихови помоћници одговоран је корисник ловишта, а корисник има право накнаде од ловаца, односно њихових помоћника.

Члан 72.

Грађани и правна лица који одстреле или нанесу штету дивљачи бесправним ловом или на други незаконити начин, дужни су кориснику у чијем ловишту та дивљач стално живи надокнадити штету према одштетном ценоннику.

Одштетни ценоник из претходног става доноси министар, на предлог Ловачког савеза.

Спорове о накнади штете из става 1. овог члана решава надлежни суд.

VIII - ЛОВОЧУВАРСКА СЛУЖБА

Члан 73.

Корисник ловишта дужан је да обезбеди и организује ловочуварску службу.

Ловочуварску службу врше ловочувари као службена (овлашћена) лица запослена у ловишту.

Ловочувари врше дужност наоружани ловачким оружјем, у униформи са службеном ознаком ловочувар.

Ловочувар може бити лице које је завршило најмање III степен средње школе, шумарске или неке друге струке са положеним ловачким испитом, и које испуњава услове за ношење оружја те друге услове утврђене законом и актима корисника ловишта.

Члан 74.

Ловочувар је овлашћен:

1. да од лица затеченог са средствима за лов у ловишту захтева да покаже дозволу, односно ловачку карту и друге исправе којима се утврђује идентитет тог лица;

2. да захтева личне исправе од лица затеченог у вршењу прекршаја или кривичног дела који се односе на ловство и од лица за које постоји основана сумња да је извршило такво дело или прекршај, ако не може на други начин да утврди идентитет тог лица;

3. да ради проналажења предмета којима је извршен прекршај или кривично дело који се односе на ловство, врши преглед возила и других средстава за превоз и преношење ствари за која постоји основана сумња да превозе, односно преносе уловљену дивљач, делове уловљене дивљачи или трофеје од дивљачи;

4. да прегледа улов и средства за лов, као и да утврди да ли је лов обављен у складу са прописима;

5. да привремено одузме и без одлагања преда надлежном органу улов, средства за лов, као и друге предмете пронађене у ловишту, ако постоји основана сумња да су употребљени или били намењени за извршење кривичног дела или прекршаја који се односе на лов, или да су настали или прибављени извршењем таквог кривичног дела или прекршаја.

Ловочувар је дужан да лицу од кога су одузети улов, пси и други предмети за лов изда потврду о одузимању поменутих средстава.

У случајевима из става 1. овог члана лице које је затечено са средствима за лов у ловишту, дужно је да на захтев ловочуvara покаже дозволу за лов, односно ловачку карту и исправу којом се утврђује његов идентитет, као и да омогући преглед улова, средства за лов, преглед возила и других средстава за превоз и преношење ствари.

Члан 75.

Ловочувари поседују легитимацију ловочуvara.

Легитимацију издаје корисник ловишта.

Ближи пропис о облику и садржају обрасца легитимације ловочуvara и о униформи ловочуvara доноси министар.

Члан 76.

Захтев за покретање судског поступка за бесправан лов, причињену штету на дивљачи и ловишту, подноси корисник ловишта на основу извештаја - пријаве ловочуvara.

IX - ЛОВНА ИНСПЕКЦИЈА

Члан 77.

Надзор над извршењем овог закона и других прописа из области ловства донесених на основу овог закона, врши републичка инспекција за шумарство и ловство која се налази у саставу Министарства, градска и општинска инспекција за шумарство и ловство која се налази у саставу надлежног градског, односно општинског органа управе.

Послове републичког инспектора за шумарство и ловство може да врши дипломирани инжењер шумарства са положеним стручним испитом према Закону о државној управи и радним искуством у струци од најмање пет година.

Члан 78.

У вршењу послова инспекције инспектор за шумарство и ловство овлашћен је да врши контролу:

1. прописаних услова које корисник ловишта мора да испуњава за газдовање ловиштем;
2. примену ловне основе, годишњег плана газдовања или привременог годишњег плана газдовања;
3. пословних књига и правилника, те остале документације када је то потребно ради увида у коришћење средстава, примену прописа и мера које се односе на дивљач и ловиште;
4. ловљење дивљачи, дозвола за ловљење дивљачи, ловних карти, пропратница и трофејних листова за уловљену дивљач;
5. објеката у ловишту и радова који се изводе у ловишту;
6. коришћења и евидентирања средстава из члана 50. овог закона;
7. мера из чл. 59. и 60. овог закона;
8. мера из члана 61. овог закона.

У вршењу послова из става 1. овог члана ловни инспектор дужан је да:

1. привремено забрани лов и друге радње које су противне одредбама овог закона и прописа донетих на основу њега;
2. привремено, до коначне одлуке надлежног органа, одузме противзаконито уловљену дивљач и њене делове, противзаконито стављање у промет или противзаконито присвојену угинулу дивљач и њене делове, као и средства и предмете којима су извршене ове радње;
3. нареди привремене мере за спречавање штета у хитним случајевима у којима би наступила штета по општи интерес;
4. ако корисник ловишта не поступи по решењу предлаже меру одузимања ловишта;
5. предузима и друге мере и радње за које је овлашћен посебним прописима.

У случајевима из тач. 1, 2. и 3. става 2. овог члана, жалба упућена Министарству на решење инспектора не задржава извршење решења.

Члан 79.

Ако је законом или другим прописима предвиђено да се за утврђену неправилност примењују одређене управне мере, инспектор ће у решењу којим се налаже њихово отклањање изрећи и ту меру.

X - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 80.

Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) за време забране лова или ловостаја лови, прогања или намерно узнемирава дивљач (члан 10. ст. 2. и 3. овог закона);
- 2) поступи противно одредбама члана 16. овог закона;
- 3) врши тровање дивљачи (члан 22.);
- 4) лови заштићену дивљач на земљиштима и водама ван ловишта (члан 27.);

- 5) поступи противно одредбама члана 28. став 3.;
 - 6) не поступи по одредбама члана 36. овог закона;
 - 7) на време не поднесе ловну основу (члан 41. став 4. и члан 42. став 2.);
 - 8) не донесе и не достави на одобрење у прописаном року привремени план газдовања и годишњи план газдовања ловиштем (чл. 44. и 45. овог закона);
 - 9) не донесе општи акт из члана 52. став 1.;
 - 10) поступа противно одредбама члана 55. ст. 1. и 2. и члана 56. став 1. тач. 1 - 10. и ст. 4. и 5.;
 - 11) не поступи по одредбама члана 73. овог закона;
 - 12) ловном инспектору не омогући преглед по основу овлашћења из члана 78. овог закона;
 - 13) дозволи лов врста за које је прописана забрана лова (члан 12.), привремена забрана лова (члан 14.), или ловостајем заштићених врста за време трајања ловостаја (члан 13);
- За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 1.000 до 1.500 КМ и одговорно лицу у правном лицу.

Члан 81.

Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) врши ограђивање ловишта противно одредбама члана 18.;
 - 2) поступи противно одредбама члана 19.;
 - 3) без одобрења министра држи дивљач у ограђеном простору (члан 20. став 2.);
 - 4) поступа противно одредбама члана 21.;
 - 5) не поступи по одредбама члана 23. став 3.;
 - 6) не поступи по одредбама члана 35.;
 - 7) на поступи по одредбама члана 38. став 2.;
 - 8) на установи и на време не достави Министарству катастар ловишта (члан 40.);
 - 9) не поступи по одредбама члана 47.;
 - 10) не обезбеди одобрење за одстрел, односно ловну карту;
 - 11) дозволи лов члановима ловачког удружења који немају положен ловачки испит (члан 53. став 1.);
 - 12) поступа противно одредбама члана 63. ст. 1, 2. и 3.;
 - 13) дозволи изношење трофеја ван Републике Српске (члан 65. став 4.);
 - 14) поступи противно одредбама члана 72. став 1.;
 - 15) не изда легитимацију ловочувара (члан 75. став 2.).
- За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 500 до 1.000 КМ и одговорно лице у правном лицу.

Члан 82.

Новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај појединац ако:

- 1) за време забране лова или ловостаја прогања, лови или узнемирава дивљач или на неки други начин угрожава опстанак дивљачи;
- 2) поступи противно одредбама члана 16. ст. 1. и 2.;
- 3) без одобрења министра држи дивљач у ограђеном простору (члан 20. став 2.);
- 4) врши тровање дивљачи (члан 22.);
- 5) врши промет дивљачи и њених делова противно одредбама члана 52. став 2.;
- 6) врши лов без ловне карте, односно одобрења за одстрел (члан 54. став 1.);
- 7) лови дивљач у случајевима наведеним у члану 56. став 1. тач. 1 - 10, те ст. 4. и 5.;
- 8) износи са подручја ловишта уловљену дивљач и њене делове без пропратнице, односно трофејног листа;
- 9) на захтев ловочувара не покаже ловачке и друге исправе или не дозволи преглед улова, средства за лов или средства за превоз, односно пренос ствари (члан 74. став 3.).

Члан 83.

Новчаном казном од 500 КМ до 1.000 КМ казниће се за прекршај појединац ако:

- 1) поступи противно одредбама члана 21. ст. 1. и 2.;
- 2) пушта псе да се без контроле крећу по ловишту (члан 23. став 1.);
- 3) пушта без стада овчарске псе по ловишту (члан 23. ст. 1. и 2.);
- 4) лови дивљач на земљиштима и водама ван ловишта;
- 5) поступи противно одредбама члана 24. ст. 1. и 2.
- 6) поступи противно одредбама члана 59. ст. 2. и 3.;

Члан 84.

Решењем о прекршају може се, поред казне изрећи и заштитна мера одузимања средстава која су употребљена или намењена за извршење прекршаја.

Лицу које изврши прекршај из члана 82. став 1. тач. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. и 8. и члана 83. став 1. тач. 3. и 5. овог закона уз изречену казну изрећи ће се и заштитна мера одузимања средстава која су употребљена за извршење прекршаја и одузимање имовинске користи прибављене извршењем прекршаја.

За случај из претходног става изрећи ће се мера одузимања дозволе за држање и ношење оружја у трајању од две до пет година.

XI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 85.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о ловству ("Службени гласник Републике Српске", бр. 13/94, 11/95, 3/97 и 10/97).

Члан 86.

Прописи који се доносе на основу овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 87.

До доношења прописа из члана 86. овог закона примењиваће се прописи донесени на основу Закона о ловству ("Службени гласник Републике Српске", бр. 13/94, 11/95, 3/97 и 10/97).

Члан 88.

Корисници ловишта дужни су своје пословање ускладити са овим законом у року од годину дана.

Члан 89.

Закључени уговори о предаји ловишта на газдовање корисницима по одредбама Закона о ловству ("Службени гласник Републике Српске", бр. 13/94, 11/95, 3/97 и 10/97), стављају се ван снаге, а са корисницима ловишта закључиће се уговори о предаји ловишта на газдовање у складу са одредбама овог закона.

Члан 90.

Ловне основе ловишта усвојене на основу Закона о ловству ("Службени гласник Републике Српске", бр. 13/94, 11/95, 3/97 и 10/97), имају важност до истека периода за који су донесене, изузимајући одредбе за ревер интензивног газдовања, што ће се у року од шест месеци ускладити са овим законом.

Члан 91.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1306/01
27. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Народне скупштине,
Др Драган Калинић, с.р.

69

На основу члана 54. став 1. тачка 8. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 50/01), Законодавно-правни одбор Народне скупштине Републике Српске на седници од 25.

децембра 2001. године утврдио је нови пречишћени текст Закона о дечијој заштити ("Службени гласник Републике Српске", бр. 15/96, 10/98, 26/01 и 61/01), у којем је означен дан ступања на снагу наведеног закона.

Број: 02/3-92/02
25. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Законодавно-правног одбора
Народне скупштине,
Драгомир Васић, с.р.

ЗАКОН

О ДЕЧИЈОЈ ЗАШТИТИ

- Пречишћени текст -

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се систем дечије заштите, који се заснива на праву и дужности родитеља да се старају о подизању и васпитању своје деце, праву детета на услове живота, који омогућавају његов правилан психо-физички развој и обавези државе да му то омогући.

Члан 2.

Дечију заштиту, у смислу овог закона, чине права родитеља и деце и организоване делатности и активности којима се обезбеђује:

- 1) стварање основних услова за приближно уједначавање нивоа задовољавања развојних потреба деце;
- 2) помоћ породици у остваривању њене репродуктивне, заштитне, васпитне и економске функције;
- 3) предшколско васпитање и образовање деце;
- 4) дневни боравак, васпитање и образовање, превентивна здравствена заштита, исхрана, одмор, рекреација, културне, спортске и стваралачке активности деце;
- 5) одговарајућа садржина рада са децом без родитељског старања, децом са сметњама у развоју, децом на дужем болничком лечењу и децом из социјално угрожених породица;
- 6) посебна заштита трећег детета из породице са више деце.

Члан 3.

Ради обезбеђивања одређених права утврђених овим законом, оснивају се установе за децу.

Члан 4.

Над законитишћу рада и над стручним радом установа и других правних и физичких лица која обављају одређене послове дечије заштите врши се надзор, у складу са овим законом.

Члан 5.

Права из овог закона односе се на личност и не могу се преносити.

Новчана примања на основу овог закона не могу бити предмет обезбеђења или принудног извршења.

Члан 6.

Породицу у смислу овог закона чине: брачни, односно ванбрачни другови, деца (брачна, ванбрачна, усвојена и пасторчад као и деца стављена под старатељство и узета на издржавање) и сродници у правој линији, а у побочној до другог степена сродства, под условом да живе у заједничком домаћинству.

Изузетно од става 1. овог члана, приликом утврђивања редоследа рођења и броја деце у породици, убрајају се и деца која не живе у њој.

У укупан број деце у породици, према реду рођења, убрајају се само живорођена деца.

За децу стављену под старатељство и узету на издржавање, ред рођења се утврђује према броју деце старатеља и храниоца која живе с њим у заједничком домаћинству.

Редослед рођења и број деце из разведеног брака или ванбрачне заједнице утврђује се према чињеници којем родитељу су поверена деца пресудом о разводу брака, односно за ванбрачну заједницу у чијој породици деца живе.

Члан 7.

Треће дете из породице са више деце ужива посебну заштиту.

У случају да се у првом порођају родило троје или више деце, трећим дететом сматрају се сва деца.

У случају да се по рођењу првог или прво двоје деце, у следећем порођају роди двоје или више деце, сва деца рођена у том порођају сматрају се трећим дететом, а у случају да се у првом порођају роди двоје деце, оба се сматрају другим дететом.

Члан 8.

За остваривање права утврђених овим законом рачунају се приходи и примања:

- 1) приходи и примања која се остварују у месечним износима;
- 2) приходи од пољопривредне делатности, у висини катастарског прихода;
- 3) приходи од имовине, у висини износа који служи као основ за обрачунавање пореза и доприноса;
- 4) приходи од других имовинских права, ако се на те приходе плаћају порези, у висини износа који служи као основица за обрачунавање пореза и доприноса;
- 5) од самосталне делатности, у висини нето прихода.

Када се приход утврђује у паушалном износу, за приход се узима основица за обрачунавање доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

На одлучивање о праву на додатак на децу у текућој години утичу приходи остварени у претходна три месеца од дана подношења захтева.

Приход који се исказује као годишњи приход узима се у висини просечног месечног износа.

Члан 9.

Просечна месечна плата по запосленом у привреди Републике Српске (у даљем тексту: Република), утврђује се на начин предвиђен прописима о порезима и доприносима грађана, а према подацима које објављује републички орган надлежан за статистику.

Подаци о висини катастарског прихода и просечног катастарског прихода по једном хектару земљишта, у смислу овог закона, утврђују се према подацима републичке организације надлежне за геодетске и имовинско-правне послове.

II - ПРАВА У ОБЛАСТИ ДЕЧИЈЕ ЗАШТИТЕ

Члан 10.

Права у области дечије заштите у смислу овог закона су:

- 1) накнада плате за време коришћења породилског одсуства;
- 2) матерински додатак;
- 3) помоћ за опрему новорођенчета;
- 4) додатак за децу;
- 5) задовољавање развојних потреба деце;
- 6) предшколско васпитање и образовање за децу без родитељског старања, децу са сметњама у развоју и децу на дужем болничком лечењу;
- 7) васпитно-образовни програми припремања деце за школу;
- 8) боравак, предшколско васпитање и образовање и превентивна здравствена заштита деце предшколског узраста и боравак деце основношколског узраста до десет година старости;
- 9) одмор и рекреација деце до 15 година старости у дечијем одмаралишту;
- 10) регресирање трошкова боравак деце у предшколској установи, одмора и рекреације.

Права из става 1. тач. 1. до 7. овог члана су права од општег интереса и о њиховом обезбеђивању стара се Република.

О обезбеђивању права из става 1. тач. 8. до 10. овог члана стара се општина, у складу са овим законом и материјалним могућностима.

Општина може, ако је обезбедила средства, да утврди и друга права, већи обим права од права утврђених овим законом и повољније услове за њихово остваривање, као и друге облике дечије заштите.

1. Накнада плате за време коришћења породилског одсуства

Члан 11.

Право на накнаду плате за време коришћења породилског одсуства, односно док користи одсуствовање са посла због неге и старања о детету, има мајка или запослени отац, усвојилац детета или друго лице запослено код послодавца коме је надлежан орган поверио дете на негу и старање (у даљем тексту: мајка).

Послодавцем, у смислу овог закона, сматра се: предузеће, установа, банка, организација за осигурање, удружење, агенција, задруга и свако друго правно и физичко лице које радника, на основу уговора о раду, запошљава.

Члан 12.

За време коришћења породилског одсуства, мајци припада накнада плате у висини просечне нето плате утврђене Законом о раду ("Службени гласник Републике Српске", број 38/00).

Накнада плате из става 1. овог члана, не може бити већа од висине нето основице плате на коју су плаћени доприноси у последња три месеца, пре отпочињања породилског одсуства.

Члан 13.

Обрачун и исплату накнаде плате мајци, за време коришћења породилског одсуства, у временском трајању прописаном Законом о раду, врши послодавац.

У поступку остваривања права из става 1. овог члана и чл. 11. и 12. овог закона, послодавац доноси решење.

Јавни фонд за дечију заштиту (у даљем тексту: Фонд дечије заштите) потврђује право послодавца на рефундацију и врши рефундацију исплаћене нето плате, за задњих осам месеци за прво и друго дете, а за близанце, треће дете и свако наредно дете, за задњих 12 месеци.

Члан 14.

Право на рефундацију исплаћене накнаде плате нема послодавац, који у складу са законом, приликом исплата плата, није уплаћивао допринос за дечију заштиту за све запослене раднике, у последњих годину дана пре отпочињања коришћења породилског одсуства, као и за време његовог коришћења.

2. Матерински додатак

Члан 15.

Право на матерински додатак остварује свака мајка, осим мајке која има право на накнаду плате за време породилског одсуства и која не испуњава имовински цензус утврђен овим законом.

Матерински додатак износи до 30% од просечне нето плате по запосленом у привреди Републике, остварене у претходној години.

Номинални износи цензуса за остваривање права на матерински додатак утврђују се у складу са чланом 24. овог закона.

Проценте и номиналне износе материнског додатка и цензуса, у складу са ст. 1. и 3. овог члана, утврђује директор Фонда дечије заштите.

Члан 16.

Право на матерински додатак, у складу са овим законом, остварује се за прво троје деце у породици, у трајању од 365 дана од првог дана наредног месеца по рођењу детета, на основу поднетог захтева.

Ако лице из члана 15. овог закона поднесе захтев за матерински додатак у року од 30 дана од дана рођења детета,

право на матерински додатак остварује од првог дана наредног месеца по рођењу детета, а ако захтев поднесе после тог рока, право остварује од првог дана у наредном месецу.

Уколико лице из члана 15. овог закона захтев поднесе после истека рока од 90 дана од дана рођења детета, не може остварити право на матерински додатак.

3. Помоћ за опрему новорођенчета

Члан 17.

Право на помоћ за опрему новорођенчета остварује се за свако новорођено дете у породици.

Облик, начин и износ помоћи из става 1. овог члана утврђује се актом управног одбора Фонда дечије заштите, а исти не може бити мањи од 50% просечне нето плате по запосленом у привреди Републике остварене у претходној години.

4. Доплатак на децу

Члан 18.

Право на додатак на децу, као новчано давање, има сваки грађанин Републике, првенствено незапослени борац, војни инвалид I до III групе инвалидитета, уживалац породичне инвалиднице, односно грађанин који има пребивалиште на територији Републике Српске, под условима предвиђеним овим законом.

Члан 19.

Страни држављанин који ради на територији Републике код иностраног послодавца, има право на додатак на децу ако је то међународним споразумом предвиђено.

Члан 20.

Додатак на децу припада деци најдуже до навршених 15 година живота, ако су на редовном школовању.

Редовним школовањем, у смислу овог закона, сматра се време утврђено законом за стицање основног и средњег образовања.

Члан 21.

Додатак на децу не припада за дете за које се потпуно или више од 50% обезбеђује издржавање из средстава за јавне расходе за време образовања или рехабилитације или које је смештено у установу социјалне заштите или другу сличну установу.

Додатак на децу за дете поводом којег мајка истовремено остварује право и на накнаду плате или матерински додатак, једно од права може се умањити до 60%, у складу са актом Фонда дечије заштите.

Члан 22.

Додатак на децу припада само за децу која имају пребивалиште или привремени боравак, живе и школују се на територији Републике, ако међународним споразумом није другачије одређено.

Члан 23.

Право на додатак на децу остварује се за друго, треће и четврто дете у породици у зависности од материјалног положаја породице, распореда рођења и узраста деце, на основу поднетог захтева.

Независно од материјалних услова, право на додатак на децу имају: деца погинулих бораца, деца цивилних жртава рата и ратних војних инвалида I и II категорије, деца - цивилне жртве рата и деца без родитељског старања.

Независно од материјалних услова, поред деце из става 1. овог члана, додатак на децу припада и за прво дете за које је надлежни орган донео акт о разврставању због ометености у развоју, ако није смештено у установу социјалне заштите, детету без родитељског старања и детету чија породица остварује право на материјално обезбеђење према Закону о социјалној заштити ("Службени гласник Републике Српске", бр. 5/93 и 15/96).

Право из става 3. овог члана припада детету до навршених 19 година живота.

Изузетно од става 4. овог члана, додатак на децу припада детету после навршених 19 година живота, све док је обухваћено васпитно-образовним програмом.

Право на додатак на децу остварује се од првог дана у следећем месецу.

Члан 24.

Право на додатак на децу остварује се:

1) ако породица остварује право на материјално обезбеђење, у складу са Законом о социјалној заштити;

2) ако укупан месечни приход по члану породице остварен шест месеци пре подношења захтева, износи од 10% до 40% од просечне месечне плате остварене у претходној години у привреди Републике, а катастарски приход по члану породице у претходној години не прелази износ од 3% просечног катастарског прихода на јавном хектару земљишта;

3) ако укупан катастарски приход по члану породице у претходној години износи од 3% до 10% од просечног катастарског прихода по једном хектару земљишта, а породица не остварује друге приходе;

4) ако вредност процењене покретне имовине (аутомобил, радна машина и друго) не прелази вредност од пет до осам просечних плата по запосленом у привреди Републике у претходној години.

Члан 25.

Проценте и номиналне износе цензуса за остваривање права на додатак на децу у складу са чланом 24. овог закона утврђује директор Фонда дечије заштите.

Члан 26.

Висина додатка на децу износи: за друго и четврто дете од 5% до 15%, а за треће дете и дете из члана 23. ст. 3, 4. и 5. овог закона од 15% до 30% од просечне нето плате по запосленом у привреди Републике остварене у претходној години.

Проценте и номиналне износе додатка на децу, у складу са ставом 1. овог члана, утврђује директор Фонда дечије заштите.

5. Задовољавање развојних потреба деце

Члан 27.

Деца до 15 година старости имају право на помоћ у циљу подстицања и задовољавања развојних потреба, под условима и на начин утврђен програмом надлежног органа Фонда дечије заштите.

Програмом из става 1. овог члана утврђује се врста помоћи, носиоци програма, обим корисника права и учешће Фонда дечије заштите у финансирању.

6. Предшколско васпитање и образовање за децу без родитељског старања, децу са сметњама у развоју и децу на дужем болничком лечењу

Члан 28.

Деца предшколског узраста без родитељског старања и деца са сметњама у развоју смештена у установе социјалне заштите и деца на дужем болничком лечењу у здравственим установама, имају право на организован васпитно-образовни програм у трајању од три до пет сати дневно док траје смештај.

7. Васпитно-образовни програми припремања деце за школу

Члан 29.

За децу предшколског узраста, која не остварују право на целодневни боравак, организују се васпитно-образовни програми ради доприноса социјалном, интелектуалном, културном, емоционалном и физичком развоју деце, у циљу припремања за полазак у школу.

8. Боравак, предшколско васпитање и образовање и превентивна здравствена заштита деце предшколског узраста и боравак деце до десет година старости у предшколској установи

Члан 30.

Деца предшколског узраста имају право на боравак, превентивну здравствену заштиту и предшколско васпитање и образовање, а деца до десет година старости право на боравак у предшколској установи.

Критеријуме за пријем деце у предшколску установу утврђује надлежни општински орган.

9. Одмор и рекреација деце до 15 година старости у дечијем одмаралишту

Члан 31.

Деца до 15 година старости имају право на боравак у дечијем одмаралишту, на одмор, рекреацију, здравствену заштиту, исхрану, васпитно-образовни рад и спортско-рекреативне активности, под условима и на начин који утврди надлежни општински орган.

10. Регресирање трошкова боравка деце у предшколској установи, одмора и рекреације

Члан 32.

Деца предшколског и основношколског узраста, у зависности од материјалног положаја породице, имају право на регресирање трошкова боравка у предшколској установи.

Регресирање трошкова целодневног и полудневног боравка деце предшколског узраста обезбеђује се, у укупном износу од 80% од просечне економске цене по детету у предшколским установама које се налазе у мрежи установа коју утврди општина.

Начин и услове регресирања трошкова из ст. 1. и 2. овог члана утврђује надлежни општински орган.

Члан 33.

Министар надлежан за дечију заштиту, на предлог Фонда дечије заштите, прописује ближе услове и начин остваривања права на накнаду плате за време коришћења породилског одсуства (чл. 11. до 14.), матерински додатак (чл. 15. до 16.), помоћ за опрему новорођенчета (члан 17.), додатак на децу (чл. 18. до 26.), као и право из члана 28. овог закона.

Министар надлежан за образовање прописује основе програма васпитно-образовног рада и ближе услове и начин његовог остваривања за права из чл. 30. до 32. овог закона.

III - ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА

Члан 34.

Права утврђена овим законом остварују се по прописима о општем управном поступку, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 35.

На основу поднетог захтева, решавање о правима из члана 10. став 1. тач. 1. до 7. овог закона, поверава се центру за социјални рад.

Члан 36.

О правима из члана 10. став 1. тачка 1. овог закона, у првом степену, решава центар за социјални рад, односно служба социјалне и дечије заштите (у даљем тексту: Центар) у којој је седиште послодавца, а о правима из члана 10. став 1. тач. 2. до 10. решава Центар општине у којој је пребивалиште родитеља, користећи информациони систем Фонда дечије заштите.

На пословима из претходног става могу радити радници Центра који су, у складу са програмом Фонда дечије заштите, завршили обуку за вођење управног поступка и решавање о правима, обуку за аутоматску обраду података и рад са базом података Фонда дечије заштите и који имају сагласност Фонда дечије заштите за обављање наведених послова.

Обуку радника за послове из става 2. овог члана и издавање сагласности врши Фонд дечије заштите.

Трошкове обуке радника и одржавање информационог система сноси Фонд дечије заштите.

Члан 37.

Првостепена решења о правима из овог закона подлежу ревизији.

Ревизију врши Фонд дечије заштите.

Ако је против првостепеног решења изјављена жалба, о ревизији и жалби решава се истим решењем.

Ревизија не одлаже извршење решења.

Члан 38.

У вршењу ревизије, Фонд дечије заштите може првостепено решење потврдити или изменити, поништити или укинути.

Фонд дечије заштите ће у вршењу ревизије поништити или укинути решење, ако утврди:

- 1) да су у првостепеном поступку непотпуно или погрешно утврђене чињенице;
- 2) ако се у поступку није водило рачуна о правилима поступка која би била од утицаја на доношење решења;
- 3) да су погрешно оцењени докази;
- 4) да је из утврђених чињеница изведен погрешан закључак у погледу чињеничног стања;
- 5) да је погрешно примењен пропис на основу кога је решење донесено.

Првостепени орган чије је решење у ревизији поништено или укинуто и предмет враћен на поновни поступак, доноси ново решење. Ново решење подлеже ревизији у којој се испитује само да ли је ново решење у складу са разлозима због којих је раније решење поништено или укинуто.

Радник Центра, који у вези са решавањем о правима и коришћењем информационог система, намерно или из крајње непажње, причини материјалну штету Фонду дечије заштите, дужан је солидарно са послодавцем да ту штету накнади.

Раднику из претходног става Фонд дечије заштите може ускратити сагласност, издату у складу са чланом 36. став 3. овог закона, предложити новог радника за обављање наведених послова и покренути иницијативу за вођење дисциплинског поступка против одговорног радника Центра.

Члан 39.

Ако против решења које подлеже ревизији није изјављена жалба, а ревизија није извршена у року од два месеца од дана када је другостепени орган примио предмет, решење постаје коначно истеком тог рока.

Члан 40.

Жалбе на првостепена решења у другом степену решава директор Фонда дечије заштите.

Члан 41.

Захтев за рефундацију накнаде плате може се поднети у року од 12 месеци од дана отпочињања коришћења породилског одсуства мајке за коју се тражи рефундација.

Рефундација накнаде плате врши се по месецима, у складу са решењем из члана 36. овог закона.

Протеком рока из става 1. овог члана подносилац губи право на рефундацију.

Члан 42.

Матерински додатак, додатак на децу и помоћ за опрему новорођенчета исплаћује Фонд дечије заштите.

Члан 43.

Обрачун трошкова за остваривање права из члана 10. став 1. тачка 6. врши предшколска установа и доставља Центру ради утврђивања права.

Исплату средстава из става 1. овог члана врши Фонд дечије заштите.

Члан 44.

Корисник права из овог закона, који је на основу неистинитих или нетачних података или непријављивањем промена које утичу на губитак или обим права, остварио право, дужан је да накнади штету, у складу са законом.

Под неистинитим и нетачним подацима, у складу са ставом 1. овог члана, подразумева се и непријављено остваривање прихода са земљишта, покретне и непокретне имовине сродника и остваривање прихода радом који није у складу са законом.

Надлежни орган у првом и другом степену може самоиницијативно вршити проверу тачности и истинитости документације, у складу са ст. 1. и 2. овог члана и у случају да се утврди да је право остварено на основу неистинитих и нетачних података, укинути остварено право.

Члан 45.

У циљу осавремењавања и унапређења рада у примени овог закона, Министарство здравља и социјалне заштите и Фонд дечије заштите ће предузети мере за јачање техничке опремљености, увођења савремених информатичких средстава и укључивања у информациони систем Републике Српске.

IV - ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

Члан 46.

Предшколско васпитање и образовање, у смислу овог закона, је организована делатност којом се остварује целивит развој детета предшколског узраста.

Предшколско васпитање и образовање са породичним васпитањем и са образовним системом чине јединствену целину.

Члан 47.

Предшколско васпитање и образовање остварује се у дечијим јаслицама, за децу од једне до три године старости и у дечијим вртићима за децу од три године до поласка у основну школу (у даљем тексту: предшколске установе).

Члан 48.

У предшколским установама обезбеђује се дневни боравак деце, остваривање васпитно-образовне, превентивно-здравствене и социјалне функције, кроз организовање целодневних, полудневних, краћих интересних, повремених и других различитих облика рада са децом до поласка у основну школу.

Предшколске установе могу организовати делатност у другој породици и стану родитеља, као и пружање појединих услуга деци и породицама.

Предшколске установе могу организовати и продужени боравак за ученике од првог до трећег разреда основне школе.

Члан 49.

Упис деце у предшколску установу врши се на основу лекарског уверења, односно мишљења комисије, о физичком и психичком развоју детета.

Члан 50.

Рад са децом у предшколској установи организује се у васпитним групама.

У зависности од узраста, број уписане деце у васпитној групи је:

- 1) до 18 месеци - до 10 деце,
- 2) од 18 месеци до 2 године - до 15 деце,
- 3) од 2 до 3 године - до 18 деце,
- 4) од 3 до 4 године - до 23 деце,
- 5) од 4 до 5 година - до 25 деце,
- 6) од 5 до 7 година - до 30 деце.

Изузетно од става 2. овог члана, број уписане деце је:

- 1) у мешовитој групи - до 20 деце,
- 2) на болничком лечењу - до 20 деце,
- 3) са сметњама у развоју - до 8 деце,
- 4) смештене у другу породицу и стан родитеља - до 10 деце,
- 5) основношколског узраста у мешовитој групи - до 34 деце.

Ако не постоје могућности за формирање васпитних група из ст 2. и 3. овог члана, општински орган управе надлежан за послове образовања може утврдити већи, односно мањи број деце у васпитној групи, у складу са критеријима које прописује министар надлежан за послове образовања.

Члан 51.

Послове васпитања и образовања, превентивне здравствене заштите и социјалне заштите и педагошко-психолошке у предшколској установи могу да обављају:

1) са децом узраста до три године, лица која имају најмање средњу школску спрему здравствене струке - медицинске сестре, васпитачког или педијатријског смера;

2) са децом од три године до поласка у основну школу, лица која имају средњу, вишу или високу школску спрему одговарајуће васпитно-образовне струке - васпитачи и васпитачи сарадници;

3) на остваривању програма превентивне здравствене заштите са децом од три године до поласка у основну школу, лица која имају најмање средњу школску спрему - медицинске сестре педијатријског или општег смера;

4) са децом на дужем болничком лечењу, лица која имају вишу школску спрему одговарајуће васпитно-образовне струке - васпитачи и лица која имају вишу или високу школску спрему одговарајуће дефектолошке струке;

5) са децом са сметњама у развоју, лица која имају вишу или високу школску спрему одговарајуће дефектолошке струке;

6) са ученицима у продуженом боравку, лица која имају средњу, вишу или високу школску спрему - васпитач, учитељ, наставник разредне наставе, педагог и психолог;

7) на остваривању програма социјалне заштите лице које има најмање вишу школску спрему - социјални радник;

8) на остваривању педагошко-психолошког програма, лице које има високу школску спрему - педагог и психолог.

Министар надлежан за послове образовања прописује врсту стручне спреме васпитача и стручних сарадника образовне струке, а министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите врсту стручне спреме здравствених радника и стручних радника на пословима социјалног рада и исхране.

Радници установе за децу који се баве предшколским васпитањем и образовањем морају бити лекарски прегледани сваке године. Лице које болује од заразне или душевне болести не може радити у дечијој установи која се бави васпитно-образовним радом.

Члан 52.

У оквиру 40-то часовне радне недеље, васпитачи, медицинске сестре и дефектолози који раде у васпитним групама имају 30 сати непосредног рада са децом.

Васпитачи и дефектолози који раде у васпитним групама у болницама имају 25 сати непосредног рада са децом.

Стручни сарадници имају 32 сата непосредног рада са децом и инструктивног и саветодавног рада са медицинским сестрама и васпитачима.

Остало радно време васпитача, медицинских сестара, дефектолога и стручних сарадника распоређује се на припрему за рад са децом, стручно усавршавање, сарадњу са породицом и друге активности.

Почетак и завршетак радног времена у предшколској установи утврђује општински орган управе надлежан за послове образовања и васпитања, у складу са потребама деце и радним временом родитеља.

Члан 53.

Васпитачи користе годишњи одмор, по правилу, у времену у коме се не реализују садржаји програма васпитно-образовне активности и траје најмање 30 радних дана.

Време и дужина коришћења годишњег одмора васпитача утврђује се статутом установе.

Члан 54.

Основе програма васпитно-образовног рада у предшколској установи остварују се на српском језику.

Члан 55.

Васпитачи у предшколској установи дужни су да се стално стручно усавршавају и да положи стручни испит.

Стручно усавршавање и полагање стручног испита за васпитача врши се по Правилнику о полагању стручног испита наставника, стручних сарадника и васпитача ("Службени гласник Републике Српске", број 25/93).

Члан 56.

Министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите прописује програм и начин полагања стручног испита и програм стручно усавршавања здравствених и социјалних радника у предшколској установи.

Члан 57.

У предшколској установи образују се стручна већа, стручни активи и други органи утврђени статутом установе.

Састав стручних органа, начин и делокруг рада утврђује се статутом предшколске установе.

Члан 58.

Министар надлежан за послове образовања, на предлог Републичког педагошког завода, прописује основе васпитно-образовних програма за различите облике рада са децом до поласка у основну школу, норматив дидактичких средстава за остваривање тих програма, садржај образаца и начин вођења евиденције о остваривању васпитно-образовног рада.

Министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите прописује основе програма превентивне здравствене заштите и основе програма социјалног рада, норматив друштвене исхране деце, садржај образаца и начин вођења евиденције о остваривању превентивне здравствене заштите и програма социјалног рада, као и примени норматива исхране.

V - УСТАНОВЕ ЗА ДЕЦУ

Члан 59.

Права на боравак, предшколско васпитање и образовање и превентивну здравствену заштиту деце предшколског узраста, васпитно-образовни програм у години пред полазак у основну школу у трајању од три сата дневно, у складу са програмом из члана 29. овог закона, боравак деце до десет година старости у предшколској установи и одмор и рекреација деце до 15 година старости у дечијем одмаралишту остварују се преко установа за децу утврђених овим законом.

Установе за децу из става 1. овог члана оснива општина.

Мрежу установа за децу утврђује општина, на основу критеријума које доноси Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

Члан 60.

Установа за децу може бити основана и почети са радом ако има обезбеђен простор, опрему и стручне и друге раднике.

Министар надлежан за дечију заштиту, министар надлежан за образовање и министар надлежан за здравље, споразумно утврђују ближе услове у погледу простора, опреме, броја стручних и других радника у установама за децу.

Установа за децу може почети са радом када општинска управа утврди да су испуњени услови за њено оснивање и почетак рада.

Члан 61.

Друга правна и физичка лица могу обављати делатност, односно послове у области дечије заштите под условима и на начин утврђен овим законом за обављање тих делатности, односно послова.

Друга правна и физичка лица могу обављати делатност, односно послове дечије заштите, у зависности од њихове врсте, ако имају обезбеђен одговарајући простор, опрему и ако лице које обавља те послове има одговарајућу стручну спрему.

Ближе услове из става 2. овог члана прописују споразумно министар надлежан за дечију заштиту, министар надлежан за образовање и министар надлежан за здравље.

Када друга правна и физичка лица оснивају установе за децу одређене овим законом са делокругом утврђеним овим законом, у погледу услова за њихово оснивање примењују се одредбе овог закона и акти надлежног министарства прописани за те установе.

Члан 62.

На оснивање, управљање, руковођење, положај запослених у установи за децу, надзор над законитишћу рада као и на укидање примењују се одредбе закона којима се уређује систем јавних установа.

Члан 63.

Установом за децу руководи директор.

Директор установе одговоран је за законитост рада, организацију рада, остваривање програма рада установе и вођење прописане документације и евиденције.

За директора установе за децу може бити именовано лице које има високу или вишу стручну спрему просветно-педагошког, психолошког, социолошког, социјалног или здравственог смера, положен стручни испит и најмање три године успешног радног искуства у васпитно-образовном раду.

Директор се именује на период од четири године.

Оснивач ће разрешити дужности директора установе за децу ако утврди да не извршава обавезе које су му прописане овим законом, односно статутом установе.

Члан 64.

Орган управљања установе за децу је управни одбор.

Управни одбор има најмање пет чланова.

Чланови управног одбора именују се на период од четири године.

Управни одбор расписује конкурс за директора и даје предлог оснивачу за његово именованье.

На управни одбор примењују се одредбе закона којим се уређује систем јавних установа, односно које су прописане статутом установе за децу.

Члан 65.

Када се у установи за децу организује штрајк, минимум процеса рада који се обезбеђује је боравак, чување, нега и исхрана деце.

Општим актом установе за децу утврђују се послови из става 1. овог члана који морају да се обављају за време трајања штрајка, као и начин и услови за обављање тих послова.

Члан 66.

Установа за децу води евиденцију о свом раду.

Члан 67.

Установа за децу доноси годишњи програм рада, уз претходну сагласност оснивача, најкасније до 30. септембра текуће године и подноси извештај о извршењу годишњег програма рада оснивачу за претходну годину.

Члан 68.

У дечијем одмаралишту, деци до 15 година старости, обезбеђује се боравак, васпитно-образовни рад, здравствена заштита, исхрана, спортско-рекреативни и други садржаји кроз организовање активног одмора, рекреације, наставе у природи и климатског опоравка.

Министар надлежан за социјалну и дечију заштиту, министар надлежан за образовање и министар надлежан за здравље, споразумно утврђују основе програма одмора, рекреације, климатског опоравка и наставе у природи.

Члан 69.

Стручне послове у дечијим одмаралиштима могу обављати лица са средњом, вишом и високом школском спремом (просветна, здравствена, социјална и дијететска струка).

VI - ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ СРЕДСТАВА

Члан 70.

У циљу обезбеђења средстава за остваривање права од општег интереса из овог закона, оснива се Јавни фонд за дечију заштиту.

Средства за Фонд дечије заштите обезбеђују се:

- стопом доприноса за дечију заштиту утврђену Законом о доприносима ("Службени гласник Републике Српске", број 51/01);

- поклонима, донацијама и прилозима физичких и правних лица;

- коришћењем расположивих средстава и права;

- из буџета Републике, уколико Фонд дечије заштите, на основу изворне стопе доприноса, објективно не успева обезбедити потребна средства за реализацију права од општег интереса;

- од издавања, односно промета хартија од вредности;
- од домаћих и иностраних кредита.

Члан 71.

Фонд дечије заштите стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Фондом дечије заштите управља Управни одбор од пет чланова, Надзорни одбор од три члана и директор Фонда.

Управни одбор, Надзорни одбор и директора Фонда именује Влада Републике.

Унутрашња организација и начин пословања Фонда дечије заштите уређује се статутом, који доноси Управни одбор, уз сагласност Владе.

Надзор над законитошћу рада Фонда дечије заштите врши министарство надлежно за дечију заштиту.

Члан 72.

Средства за остваривање права од општег интереса утврђених у члану 10. став 1. тач. 1. до 7. овог закона обезбеђују се у Фонду дечије заштите, при чему се посебно воде средства за породилска права, а посебно средства за додатак на децу и друга права.

Износи из права, из става 1. овог члана, утврђена овим законом усклађују се према оствареним средствима у Фонду дечије заштите, намењеним за исплату утврђених права.

Средствима за исплату права, у смислу претходног става, сматрају се средства остварена у складу са чланом 66. овог закона.

Средства за остваривање права из члана 10. став 1. тач. 8. до 10. овог закона и средства за изградњу, доградњу и опремање установа за децу обезбеђује се у буџету општине.

Средства за трошкове поступка у остваривању права из овог закона обезбеђују се у буџету општине.

Члан 73.

Цена услуга, односно програма, садржи вредност инвестиционог одржавања, накнада материјалних трошкова, зарада и других обавеза утврђених важећим прописима.

Министар надлежан за послове дечије заштите прописује мерила за утврђивање цена услуга у дечијим установама.

Надлежни општински орган утврђује цене услуга у установама за децу које се налазе у мрежи установа које утврђује општина.

VII - НАДЗОР НАД ЗАКОНИТОШЋУ РАДА И НАД СТРУЧНИМ РАДОМ

Члан 74.

Надзор над законитошћу рада установа за децу врши министарство надлежно за социјалну и дечију заштиту.

Члан 75.

Над обављањем стручног рада у делатности дечије заштите врши се стручни надзор.

Надзор над стручним радом утврђује се да ли се стручни рад на остваривању дечије заштите заснива на савременим научним и стручним методама и достигнућима за ту врсту делатности да ли се она организује на најцелисходнији и најефикаснији начин.

Надзор над стручним радом врши се стално и систематски, непосредним увидом, контролом и другим облицима провере остваривања задатака, односно начина организовања и примене одговарајућих стручних поступака и метода на остваривању појединих права и облика дечије заштите.

Надзором над стручним радом пружа се и непосредна стручна помоћ.

Члан 76.

Управни и стручно педагошки надзор над стручним радом у остваривању васпитно-образовног рада врши министарство надлежно за образовање, над остваривањем превентивне здравствене заштите министарство надлежно за здравље и над остваривањем социјалног рада министарство надлежно за социјалну и дечију заштиту.

Надзор на стручним радом врши се најмање једанпут у две године.

Министри надлежни за социјалну и дечију заштиту, здравље и образовање споразумно прописују начин и поступак за вршење надзора над стручним радом и споразумно утврђују годишњи програм спровођења надзора.

Члан 77.

Извештај о извршеном надзору над стручним радом доставља се у року од 30 дана по обављеном надзору установи у којој је извршен надзор, оснивачу установе и органу који је дао сагласност за обављање делатности, односно послова, другим правним и физичким лицима.

Члан 78.

Надзор над стручним радом могу да врше лица која имају високу школску спрему одговарајуће струке.

Изузетно од става 1. овог члана, надзор над пословима исхране могу вршити и лица са вишом школском спремом одговарајуће струке.

VIII - ДЕЧИЈА НЕДЕЉА

Члан 79.

Сваке године, у првој недељи месеца октобра, ради подстицања и организовања разноврсних културно-образовних, рекреативних и других манифестација посвећених деци и предузимања других мера за унапређење развоја друштвене бриге о деци, уводи се "Дечија недеља".

Активности које се организују за време трајања "Дечије недеље" утврђују се програмом који доноси министар надлежан за послове дечије заштите.

Активности у току "Дечије недеље" финансирају се средствима која се прикупе за време трајања "Дечије недеље" и уплате на посебан рачун.

Члан 80.

За време трајања "Дечије недеље" плаћа се посебан износ:

- 1) за сваку продату возну карту у железничком, бродском, авионском и аутобуском, међумесном и међународном саобраћају;
- 2) на сваку поштанску пошиљку у унутрашњем саобраћају, осим за пошиљке новина и часописа;
- 3) на сваку продату улазницу за позориште, биоскоп, другу културну манифестацију и спортску приредбу за коју се наплаћују улазнице;
- 4) на сваку продату грамофонску плочу, музички компакт-диск и видео касету.

Наплату износа врше организације и друга правна лица и грађани који продају улазнице, возне карте, односно врше поштанске услуге и дужни су да наплаћена средства уплате на посебан рачун у буџет Републике, у року од седам дана по завршетку "Дечије недеље".

Министар надлежан за финансије ближе прописује начин наплате износа из става 1. овог члана.

Износ из става 1. овог члана утврђује Влада, одлуком, коју доноси до 30. јуна за текућу годину.

Члан 81.

Наплаћена средства за време трајања "Дечије недеље" утврђују се у буџету Републике, а министарство надлежно за послове дечије заштите их распоређује организаторима манифестација посвећених деци.

IX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 82.

Новчаном казном од 200 КМ до 2.000 КМ казниће се за прекршај послодавац ако не изврши обрачун и исплату накнаде плате у складу са одредбама чл. 12. и 13. ст. 1. и 2., односно не омогући проверу тачности и истинитости документације у складу са одредбама члана 41. став 3. овог закона. За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице послодавца, новчаном казном у износу од 70 КМ и 700 КМ.

Члан 83.

Новчаном казном од 200 КМ до 2.000 КМ казниће се за прекршај предшколска установа или друга организација, која обавља делатност установе за децу ако:

1) отпочне са радом и обавља делатност, а не испуњава прописане услове, односно ако обавља делатност без одобрења надлежног органа (члан 60.);

2) не води прописану евиденцију (члан 66.);

3) не донесе годишњи програм рада (члан 67.);

4) не остварује основе програма предшколског васпитања и образовања, основе програма превентивне здравствене заштите, основе програма социјалног рада и не примењује нормативе исхране деце (члан 58.);

5) ако утврди и примењује цене услуга без сагласности општинске управе (члан 73.).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 70 КМ до 700 КМ и одговорно лице у установи за децу, односно другој организацији која обавља делатност установе за децу.

Члан 84.

Новчаном казном од 200 КМ до 2.000 КМ казниће се организација, односно друго правно лице, која не убиере средства "Дечије недеље", односно која не уплаћује убрана средства у буџет Републике Српске (члан 80.).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 70 до 700 КМ и одговорно лице у организацији, односно другом правном лицу.

Члан 85.

Новчаном казном од 70 КМ до 700 КМ казниће се физичко лице које самостално обавља привредну или другу делатност, које не убира средства "Дечије недеље", односно које не уплаћује убрана средства у буџет Републике (члан 80.).

X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 86.

До доношења подзаконских прописа, у складу са овим законом, примењиваће се постојећи прописи, уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 87.

Уколико нека питања прописана овим законом нису детаљно разрађена, користеће се други закони који помену-та питања детаљније разрађују.

Члан 88.

Захтеви за решавање о правима, о којима до дана почетка примене овог закона поступак није окончан решењем, решавање се у складу са прописима који су били на снази до дана почетка примене овог закона.

У поступку ревизије права на додатак на децу примењиваће се овај закон.

Члан 89.

У општинама које немају Центар за решавање о правима из члана 10. став 1. тач. 1. до 7. овог закона, поверава се одговарајућој служби у општинском органу управе, уз сагласност министарства надлежног за послове социјалне и дечије заштите.

Члан 90.

До регулисања размештаја избеглица и расељених лица њихово привремено боравиште у општини сматра се пребивалиштем приликом утврђивања права из овог закона.

Члан 91.

Фондови за хуманитарну помоћ деци дужни су ускладити своје оснивачке акте, посебно статуте и евиденцију и доставити министарству надлежном за дечију заштиту, ради усаглашавања делатности фонда са остваривањем права деце из овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 92.

Постојеће установе за децу ускладиће своју организацију и општа акта са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења општих аката из става 1. овог члана примењиваће се важећи општи акти, уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 93.

Оснивачка права и обавезе према постојећим установама за децу које буду утврђене мрежом установа, у складу са овим законом, има општина, на дан ступања на снагу акта којим се утврђује мрежа установа за децу.

Члан 94.

Земљиште, зграде и друга средства установа за децу чији је оснивач општина, а које буду утврђене мрежом установа, прелазе у државну својину, на дан ступања на снагу акта којим се утврђује мрежа установа за децу.

Члан 95.

Медицинске сестре, васпитачи, стручни сарадници и сарадници-васпитачи који су запослени у предшколској установи, а који су по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона испуњавали услове у погледу врсте и степена стручне спреме, могу и даље радити у предшколској установи.

Васпитно-образовни рад у предшколској установи могу обављати и лица из става 1. овог члана која, у моменту ступања на снагу овог закона, нису била у радном односу у предшколској установи ако имају више од 15 година радног искуства у предшколској установи и мање, ако полаже стручни испит за рад у предшколској установи.

Члан 96.

Именовање директора установе за децу, у складу са овим законом, извршиће се у року од шест месеци од дана његовог ступања на снагу.

Члан 97.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о дечијој заштити ("Службени лист СР БиХ", број 39/84), Закон о предшколском васпитању и образовању ("Службени лист СР БиХ", бр. 16/78 и 10/87) и Закона о сталном стручном усавршавању наставника ("Службени лист СР БиХ", број 6/76), у делу који се односи на предшколско васпитање и образовање.

Члан 98.

Овај закон ступио је на снагу 16. јула 1996. године, односно 8. априла 1998. године, 21. јуна 2001. године и 3. децембра 2001. године.

70

На основу члана 54. став 1. тачка 8. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 50/01), Законодавно-правни одбор Народне скупштине Републике Српске на седници од 25. децембра 2001. године утврдио је нови пречишћени текст Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 24/98, 18/99 и 37/01) у којем је означен дан ступања на снагу наведеног закона.

Број: 02/3-93/02
25. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Законодавно-правног одбора
Народне скупштине,
Драгомир Васић, с.р.

ЗАКОН

О ХАРТИЈАМА ОД ВРЕДНОСТИ

- Пречишћени текст -

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се:

- емисија и промет хартија од вредности у Републици Српској,

- овлашћење и одговорности учесника на тржишту хартија од вредности,

- оснивање и надлежност Комисије за хартије од вредности Републике Српске,

- заштита интереса инвеститора на тржишту хартија од вредности,

- јавност рада у промету хартијама од вредности.

Одређивање значаја појмова**Члан 2.**

“Емитент” је правно лице које издаје хартије од вредности у циљу прикупљања средстава и који према власницима хартија од вредности има све обавезе назначене у хартији од вредности.

“Инвеститор” је правно или физичко лице које слободно средства инвестира у куповину хартија од вредности.

“Власник” је правно или физичко лице које има власништво на хартији од вредности по основу власничког права (власник) или по основу уговора (номинирани власник).

“Регистроване хартије од вредности” су хартије од вредности у којима је наведено име њиховог власника. Пренос права на хартије од вредности, као и вршење свих права инкорпорисаних у хартије од вредности, захтева обавезну и безусловну идентификацију њиховог власника.

“Извод из Централног регистра” је исправа коју Централни регистар издаје регистрованом лицу или лицу које га заступа, а који садржи податке о регистрованом лицу, број његовог личног рачуна, број хартије од вредности по свакој класи на рачуну до момента издавања извода, податке о степену задужености, као и друге информације битне за хартије од вредности. Извод из Централног регистра треба да садржи напомене о свим ограничењима и задужењима који утичу на хартије од вредности за које се извод издаје, као и обавезама уписаним до дана издавања извода из Централног регистра.

“Регистровано лице” је власник хартије од вредности уписано у Централни регистар.

“Ималац хартије од вредности” је оно лице које је власник хартије од вредности или, ако се одређена хартија од вредности налази код агента - тај агент.

“Агент” је овлашћени учесник на тржишту хартија од вредности који је ималац хартије од вредности и њом послује за свој рачун али према налогу својих клијената (власника хартије од вредности или другог агента) с тим да сам није њен власник.

“Класа хартија од вредности” је скуп свих хартија од вредности једног емитента које носе иста права.

“Манипулација на тржиштима хартија од вредности” подразумева стварање привида активне трговине на тржишту хартија од вредности, путем куповине, односно продаје хартија од вредности или коришћењем других средстава у сврху повећања или смањења, подршке или дестабилизације њихове тржишне цене (вредности).

“Трговина хартијама од вредности” подразумева пренос и регистрацију права власништва на хартијама од вредности, а на основу закљученог посла продаје, куповине, размене, поклањања, наслеђивања, позајмљивања, као и осталих грађанских и правних послова.

“Овлашћени учесници на тржишту хартија од вредности” су правна и физичка лица ангажована на тржишту хартија од вредности у једној или више делатности прописаних одредбама овог закона.

“Професионална организација овлашћених учесника на тржишту хартија од вредности” је добровољно струковно удружење овлашћених учесника ангажованих у раду тржишта хартија од вредности, које функционише у складу са законом и сопственим правилима (саморегулаторно тело).

Дефиниција хартија од вредности**Члан 3.**

Хартија од вредности у смислу овог закона је преносива исправа у нематеријализованом облику - електронском запису, емитована у серији на основу које имаоци остварују права према емитенту у складу са законом и одлуком о емисији.

Врсте хартија од вредности**Члан 4.**

Хартијама од вредности у смислу одредбе члана 3. овог закона сматрају се акције, обезвнице и друге хартије од вредности које утврди Комисија за хартије од вредности (у даљем тексту: Комисија) својим прописом.

Акције су власничке хартије од вредности које емитује акционарско друштво у складу са Законом о предузећима и овим законом.

Обезвнице су дужничке хартије од вредности које имаоци дају право на наплату главнице и камата, односно других прихода у складу са законом и одлуком о емисији.

Хартије од вредности могу да гласе на име и на доносиоца.

Битни елементи хартија од вредности**Члан 5.**

Битни елементи хартије од вредности су:

1. ознака врсте хартије од вредности,
2. ознака класе и серијски број,
3. назив, седиште и адреса емитента хартије од вредности и његову ознаку у регистру емитената код Комисије,
4. номинална вредност,
5. ознака да хартија од вредности гласи на доносиоца или на име,
6. подаци о купцу хартије од вредности на име (у даљем тексту: власник хартије од вредности) и то: назив и седиште правног лица или име и презиме и јединствени матични број грађанина или број рачуна власника хартије од вредности код Централног регистра за страног физичко лице,
7. обавезе емитента и права и обавезе власника хартије од вредности и начин њиховог остваривања,
8. место и датум емисије хартије од вредности,
9. имена лица овлашћених за заступање емитента,
10. други елементи одређени прописима Комисије.

Облик хартије од вредности одређује емитент одлуком о емитовању хартија од вредности. Хартије од вредности једне класе емитују се у истом облику.

Регистровање хартије од вредности**Члан 6.**

Хартије од вредности емитоване у складу са одредбама овог закона, емитент је дужан регистровати у Централном регистру хартија од вредности (у даљем тексту: Централни регистар) у складу са одредбама Закона о Централном регистру хартија од вредности и прописа донесених на основу тог закона.

Члан 7.

Емитенти, власници, имаоци и други овлашћени учесници на тржишту хартија од вредности, дужни су имати рачуне код Централног регистра који овим лицима издаје одговарајуће исправе у складу са прописима који регулишу пословање Централног регистра.

Стицање, пренос и ограничења права на хартијама од вредности**Члан 8.**

Права и обавезе из хартија од вредности стичу се и преносе уписом на рачун стицаоца у Централном регистру.

Правни основ за стицање и пренос права из хартије од вредности је: уговор, решење о наслеђивању, акт суда или другог надлежног органа.

Ограничење права из хартија од вредности настаје уписом у Централни регистар, а у складу са одлуком о емисији.

Члан 9.

Емитент хартије од вредности може бити Република Српска, општина, инвестициони фонд и свако друго правно лице организовано као акционарско друштво или друштво са ограниченом одговорношћу.

Одлуком о емисији хартија од вредности не може се ограничити право куповине хартија од вредности било којем лицу, ако то право није ограничено законом, нити се може давати предност било којем купцу.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, власници акција истог емитента могу имати право прече куповине акција нове емисије у складу са одредбама Закона о предузећима.

II - ЕМИСИЈА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ**Поступак емисије****Члан 10.**

Поступак емисије хартије од вредности обухвата:

1. доношење одлуке о емисији,
 2. подношење захтева Комисији ради добијања одобрења за емисију,
 3. закључивање уговора између емитента и Централног регистра,
 4. закључивање уговора између емитента и банке, односно депозитара ради отварања привременог рачуна за депоновање уплата по основу куповине хартија од вредности,
 5. објављивање проспекта и јавног позива за упис и уплату хартија од вредности, као и објављивање резултата јавне продаје,
 6. упис хартија од вредности у регистар емитента код Комисије и на рачуне купаца код Централног регистра.
- Ближе услове и начин емисије хартија од вредности утврђује својим прописом Комисија зависно од врсте емисије, хартије од вредности и емитента.

Одлука о емисији**Члан 11.**

Одлука о емисији хартија од вредности обавезно садржи:

1. пуни назив и адресу емитента,
 2. ознаку и регистарски број емитента у регистру емитента код Комисије,
 3. назив органа који је донео одлуку,
 4. датум усвајања одлуке о емисији,
 5. ознаку врсте и класе хартије од вредности,
 6. редни број емисије и укупан број емитованих хартија од вредности исте класе,
 7. број и номиналну вредност хартија од вредности,
 8. права садржана у хартији од вредности,
 9. начин продаје хартије од вредности,
 10. назнаку о праву прече куповине, ако се емисија врши уз такво право,
 11. време почетка и завршетка уписа и попис места за упис и уплату хартија од вредности,
 12. назнаку о задржаном праву емитента на прекид уписа и уплате хартије од вредности пре истека утврђеног рока,
 13. име, презиме и функцију лица овлашћених од емитента за провођење емисије хартија од вредности,
 14. друге елементе у складу са прописима Комисије.
- Уговор о оснивању акционарског друштва представља и одлуку о првој емисији акција.

Одобрење емисије**Члан 12.**

Емитент хартија од вредности подноси Комисији захтев за одобрење емисије хартија од вредности.

Уз захтев из става 1. овог члана, доставља се:

1. одлука о емисији,
2. статут,
3. решење суда о упису емитента у судски регистар,
4. исправа о упису емитента у регистар емитента код Комисије,
5. предлог проспекта хартије од вредности,
6. доказ о уплати накнаде за одобрење емисије хартије од вредности.

Осим прилога из става 2. овог члана, Комисија може прописати обавезу достављања и других докумената.

Проспект**Члан 13.**

Емитент је дужан припремити проспект хартије од вредности, који мора садржавати довољно информација да

инвеститор може оценити стање о имовини, обавезама, губитку и добитку, финансијској позицији и перспективама емитента, те о правима садржаним у хартији од вредности на коју се односи проспект.

Члан 14.

Проспект обавезно садржи следеће елементе:

1. податке о хартији од вредности (ознака врсте, укупан број и права која садржи),
2. опште податке о емитенту (правном статусу емитента, структури власништва, делатности, пословању, имовини, задужености, добитку или губитку),
3. овлашћеним лицима емитента,
4. изјаву одговорних лица емитента да проспект садржи тачан и потпун приказ имовине и обавеза, пословног резултата емитента и права садржаних у хартији од вредности,
5. изјаву о инвестирању која садржи податке о намери емитента у погледу циљева и начина коришћења капитала који ће се прибавити продајом хартија од вредности,
6. начин, место, рок и време уписа и уплате,
7. назив, седиште и адреса гаранта, ако је гарантована,
8. назнаку о праву прече куповине, ако се емисија врши уз такво право.

На садржај проспекта емитента - акционарског друштва које се оснива сукцесивно, примењују се и одредбе члана 199. Закона о предузећима.

Ближе услове о облику и садржају проспекта утврђује Комисија својим прописом.

Члан 15.

Уколико пре истека рока за упис и уплату хартија од вредности настану нове околности или се установи да подаци објављени у проспекту нису потпуни и тачни, емитент је дужан објавити додатак проспекту са допуном или исправком података, на начин утврђен за објављивање проспекта.

За случај из става 1. овог члана Комисија својим прописом ближе прописује рокове објављивања додатка проспекта, обавештавања Комисије и банке, односно депозитара, право инвеститора на одустајак од уписа и право и рокове на поврат уплаћених средстава.

Емисија без одобрења Комисије**Члан 16.**

Изузетно од одредаба члана 10. овог закона, емитовање хартија од вредности може се извршити без претходног одобрења Комисије, али уз обавезу обавештавања Комисије о таквој емисији у року од седам дана од дана доношења одлуке о емисији, у следећим случајевима:

1. када је емитент или гарант Република Српска,
2. приликом симултаног оснивања акционарског друштва у складу са Законом о предузећима,
3. приликом емисије нових акција акционарског друштва, симултано основаног, када целокупну емисију откупљују постојећи акционари-оснивачи,
4. приликом емисије акција по основу исплате дивиденди,
5. по основу претварања резерви и нераспоређене добити у основни капитал у складу са Законом о предузећима,
6. емисије нових хартија од вредности приликом спајања, поделе, конверзије и деноминације.

Комисија својим прописом ближе уређује садржај, начин и рокове обавештења које емитент подноси Комисији и друге обавезе у вези са овом емисијом.

Емисија уз скраћени проспект**Члан 17.**

Комисија може одобрити емитенту емисију хартија од вредности уз скраћени проспект у следећим случајевима:

1. емитовања хартија од вредности чији је обим емисије укупне вредности до 100.000 конвертибилних марака (у даљем тексту: КМ),
2. емитовања акција које се продају унапред одређеном купцу или групи до највише 30 купаца (затворена понуда).

Ближе услове поступка, начина и одобравања емисије из става 1. овог члана, као и промета ових хартија утврђује Комисија својим прописом.

Исправка документације

Члан 18.

Уколико уз захтев за одобрење емисије хартија од вредности није поднесена уредна или потпуна документација у складу са чланом 12. овог закона, Комисија ће одмах емитенту доставити писмени закључак о недостацима, које је емитент дужан отклонити у року од 15 дана од дана пријема закључка Комисије.

У случају непоступања емитента у року из става 1. овог члана, Комисија ће закључком одбацити захтев као неуредан.

Одобравање и одбијање емисије

Члан 19.

О одобравању или одбијању захтева за емисију хартија од вредности Комисија доноси решење у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Члан 20.

Комисија ће одбити захтев за емисију хартије од вредности ако:

1. оцени да емитент није способан за извршавање обавеза по основу хартије од вредности,
2. документи и подаци нису у складу са законом или су непотпуни и нетачни.

Комисија може ограничити обим емисије емитента у односу на висину основног капитала у складу са критеријумима које утврди својим прописом.

Јавна понуда

Члан 21.

Емитент је дужан да јавну понуду објави у форми огласа у једном од дневних листова, доступног на целој територији Републике Српске у коме је садржан текст проспекта хартија од вредности или обавештење где се проспект може подићи или наручити.

Члан 22.

Емитент може објавити проспект и раније али је дужан објавити проспект најкасније на дан објављивања јавног позива из члана 21. овог закона за упис и уплату хартија од вредности.

Члан 23.

Издавањем решења о одобрењу емисије хартија од вредности из члана 19. овог закона Комисија потврђује да је емитент поступио у складу са одредбама овог закона и да проспект садржи све елементе утврђене законом и прописима Комисије.

За истинитост и тачност података објављених у проспекту одговара емитент и овлашћена лица емитента.

Члан 24.

Упис и уплата хартија од вредности путем јавне понуде може трајати најдуже 90 дана, рачунајући од дана објављивања јавног позива.

Комисија својим прописом утврђује критеријуме на основу којих може продужити рок из става 1. овог члана, али најдуже до 30 дана.

Члан 25.

Јавна понуда хартија од вредности може бити окончана и пре истека рока за упис и уплату, када је укупан број хартија од вредности уписан и уплаћен пре истека објављеног рока или је емитент донео одлуку о прекиду уписа и уплате хартија од вредности у складу са одредбом члана 11. став 1. тачка 12. овог закона.

Емитент је дужан одлуку о прекиду уписа и уплате хартија од вредности доставити Комисији и објавити у складу са одредбом члана 21. овог закона, у року од осам дана од дана доношења одлуке, а најкасније три месеца од дана доношења решења Комисије о одобрењу емисије.

Одлука из става 2. овог члана обавезно садржи одредбе о начину и року поврата извршених уплата, који не може бити дужи од 10 дана од дана доношења одлуке из става 2. овог члана.

Члан 26.

Банка односно депозитар преко које се врши упис и уплата хартија од вредности дужна је доставити Комисији и емитенту писмени извештај о броју уплаћених хартија од вредности, најкасније десет дана од истека рока за упис и уплату.

Јавна понуда акција прве емисије (оснивачке код сукцесивног оснивања акционарског друштва) сматра се успелом ако су све акције из одобрене емисије уписане и уплаћене у складу са одредбама Закона о предузећима.

Јавна понуда акција наредних емисија и емисија осталих хартија од вредности сматра се успелом ако је у року из члана 24. овог закона уписано и уплаћено најмање 70% од укупног броја хартија од вредности утврђеном одлуком о емисији.

Члан 27.

На основу извештаја банке, односно депозитара из члана 26. овог закона Комисија доноси решење којим утврђује да је јавна понуда успела и одређује укупан број и износ продатих хартија од вредности или јавну понуду проглашава неуспелом.

Решење из става 1. овог члана Комисија је дужна доставити емитенту и Централном регистру најкасније осам дана од дана пријема извештаја банке односно депозитара.

На основу решења Комисије из става 1. овог члана, емитент је дужан објавити извештај о укупном износу и броју уписаних и уплаћених хартија од вредности, а у случају неуспеле емисије и податак о начину и року поврата извршених уплата, у складу са одредбом члана 21. овог закона, најкасније осам дана од дана пријема решења Комисије.

Садржај извештаја банке, односно депозитара и емитента, рокове и друга питања у вези са окончањем емисије хартија од вредности ближе уређује Комисија својим прописом.

Члан 28.

Непродате хартије од вредности и хартије од вредности понуђене у јавној понуди која је проглашена неуспелом, не производе правне последице, нити могу бити у правном промету.

Емитент чија је емисија проглашена неуспелом нема право поднети захтев за наредну емисију хартија од вредности најмање шест месеци од дана објављивања емисије неуспелом.

Члан 29.

Емисија обвезница Републике Српске врши се на основу посебног закона, а емисија обвезница града, односно општине на основу одлуке надлежног органа.

Одлука надлежног органа града, односно општине доноси се у складу са прописима Комисије.

III - ОВЛАШЋЕНИ УЧЕСНИЦИ НА ТРЖИШТУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

Члан 30.

Овлашћени учесници на тржишту хартија од вредности у смислу овог закона су правна и физичка лица, која поседују посебно овлашћење за пословање хартијама од вредности - дозволу за рад издату од стране Комисије, под условима и на начин прописан одредбама овог закона и прописима Комисије.

Правна лица из става 1. овог члана су берза, друга уређена јавна тржишта, предузећа за пословање са хартијама од вредности и депозитари.

Физичка лица из става 1. овог члана су брокери, инвестициони менаџери и инвестициони саветници.

Овлашћени учесници на тржишту хартија од вредности чије је оснивање и пословање уређено другим законима су банке, друштва за управљање инвестиционим фондovima, инвестициони фондови и Централни регистар.

Члан 31.

Целокупно трговање јавно емитованим хартијама од вредности обавља се искључиво преко овлашћених учесника на тржишту хартија од вредности из члана 30. овог закона.

Послови**Члан 32.**

Послови са хартијама од вредности су:

1. посредовање у куповини и продаји хартија од вредности по налогу клијента (у своје име, а за туђ рачун) уз наплату провизије (брокерски послови),
2. трговина хартијама од вредности у своје име и за свој рачун ради остваривања разлике у цени (дилерски послови),
3. трговина на берзи у своје име и за свој рачун са обавезом куповине и продаје хартија од вредности по унапред јавно објављеној цени (послови подршке тржишту - маркет макер-и),
4. управљање портфељом (портфолијом) хартија од вредности по налогу и за рачун клијента уз наплату провизије (послови управљања портфељом),
5. обављање послова посредника при емисији нових хартија од вредности (послови агента емисије),
6. преузимање целокупне нове емисије хартија од вредности ради даље продаје (послови преузимања - ундер-бригхтинг-а),
7. пружање саветодавних услуга клијентима у вези с пословањем хартијама од вредности (послови инвестиционих саветника),
8. обављање депо послова,
9. обављање послова депозитара,
10. обављање послова регистрација хартија од вредности.

Члан 33.

Обављањем послова наведених у члану 32. став 1. тачке 1, 2, 3, 4, 5, 6. и 7. овог закона могу се као делатношћу бавити само правна лица, која Комисија овласти за пословање хартијама од вредности и која су, на основу дозволе за рад коју издаје Комисија, регистрована код надлежног суда за обављање таквих послова.

Обављањем послова наведених у члану 32. став 1. тачке 1, 4. и 7. овог закона могу се као делатношћу бавити и физичка лица која Комисија овласти за обављање тих послова и за која Комисија води посебан регистар за те делатности.

Банка може обављати послове из члана 32. став 1. тачке 1-9. овог закона.

Друштво за управљање инвестиционим фондовима и инвестициони фондови могу обављати послове из члана 32. овог закона у складу са овлашћењима, на начин и под условима утврђеним посебним законом и прописима Комисије.

Централни регистар обавља послове из члана 32. став 1. тачке 8, 9. и 10. овог закона, по овлашћењима, на начин и под условима утврђеним посебним законом и прописима Комисије.

Оснивање**Члан 34.**

Предузећа за пословање са хартијама од вредности оснивају се као акционарска друштва са седиштем у Републици Српској, којима једини предмет пословања могу бити послови наведени у члану 33. став 1. овог закона.

Предузећа за пословање са хартијама од вредности могу издавати само акције које гласе на име.

Поред предузећа, основаних у смислу става 1. овог члана, послове из члана 33. став 1. овог закона банке могу обављати под условом да за обављање тих послова имају регистрован посебан организациони део уз сагласност Агенције за банкарство Републике Српске и дозволу за рад Комисије.

Комисија утврђује дозволом за рад правним лицима из ст. 1. и 3. обим трговања појединим хартијама од вредности, а својим прописом ближе уређује услове пословања, као и услове за давање дозволе за рад.

Основни капитал**Члан 35.**

За обављање послова из члана 32. став 1. тачке 1, 4, 5. и 7. овог закона новчани део основног капитала предузећа за пословање са хартијама од вредности не може бити мањи од 100.000 КМ.

За обављање послова из члана 32. став 1. тачке 2, 3. и 6. овог закона новчани део основног капитала предузећа за пословање са хартијама од вредности не може бити мањи од 1.000.000 КМ.

Члан 36.

Предузеће за пословање са хартијама од вредности које не испуњава услов у погледу износа новчаног дела основног капитала за обављање послова из члана 32. став 1. тачке 5. и 6. овог закона, може да на основу уговора са неким другим предузећем за пословање са хартијама од вредности, од Комисије затражи дозволу за обављање послова агента емисије за тачно одређену емисију хартија од вредности.

Комисија издаје дозволу из става 1. овог члана ако су испуњени следећи услови:

1. да су уговорне стране предузећа за пословање са хартијама од вредности,
2. да уговорне стране заједно испуњавају услов у погледу износа новчаног дела основног капитала за обављање послова из члана 32. став 1. тачке 5. и 6. овог закона.

Власништво**Члан 37.**

Исто правно и физичко лице не може ни посредно ни непосредно имати акције у више предузећа за пословање са хартијама од вредности.

Предузећа за пословање са хартијама од вредности не могу ни посредно ни непосредно имати акције у другим предузећима за пословање са хартијама од вредности.

Физичка лица могу бити запослена или бити чланови управе или надзорног одбора само у једном правном лицу овлашћеном за пословање са хартијама од вредности.

Правна лица овлашћена за пословање са хартијама од вредности не могу пословати хартијама од вредности са предузећима са којима су повезани као зависно или матично друштво, осим као заступник или посредник.

Предузећа за пословање са хартијама од вредности обавезна су да податке о власничкој структури редовно достављају Комисији и то у року од осам дана од дана сваке промене у власничкој структури.

Добијање дозволе за рад**Члан 38.**

Уз захтев за добијање дозволе за рад предузећа за пословање са хартијама од вредности, Комисији достављају:

1. уговор о оснивању,
2. статут,
3. опис послова и план рада за наредне две године,
4. податке о лицима с посебним овлашћењима и одговорностима.

Уз захтев за обављање послова са хартијама од вредности из члана 33. став 3. овог закона, банке Комисији достављају:

1. статут,
2. одлуку о оснивању организационог дела за пословање са хартијама од вредности,
3. податке о лицима са посебним овлашћењима и одговорностима,
4. сагласност Агенције за банкарство Републике Српске о одобравању оснивања организационог дела за пословање са хартијама од вредности,
5. решење о упису организационог дела банке у судски регистар.

Уз захтев за добијање дозволе за обављање послова са хартијама од вредности, правна лица из претходних ставова, достављају и друге податке и доказе о испуњавању финансијских, кадровских, техничких, организационих и других услова које пропише Комисија у зависности од врсте послова за које се тражи дозвола за рад.

Доставља података**Члан 39.**

Предузећа за пословање са хартијама од вредности обавезна су да достављају Комисији:

1. годишњи извештај о пословању и финансијски извештај, и то у року од 30 дана од дана израде таквих извештаја,
2. податке о испуњењу прописаних услова за обављање такве делатности, и то најмање два пута годишње,
3. све друге информације, податке и извештаје у складу са прописима које утврди Комисија.

Извештаје и податке из претходног става, банке подносе за организационе делове који обављају послове са хартијама од вредности.

Морални кодекс**Члан 40.**

Правна лица овлашћена за пословање са хартијама од вредности у својој делатности руководе се првенствено интересима клијената, тако да их увек стављају испред сопствених интереса.

Члан 41.

Правна лица овлашћена за пословање са хартијама од вредности не смеју обављати послове хартијама од вредности, који би угрозили стабилност тржишта, а нарочито:

1. да дају погрешне информације инвеститорима о цени хартија од вредности,
2. да шире лажне информације у циљу промене цена хартија од вредности,
3. да располажу хартијама од вредности које су у власништву клијента без писменог налога клијента.

Вођење књига**Члан 42.**

Правна лица овлашћена за пословање хартијама од вредности и овлашћена физичка лица која обављају послове из члана 32. став 1. тачка 1. овог закона воде посебну Књигу налога, у коју се уписују налози клијента за куповину или продају хартија од вредности и опозиви тих налога.

Правна лица овлашћена за пословање са хартијама од вредности односно овлашћено физичко лице обавезно је на захтев клијента издати отворени извод из Књиге налога свих послова који се односе на његове налоге.

Члан 43.

Комисија прописује садржину Књиге налога из члана 42. овог закона и начин њеног вођења.

Обавеза извештавања клијента**Члан 44.**

Правна лица овлашћена за пословање са хартијама од вредности односно овлашћено физичко лице обавезно је да о сваком послу, који је склопљен по налогу клијента, извести клијента без одлагања.

Клијент се не може одрећи права на извештавање из става 1. овог члана.

Средства клијента**Члан 45.**

Правно лице овлашћено за пословање са хартијама од вредности обавезно је да новчана средства, која му дозначи клијент ради плаћања хартија од вредности, држи на одвојеном рачуну или одвојеним рачунима (рачун клијента), који су посебно у ту сврху отворени код овлашћених институција.

Средства са рачуна клијента могу се користити само за плаћање према њиховим налозима.

Средства на рачунима клијента власништво су клијента, а не правних лица овлашћених за пословање са хартијама, не улазе у имовину правног лица овлашћеног за пословање са хартијама од вредности ни у ликвидацијску или стечајну масу, нити се могу употребити за наплату потраживања према клијенту.

Брокери**Члан 46.**

Брокери су физичка лица овлашћена за обављање послова трговине хартијама од вредности, која послују у својству запосленог у правном лицу овлашћеном за пословање са хартијама од вредности или као независни трговци.

Услове за добијање дозволе за обављање послова овлашћеног брокера прописује Комисија.

Комисија одлучује о начину и условима за полагање брокерског испита и врши проверу стручних способности за обављање послова са хартијама од вредности.

Комисија води регистар овлашћених брокера.

Правна лица овлашћена за пословање са хартијама од вредности могу обављати послове из члана 32. овог закона ако имају најмање два запослена радника, који су овлашћени брокери и који су уписани у регистар из става 4. овог члана.

Инвестициони менаџер**Члан 47.**

Инвестициони менаџер је физичко лице, које на основу писменог уговора закљученог са клијентом преузима портфел хартија од вредности клијента у целини или у једном делу на чување и управљање или само на управљање.

Услове за добијање дозволе за обављање послова инвестиционог менаџера прописује Комисија.

Комисија води регистар лица овлашћених за обављање послова инвестиционог менаџера.

Правна лица овлашћена за пословање са хартијама од вредности могу обављати послове из члана 32. став 1. тачка 4. овог закона ако имају најмање два запослена радника, који су овлашћени инвестициони менаџери и који су уписани у регистар из става 3. овог члана.

Инвестициони саветник**Члан 48.**

Инвестициони саветник је физичко лице које саветује при инвестирању у хартије од вредности, при њиховој куповини или продаји и остваривању права.

Услове за добијање дозволе за обављање послова инвестиционог саветника прописује Комисија.

Комисија води регистар физичких лица овлашћених за обављање послова инвестиционог саветника.

Правна лица овлашћена за пословање са хартијама од вредности могу обављати послове из члана 32. став 1. тачка 7. овог закона ако имају најмање два запослена радника, који су инвестициони саветници и који су уписани у регистар из става 3. овог члана.

Овлашћења Комисије**Члан 49.**

Комисија доноси прописе којима ближе уређује пословање правних лица овлашћених за пословање са хартијама од вредности, брокера, инвестиционих менаџера и инвестиционих саветника.

Комисија својим прописима утврђује правила и процедуре за обављање надзора над пословањем овлашћених лица из става 1. овог члана, издавање и одузимање дозвола односно овлашћења, као и предузимање осталих одговарајућих мера за заштиту инвеститора и нормално пословање тржишта хартија од вредности.

Комисија даје сагласност на статут и општа акта којима се регулише рад и пословање овлашћених правних и физичких лица за пословање са хартијама од вредности и њихових струковних удружења, као и на измене и допуне ових аката.

Комисија може доносити прописе о обавезним одредбама које морају садржавати акти из става 3. овог члана.

Комисија даје сагласност на именовање директора правних лица из става 3. овог члана.

Члан 50.

Комисија најмање два пута годишње контролише пословање правних и физичких лица из члана 49. овог закона.

Комисија може без ограничења да прегледа акте, пословне књиге и друге документе свих овлашћених учесника на тржишту хартија од вредности.

Трговање хартијама од вредности

Члан 51.

Хартијама од вредности, које су емитоване уз јавни позив за продају организовано се тргује на берзи и на другим уређеним јавним тржиштима, која се оснивају ради стварања услова за повезивање понуде и тражње хартија од вредности.

Комисија својим прописом утврђује услове под којима се хартијама од вредности које нису емитоване уз јавни позив за продају, може трговати на берзи и другим уређеним јавним тржиштима.

Хартијама од вредности емитованим у складу са одредбама овог закона може се трговати и непосредно између правних лица овлашћених за пословање са хартијама од вредности уз обавезу да се о том трговању дневно информше берза.

Ближе услове трговања и извештавања из става 2. овог члана утврђује Комисија својим прописима.

Берза хартија од вредности

Члан 52.

Берза хартија од вредности оснива се као акционарско друштво, у складу са одредбама овог закона.

Члан 53.

Берза обавља следеће делатности:

1. организује повезивање понуде и тражње у промету хартијама од вредности,
2. даје информације о понуди, тражњи, тржишној цени, као и о осталим подацима о хартијама од вредности,
3. утврђује и објављује курсне листе хартија од вредности,
4. обавља друге послове у складу са законом и прописима Комисије.

Члан 54.

Берза обезбеђује да:

1. сви учесници у трговини могу истовремено, равноправно и под једнаким условима давати и прихватати налоге за куповину и продају хартија од вредности,
2. сви учесници у трговини на берзи имају у истом тренутку једнак приступ информацијама о хартијама од вредности којима се тргује и да сви могу продавати, односно куповати хартије од вредности под једнаким условима.

Оснивање берзе

Члан 55.

Берзу оснива најмање пет правних лица овлашћених за пословање хартијама од вредности у Републици Српској.

Број чланова берзе не може бити мањи од броја оснивача из става 1. овог члана.

Акционари берзе могу бити само чланови берзе.

На оснивање и пословање берзе, конституисање и надлежност органа берзе, доношење нормативних аката, статусне промене и престанак рада берзе примењују се одредбе Закона о предузећима, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 56.

Берза се може основати уколико се испуне следећи услови:

1. обезбеди минималан износ основног капитала прописан овим законом, као и одговарајући пословни простор,
2. обезбеди кадровска, техничка и организациона способност за обављање берзанске трговине, односно других послова које берза обавља.

Одговарајући пословни простор у смислу одредаба става 1. овог члана обезбеђује се преносом права својине на пословне просторије или уступањем права коришћења пословног простора, који је оснивач закупио за период од најмање 10 година.

Под кадровском способношћу берзе у смислу одредаба става 1. овог члана подразумева се да су на берзи запослена лица квалификована за обављање послова у оквиру делатности берзе.

Под техничком способношћу берзе у смислу одредаба става 1. овог члана подразумева се да берза поседује развијени информатички систем за берзанску трговину и обрачунске трансакције по пословима закљученим на берзи, као и систем и методологију за јавно објављивање података.

Под организационом способношћу берзе у смислу одредаба става 1. овог члана подразумева се постојање организационих делова за ефикасно и јединствено обављање послова на берзи.

Члан 57.

Комисија даје дозволу за рад берзе када утврди да су испуњени услови за рад берзе у складу са одредбама члана 56. овог закона.

Члан 58.

Берза стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Правно лице које није основано као берза, у складу са овим законом, не може се уписати у судски регистар као берза и не може у правном промету користити назив берза, нити га може користити као саставни део назива фирме.

Члан 59.

Берза има статут којим се ближе одређује организација и управљање берзом. Промет хартија од вредности и пословање берзе ближе се утврђује правилима које доноси берза.

Статут и правила берзе из става 1. и 2. овог члана одобрава Комисија, као и све касније измене и допуне ових аката.

Комисија даје сагласност на именовње директора берзе.

Имовина берзе

Члан 60.

Основни капитал берзе износи најмање 500.000 КМ и подељен је на редовне акције које гласе на име.

Акције берзе не могу се котирати на берзи.

Члан 61.

Сви чланови берзе морају имати минималан износ акција берзе у складу са статутом берзе.

По престанку чланства на берзи члан мора депоновати акције берзе до њихове продаје и по основу тих акција не може остварити никаква права.

Члан 62.

Акције берзе могу се преносити само акционарима берзе уз сагласност најмање две трећине акционара.

Акције из става 1. овог члана не доносе акционарима дивиденду, а остварена добит користи се за унапређење берзанског пословања.

Органи берзе

Члан 63.

Органи берзе су скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор.

Берза може образовати и друге органе, у складу са статутом берзе.

Члан 64.

Ради решавања спорова између учесника на берзи, по пословима закљученим на берзи, берза образује Берзански суд.

Непристрасност

Члан 65.

Берза се не сме бавити трговином хартијама од вредности, давати савете о хартијама од вредности, улагању у хартије од вредности, нити давати мишљење о повољности и неповољности купопродаје хартија од вредности.

Берза је овлашћена да јавно износи предности укључења хартија од вредности на берзу и трговања тим хартијама.

Члан 66.

Запослени на берзи не могу бити чланови органа управљања, нити запослени код предузећа за пословање са хартијама од вредности, банака, ни емитента чије се хартије од вредности котирају на берзи.

Обавезност чувања тајне

Члан 67.

Запослени на берзи, чланови органа управљања и осталих органа берзе не смеју:

1. одавати информације, које су материјалне чињенице или повлашћене информације, за које сазнају при вршењу својих дужности или при обављању задатака на берзи или на други начин, ако се такви подаци сматрају пословном тајном;

2. давати савете о трговини хартијама од вредности и инвестирању у хартије од вредности, давати мишљење о повољности или неповољности куповине или продаје хартија од вредности које су у промету на територији Републике Српске.

Берза мора осигурати редовно информисање лица наведених у ставу 1. овог члана о њиховим обавезама у погледу чувања пословне тајне.

Лица из става 1. овог члана обавезна су да се придржавају ограничења из става 1. овог члана и у периоду од шест месеци по престанку статуса радника, односно чланова органа и осталих тела берзе.

Котација

Члан 68.

Хартијама од вредности које су предмет котација на берзи тргују чланови берзе на берзанском састанку или на други начин, у складу са статутом и правилима берзе.

На берзанском састанку тргује се хартијама од вредности које су котиране на А листи, док се на други начин уређен у складу са одредбама става 1. овог члана тргује хартијама од вредности које су котиране на другим листама берзе.

Ближи услови за котацију на листама берзе уређују се посебним правилником о котацији.

Комисија даје сагласност на правилник о котацији, а може захтевати и допунске услове за котацију.

Члан 69.

Обвезнице Републике Српске могу бити котиране на листи А берзе без посебних услова и ограничења.

Члан 70.

Хартије од вредности емитента чије је седиште изван Републике Српске могу се котирају на берзи под условима утврђеним овим законом, прописима Комисије, правилником о котацији, као и уз испуњавање и свих других услова одређених прописима који важе у седишту емитента.

Чланство на берзи

Члан 71.

Берза прима у чланство правно лице овлашћено за пословање са хартијама од вредности које поднесе захтев за чланство и које испуња следеће услове:

1. да има дозволу за рад Комисије којом је овлашћено за обављање послова промета хартијама од вредности у складу са овим законом,

2. да је депоновало одговарајући износ средстава за гаранцију извршења послова на берзи,

3. да на рачуну има довољно средстава за куповину акција берзе,

4. да испуњава друге услове које пропише берза.

По подношењу захтева из става 1. овог члана берза доноси одлуку у року од 60 дана од дана подношења захтева.

Против одлуке берзе подносилац захтева може поднети жалбу Комисији у року од 15 дана од дана пријема одлуке, односно истека рока из става 1. овог члана.

Члан 72.

Члан берзе дужан је да одмах писмено обавести берзу о свакој насталој промени његових овлашћења, права и одговорности, а нарочито о променама које се односе на чињенице на основу којих је добио дозволу за чланство на берзи.

Накнаде, други трошкови и доприноси

Члан 73.

Берза доноси тарифу накнада и других трошкова и доприноса којим утврђује износе и начин плаћања по основу:

1. приступне чланарине за чланове берзе,
2. годишње чланарине за чланове берзе,
3. накнаде за услуге које берза пружа члановима и трећим лицима,
4. доприносе чланова берзе у фонд сигурности,
5. казни за повреде аката берзе.

Берза није овлашћена да прописује накнаде за трансакције које овлашћени учесници на тржишту хартија од вредности извршавају по налозима и за рачун својих клијената.

Обавештавање

Члан 74.

Берза обавештава Комисију:

1. о оствареном промету,
 2. о поднетим захтевима за пријем у чланство берзе, о пријему у чланство на берзи и о престанку чланства на берзи,
 3. о поднетим захтевима за пријем на листинг берзе, о пријему хартија од вредности на листинг берзе, те о скидању хартија од вредности са листинга берзе,
 4. о намераваном повећању оснивачког капитала берзе.
- Ближе елементе обавештавања из става 1. овог члана прописује Комисија.

Надзор

Члан 75.

Надзор над пословањем берзе обавља Комисија.

Члан 76.

Ради обављања надзора над пословањем берзе, Комисија:

1. захтева обавештења о пословању на берзи;
2. захтева извештај о ревизији, као и додатна обавештења о ревизији берзе;
3. спроводи непосредну контролу трговине коју организује берза и њени чланови;
4. спроводи контролу измене и допуне статута и других општих аката берзе као и пословних књига берзе.

Друга уређена јавна тржишта

Члан 77.

Правна лица овлашћена за пословање са хартијама од вредности могу уговором, у складу са законом, успостављати друга уређена јавна тржишта на којима се промет хартија од вредности обавља по унапред утврђеним правилима.

Друга уређена јавна тржишта послују у складу са одредбама чланова 52, 53, 54, 55, 56, 57, 63, 65, 66. и 67. овог закона.

Члан 78.

Захтев за уврштавање хартија од вредности у промет на другом уређеном јавном тржишту може поднети емитент и предузеће за пословање са хартијама од вредности.

Комисија прописује податке, које је емитент дужан објавити приликом уврштења хартија од вредности у промет на другом уређеном јавном тржишту.

Члан 79.

Друга уређена јавна тржишта дужна су у домаћим дневним новинама објављивати податке о закљученим пословима, са бројем остварених трансакција, бројем и ценама хартија од вредности.

Друга уређена јавна тржишта дужна су свакодневно берзи достављати податке из става 1. овог члана, а једном седмично Комисији извештај о закљученим пословима.

Садржај извештаја из става 2. овог члана прописују берза и Комисија.

Саморегулаторно тело

Члан 80.

Овлашћени учесници на тржишту хартија од вредности могу формирати професионалну организацију овлашћених учесника на тржишту хартија од вредности, која представља саморегулаторно тело, односно струковно удружење за заштиту и унапређење струковних интереса и развој тржишта (у даљем тексту: струковно удружење).

Струковно удружење из става 1. овог члана могу основати правна и физичка лица овлашћена за послове са хартијама од вредности, закључивањем уговора о оснивању и усвајањем одговарајућих нормативних аката.

Члан 81.

Струковно удружење може:

1. доносити правила за обављање послова овлашћених учесника на тржишту хартија од вредности, која за циљ имају унапређење професионалне делатности, уједначавање праксе и развој тржишта хартија од вредности,

2. доносити трговачка правила, узансе и стандарде која су обавезна у примени за све овлашћене учеснике на тржишту хартија од вредности,

3. доносити морални кодекс понашања, који је обавезан у примени за све овлашћене учеснике на тржишту хартија од вредности,

4. утврђивати врсту и степен квалификација, које морају поседовати овлашћени учесници на тржишту хартија од вредности, организовати и спроводити стручну обуку за стицање квалификација и иновације знања и вештина трговања хартијама од вредности и издавати одговарајуће сертификате о томе,

5. организовати и спроводити обуку за добијање овлашћења за рад на тржишту хартија од вредности према захтевима и програмима које утврђује Комисија,

6. сарађивати са надлежним регулаторним и контролним органима задуженим за пословање хартијама од вредности у циљу унапређења регулативе и њене имплементације, с тим да може давати и иницијативе за измене прописа и правила, односно доношење нових законских и подзаконских аката,

7. припремати и добијати од чланова информације, анализе, пројекте и друге материјале, који се односе на спровођење прописа, стандарда, узанси, кодекса, односно понашања учесника на тржишту хартија од вредности, а у циљу јачања струке, заштите интереса инвеститора и самих овлашћених учесника на тржишту хартија од вредности, развоја тржишта хартија од вредности, обезбеђења јавности рада, спречавања манипулација ценама хартија од вредности и других шпекулација на тржишту хартија од вредности,

8. спроводити надзор над примсном прописима и сопствених аката, изрицати мере према овлашћеним учесницима на тржишту хартија од вредности и предузимати мере заштите интереса корисника услуга овлашћених учесника на тржишту хартија од вредности и њиховог обештећења у случају губитака проузрокованим грешкама, пропустима и незаконитим радњама чланова струковног удружења.

Члан 82.

Струковно удружење, поред уговора о оснивању и статута, који се утврђују у моменту оснивања, доноси и правила, узансе, стандарде и друге нормативне акте у циљу извршавања својих делатности одређених уговором о оснивању и статутом, а која су обавезна у примени за све чланове удружења.

На нормативна акта струковног удружења из става 1. овог члана сагласност даје Комисија.

Члан 83.

Нормативним актима струковног удружења из члана 82. овог закона морају се изричито забранити, односно онемогућити:

1. дискриминација клијената, који користе услуге члана струковног удружења,

2. неоснована дискриминација самих чланова струковног удружења,

3. неосновано ограничавање у погледу приступања у чланство, односно иступања из чланства струковног удружења,

4. спречавање развоја конкуренције између овлашћених учесника на тржишту хартија од вредности, као и неосновано ограничење у погледу прихода и провизије, које чланови струковног удружења остварују обављањем својих професионалних делатности,

5. сачињавање нетачних, непотпуних или нејасних информација члановима струковног удружења.

Члан 84.

Струковно удружење се финансира из чланарине, доприноса и поклона чланова и трећих лица, као и накнада од услуга које пружа члановима и трећим лицима, а добит коју оствари својим пословањем користи за даљи развој струковног удружења.

Члан 85.

На пословање струковног удружења, уколико овим законом није друкчије регулисано, примењују се општи и посебни прописи, који регулишу права, обавезе и пословање професионалних удружења, односно предузећа.

IV - КОМИСИЈА ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ

Члан 86.

Овим законом оснива се Комисија за хартије од вредности Републике Српске, као стално, независно правно лице, ради уређивања и контроле емитовања и промета хартија од вредности, чије су надлежности и обавезе утврђене овим законом.

Седиште Комисије је у Бањој Луци.

Комисија има печат следећег садржаја: "Комисија за хартије од вредности Републике Српске, Бањалука".

Члан 87.

У обављању послова утврђених законом Комисија за свој рад одговара Народној скупштини Републике Српске.

Комисија подноси годишњи извештај Народној скупштини о свом раду и стању на тржишту хартија од вредности.

Члан 88.

Комисију чине председник, заменик председника и три члана, које на предлог председника Републике Српске, именује Народна скупштина.

Мандат члановима Комисије траје пет година.

Исто лице може бити више пута именовано у састав Комисије.

Приликом именовања новог сазива чланова Комисије именују се најмање два члана из претходног мандата.

У Комисију Народна скупштина може именовати домаће и иностране стручњаке.

Комисија има стручну службу, чија се организација утврђује Статутом.

Члан 89.

За председника, заменика председника и члана Комисије може бити именовано лице, које има високу стручну спрему економског или правног смера, те поседује лична својства која га чине достојним за обављање ове функције.

Члан 90.

Председник, заменик председника и чланови Комисије не могу:

1. бити у међусобном сродству или браку,

2. бити лица која су кажњавана за дела, која су неспојива са радом у Комисији,

3. обављати дужност у политичкој странци и учествовати у политичким активностима, које су неспојиве са радом у Комисији,

4. бити чланови органа законодавне, извршне или судске власти, надзорног или управног одбора предузећа, банке, друштва за управљање инвестиционим фондовима, инвестиционог фонда, пензијског фонда, осигуравајућег друштва или предузећа за пословање са хартијама од вредности,

5. обављати било који други посао уз накнаду, изузев научних, истраживачких и предавачких активности,

6. поседовати, директно или индиректно, више од 5% хартија од вредности предузећа, банке, друштва за управљање инвестиционим фондовима, инвестиционог фонда, пензијског фонда, осигуравајућег друштва или предузећа за пословање са хартијама од вредности,

7. обављати делатност или проводити активности, које су у супротности са начелима заштите инвеститора или самосталности Комисије.

Члан 91.

Председник, заменик председника и чланови Комисије могу се именовати само уз њихову писмену сагласност.

У писменој сагласности лица из става 1. овог члана дају изјаву да не постоје сметње у смислу члана 90. став 1. тачка 3. и 4. овог закона.

Председник, заменик председника и члан Комисије, две године по престанку мандата, не могу заступати и представљати било кога у поступку пред Комисијом.

Члан 92.

Председник, заменик председника и члан Комисије може бити разрешен пре истека мандата на лични захтев.

Председник, заменик председника и члан Комисије може бити разрешен пре истека мандата и у случају да се утврди да не поступа у складу са законом и актима Комисије.

Истовремено са разрешењем у складу са ставом 1. и 2. овог члана, именује се друго лице за председника, заменика председника или члана Комисије, на начин и по поступку утврђеним овим законом.

У случају из става 1. и 2. овог члана, друго лице именује се за период до истека мандата његовог претходника.

Начин рада Комисије

Члан 93.

Комисија доноси Статут, на који сагласност даје Влада Републике Српске.

Статутом Комисије посебно се уређују: организација и начин пословања Комисије, овлашћење за заступање и представљање Комисије, права, обавезе и одговорности председника, заменика председника и чланова Комисије, права, обавезе и одговорности запослених у стручним службама, финансијски план, као и друга питања у вези са радом Комисије.

Члан 94.

Комисија одлучује у седницама.

Комисија пуноважно одлучује већином гласова укупног броја чланова.

Општи акти, које комисија доноси у спровођењу закона објављују се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Појединачни акти Комисије објављују се у складу са Статутом и општим актом Комисије којима се уређује рад и пословање Комисије.

Члан 95.

Управни акти Комисије донесени на основу законских овлашћења су коначни. Протих истих може се покренути управни спор пред надлежним судом у складу са Законом о управним споровима.

Члан 96.

Радом Комисије руководи председник или заменик председника.

Председник Комисије:

1. потписује прописе и акте из надлежности Комисије,
2. доноси појединачне акте, који се односе на учеснике у промету хартија од вредности,
3. заступа и представља Комисију према другим институцијама и учесницима у промету хартија од вредности,

4. сазива седнице и председава њиховим радом,

5. одговоран је за спровођење прописа Комисије,

6. одлучује о заснивању и престанку радног односа, платама и извршавању обавеза запослених у стручним службама.

Члан 97.

Председник, заменик председника и чланови Комисије као и запослени у стручним службама, дужни су чувати као службену тајну информације до којих дођу у обављању својих послова.

На запослене у стручним службама Комисије примењују се одредбе из члана 90. став 1. тачке 4, 5, 6. и 7. овог закона.

Члан 98.

Комисија може бити члан и учествовати у раду домаћих и међународних организација, чије се активности односе на хартије од вредности, ако то није у супротности са Уставом и законом.

Члан 99.

План прихода и расхода утврђује Комисија за сваку календарску годину у финансијском плану, на који сагласност даје Влада Републике Српске.

Комисија се финансира из прихода, које остварује од накнада за обављање послова из своје надлежности.

У случају мањка остварених прихода по финансијском плану, разлика се покрива из буџета Републике Српске. Вишак остварених прихода у односу на финансијски план преноси се у буџет.

Влада Републике Српске може одлучити да се вишак остварених прихода употреби за набавку опреме и унапређење рада Комисије.

Делатност Комисије може се финансирати из донација владиних и невладиних организација.

Надлежност Комисије

Члан 100.

Комисија је надлежна да:

1. доноси прописе о спровођењу закона,
2. издаје дозволе и одобрења, када је за то овлашћена законом,
3. контролише поштовање правила уобичајене трговине и лојалног такмичења у трговини хартијама од вредности,
4. врши надзор над овлашћеним учесницима на тржишту хартија од вредности, емитентима хартија од вредности, инвестиционим фондовима и друштвима за управљање инвестиционим фондовима и Централним регистром,
5. прописује, организује, предузима и надгледа мере којима осигурава ефикасно функционисање тржишта хартија од вредности и заштиту интереса инвеститора,
6. прописује правила промета хартија од вредности на основу повлашћених информација,
7. обуставља емисију и промет појединих хартија од вредности и предузима друге активности у случају манипулација или шпекулација у промету или када процени да су тим активностима угрожени интереси инвеститора и јавности, или оне нису у складу са законом и другим прописима,
8. прописује начин чувања документације за берзе и предузећа за пословање са хартијама од вредности,
9. прописује обавезни садржај информација, које морају бити објављене свим акционарима и јавности од стране лица која врше дистрибуцију хартија од вредности јавном понудом,
10. прати и проучава стање и кретање на тржишту хартија од вредности,
11. прописује аутоматизовани систем за пријем и начин извршења трансакција хартијама од вредности на организованим тржиштима,
12. спроводи претходне радње у случају повреде законских одредаби и других прописа,
13. покрене управни спор ради заштите инвеститора,

14. даје информације и шири знања о деловању тржишта хартија од вредности,

15. сарађује се сродним организацијама у иностранству,

16. води књиге и регистре у складу са одредбама овог закона,

17. прописује висину накнада за обављање послова из своје надлежности,

18. предузима и остале мере и обавља друге послове у складу са законским овлашћењима.

Члан 101.

Комисија за извршавање овлашћења и одговорности утврђених одредбама овог закона доноси правила о раду Комисије, односно друга општа и појединачна акта.

Члан 102.

Министарство финансија Републике Српске и Агенција за банкарство Републике Српске дужни су на захтев Комисије доставити све информације и исправе и на други начин сарађивати са Комисијом у вршењу њених овлашћења у регулисању и надзору тржишта хартија од вредности.

Физичка и правна лица дужна су доставити све информације и исправе, које од њих тражи Комисија у вршењу њених овлашћења и одговорности, на начин и у року који одреди Комисија.

V - ЗАШТИТА ИНТЕРЕСА ИНВЕСТИТОРА И ЈАВНОСТ РАДА

1. Објављивање информација

Обавезе емитента

Члан 103.

Емитент хартија од вредности, које су предмет јавне продаје, мора информације о хартијама од вредности, свом финансијском и комерцијалном положају, односно пословању објавити у облику:

1. шестомесечног извештаја о хартијама од вредности,
2. годишњег извештаја,
3. извештаја о значајним догађајима и радњама, које утичу на финансијско и комерцијално пословање емитента,
4. проспекта за јавну понуду,
5. извештаја о резултатима продаје хартија од вредности.

Извештаји из става 1. овог члана морају бити у складу са захтевима, односно у облику који својим прописима одреди Комисија.

Сви емитенти хартија од вредности посредством средстава јавног информисања дужни су да објављују извештаје о значајним догађајима, односно радњама које утичу на финансијско и комерцијално пословање емитента, с тим да су те извештаје дужни доставити и Комисији најкасније у року од пет дана од дана објављивања у средствима јавног информисања.

Процедуре и форме континуираног објављивања информација својим прописом утврђује Комисија.

Обавезе овлашћених учесника на тржишту хартија од вредности

Члан 104.

Овлашћени учесници на тржишту хартија од вредности дужни су да објављују информације о трансакцијама које су обавили у следећим ситуацијама:

1. Уколико је овлашћени учесник на тржишту хартија од вредности у оквиру једног квартала обавио трансакције истом врстом хартија од вредности истог емитента, али под условом да број хартија од вредности у тим трансакцијама није мањи од 10% од укупног броја ових хартија од вредности;

2. Уколико је овлашћени учесник на тржишту хартија од вредности извршио једнократну трансакцију истом врстом хартија од вредности истог емитента под условом да број хартија од вредности у тој трансакцији није био мањи од 5% од укупног броја ових хартија од вредности.

Овлашћени учесници на тржишту хартија од вредности објављују прецизне информације (име овлашћеног учесни-

ка, врсту хартије од вредности и њихов регистарски број, име емитента, цену по једној хартији од вредности и број хартија од вредности које учествују у тим трансакцијама), најкасније у року од пет дана након истека одговарајућег квартала или комплетног обављања одређене једнократне трансакције путем обавештавања Комисије.

Након давања понуде или објављивања куповних, односно продајних цена хартија од вредности, овлашћени учесник ће јавно објавити информацију већ објављену од стране емитента тих хартија од вредности из члана 103. овог закона или објавити да такву информацију не поседује.

Овлашћени учесници на тржиштима хартија од вредности морају објавити и остале информације о својим активностима и то у обиму и на начин прописан овим законом и прописима Комисије.

Обавезе берзе

Члан 105.

Берза објављује следеће податке:

1. правила берзе,
2. списак лица која улазе у састав органа берзе,
3. списак чланова берзе,
4. списак хартија од вредности, које су одобрене за котацију на берзи,
5. датум и време трансакције, врсту и регистарски број хартија од вредности које су предмет трансакције, цену сваке хартије од вредности као и број хартија од вредности које су предмет трансакције - и то за сваку трансакцију закључену на берзи.

Берза поред својих билтена и публикација, објављује посредством средстава јавног информисања следеће:

1. податке о хартијама од вредности које су одобрене за котацију - најмање једном месечно,
2. резултате обављених трансакција на берзи - једном недељно.

Садржину и форму података које берза објављује у складу са одредбама става 1. и 2. овог члана утврђује Комисија.

Обавезе других уређених јавних тржишта

Члан 106.

Друга уређена јавна тржишта објављују следеће податке:

1. правила трговања,
2. списак лица која улазе у састав органа,
3. списак чланова,
4. списак хартија од вредности којима се тргује,
5. датум и време трансакције, врсту и регистарски број хартија од вредности које су предмет трансакције, цену сваке хартије од вредности, као и број хартија од вредности које су предмет трансакције и то за сваку трансакцију која је закључена.

Друга уређена јавна тржишта дужна су јавно објављивати податке и у домаћим дневним новинама, односно достављати податке берзи и Комисији на начин и у роковима одређених одредбама члана 79. овог закона.

Обавезе струковног удружења

Члан 107.

Струковно удружење објављује следеће податке:

1. правила, прописе, узансе и стандарде струковног удружења,
2. списак лица која улазе у састав органа струковног удружења,
3. списак чланова,
4. списак лица којима је струковно удружење издало сертификате и дозволе за обављање различитих врста професионалних активности на тржишту хартија од вредности, као и услове који се односе на поседовање оваквих сертификата и дозвола у складу са одредбама и условима за издавање овлашћења која издаје Комисија,

5. информације о мерама предузетим против чланова, службеника и особља струковног удружења.

Струковно удружење објављује и остале информације о свом пословању, у обиму и на начин одређен прописима Комисије и самог струковног удружења.

Обавезе власника хартија од вредности

Члан 108.

Власници хартија од вредности достављају емитенту и берзи податке о свом власништву на јавним хартијама од вредности свих емитената и то у следећим ситуацијама:

1. уколико власник прибави 5% или више од 5% акција са правом гласа емитента или права која такве акције носе,
2. уколико власников удео у било ком типу акција емитента са правом гласа порасте до нивоа деловог са 5 преко 5% од те класе акција,
3. уколико се власников удео у акцијама са правом гласа смањи до нивоа деловог са 5 преко 5% од те класе акција.

У погледу хартија од вредности из става 1. овог члана, власници морају објавити следеће информације:

1. име власника,
2. класу акција и њихов регистарски број,
3. име емитента,
4. број хартија од вредности које тај емитент поседује,
5. релативни удео хартија од вредности које припадају власнику у односу на њихову укупну вредност.

Власници морају објавити прецизну информацију тако што ће обавестити Комисију, најкасније у року од пет дана након предузимања одговарајућих радњи (поступака), а на начин и у форми које својим прописом утврди Комисија.

Обавезе повезаних лица

Члан 109.

Под повезаним лицем се сматра свако лице, које поседује информације интерне природе:

1. на основу чланства у управним и надзорним органима емитента,
2. на основу удела који поседује у капиталу емитента, или
3. на основу чињенице да је то лице запослено, професионално ангажовано или да врши одређене дужности које му омогућавају приступ таквим информацијама.

Директори, чланови управног и надзорног одбора, имаоци 10% или више од 10% регистрованог капитала емитента, морају да Комисији поднесу извештај о броју хартија од вредности емитента у свом поседу, свим променама у погледу власништва на тим хартијама од вредности, као и о свим трансакцијама које врше у погледу хартија од вредности емитента.

Извештаји из става 1. и 2. овог члана подносе се Комисији најкасније до десетог у наредном месецу после месеца у коме је трансакција извршена, а на начин и у форми које својим прописом утврди Комисија.

2. Забране у погледу употребе интерне информације

Члан 110.

Интерном (inside) информацијом сматра се врло прецизна информација, која се не објављује, а односи се на једног емитента јавних хартија од вредности или на више њих или на једну или више јавних хартија од вредности, а која би у случају објављивања извршила значајан утицај на цену хартија од вредности, односно хартије од вредности о којима се ради.

Повезано лице, с обзиром на то да познаје све релевантне чињенице, не сме злоупотребити интерну информацију тако што ће за свој или за рачун неког трећег лица куповати или продавати оне хартије од вредности емитента на које се интерна информација односи.

Повезано лице не сме открити интерну информацију ниједном лицу, које је у могућности да такву информацију искористи за обављање трансакција наведених у ставу 1. овог члана.

Свако лице, које прекрши захтеве наведене у овом члану, мора извршити надокнаду штете сваком оном лицу које је због тога претрпело губитак, укључујући и изгубљену добит.

Одредбе овог закона такође се односе на свако лице, које преко повезаног лица или на неки други начин дође до интерне информације емитента с циљем да је искористи за обављање одређених трансакција хартија од вредности емитента.

3. Манипулације на тржишту

Члан 111.

Ниједно лице, осим уколико то изричито није дозвољено прописом Комисије, не сме вршити манипулацију на тржишту хартија од вредности.

Нико не сме продавати или куповати јавне хартије од вредности нити утицати или покушати да утиче на одлуке других лица у погледу куповине или продаје регистрованих хартија од вредности користећи се:

1. лажним или двосмисленим изјавама, укључујући и обећања, прогнозирања или друге сличне радње упућене било којем лицу и
2. искривљивањем и прикривањем свих значајних информација, које одређено лице зна или мора знати, а које се односе на емитента и његове хартије од вредности.

Свако лице умешано у манипулације на тржишту хартија од вредности, укључујући и куповину и продају хартија од вредности на начин наведен у ставу 2. овог члана, мора надокнадити штету сваком лицу које је претрпело губитке укључујући и изгубљену добит, осим у оним ситуацијама када такво лице може да докаже да је страна, која тражи накнаду на име губитка била потпуно свесна извршене манипулације.

Радње које обавља овлашћени учесник на тржишту хартија од вредности наведене у ставу 2. овог члана представљају основу за суспензију или одузимање његове дозволе за рад или његово санкционисање на начин прописан законом, прописима Комисије или актима струковног удружења.

VI - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Прекршаји

Члан 112.

Новчаном казном у износу од 10.000 до 50.000 конвертбилних марака казниће се за прекршај правно лице које:

1. не достави Централном регистру тачне и потпуне податке из члана 6. овог закона,
2. ограничи право куповине и располагања хартијом од вредности супротно одредбама члана 9. став 2. овог закона,
3. утврди права предности куповине хартија од вредности супротно одредбама члана 9. став 2. овог закона,
4. не достави Комисији уз захтев за одобрење емисије потпуну документацију из члана 12. овог закона,
5. објави проспекат из члана 13. или скраћени проспекат из члана 17. овог закона без одобрења Комисије,
6. изврши емисију хартија од вредности без одобрења Комисије из члана 19. став 1. овог закона,
7. не објави проспекат у складу са одредбама чл. 21. до 25. овог закона,
8. пропусти да изврши радње из члана 15. овог закона,
9. емисију хартија од вредности објави на основу скраћеног проспеката супротно одредбама члана 17. овог закона,
10. не обавести Комисију и јавност о прекиду јавне понуде у складу са чланом 25. овог закона,
11. не објави податке о упису и уплати хартија од вредности на начин и у роковима утврђеним чланом 27. став 3. овог закона,
12. тргује јавно емитованим хартијама од вредности супротно одредбама члана 31. овог закона,
13. обавља послове у вези хартија од вредности супротно одредбама члана 33. овог закона,

14. обавља послове у вези хартија од вредности супротно прописаним ближим условима пословања од стране Комисије и супротно овлашћењима Комисије из члана 34. став 4. овог закона,

15. обавља послове у вези с хартијама од вредности без овлашћења Комисије из члана 34. став 4. овог закона,

16. оснује друштво за трговање хартијама од вредности без обезбеђења новчаног дела основног капитала супротно одредбама члана 35. овог закона,

17. обавља послове из члана 36. овог закона без добијања дозволе Комисије из члана 36. став 3. овог закона,

18. има акције у више друштава за трговање хартијама од вредности супротно одредбама члана 37. став 1. и 2. овог закона,

19. послује хартијама од вредности са друштвима са којима је повезано као зависно или матично друштво супротно одредбама члана 37. став 4. овог закона,

20. не достави Комисији податке о промени власничке структуре супротно одредбама члана 37. став 5. овог закона,

21. не достави Комисији уз захтев за добијање дозволе за рад све прописане податке и доказе супротно одредбама члана 38. овог закона,

22. не достави Комисији све прописане извештаје, податке и информације супротно одредбама члана 39. овог закона,

23. обавља делатност не штитећи интересе клијента супротно одредбама члана 40. овог закона,

24. обавља послове са хартијама од вредности којима угрожава стабилност тржишта супротно одредбама члана 41. овог закона,

25. не води Књигу налога или не упише налоге налогодавца супротно одредбама члана 42. овог закона,

26. не извести налогодавца о послу који је склопљен по његовом налогу супротно одредбама члана 44. овог закона,

27. не држи новчана средства налогодавца на одвојеном рачуну или их користи супротно одредбама члана 45. овог закона,

28. обавља послове из члана 30. овог закона, а нема најмање два запослена овлашћена брокера супротно одредбама члана 46. овог закона,

29. обавља послове из члана 32. став 1. тачке 4. и 7. овог закона, а нема најмање два запослена инвестициона саветника супротно одредбама члана 48. овог закона,

30. усвоји акта из члана 49. овог закона и именује директора, без сагласности Комисије,

31. хартијама које су смитоване уз јавни позив за продају тргује изван берзе или других организованих јавних тржишта супротно одредбама члана 51. овог закона,

32. обавља делатности супротно члану 53. овог закона,

33. поступи супротно члану 54. овог закона,

34. прими у чланство берзе лице супротно члану 55. став 1. и 3. овог закона,

35. не испуњава услове у складу са чланом 56. овог закона,

36. оснује берзу супротно члану 57. овог закона,

37. усвоји статут и правила из члана 59. овог закона и именује директора, без одобрења, односно сагласности Комисије,

38. акције берзе котира на берзи супротно члану 60. став 2. овог закона,

39. обавља послове из члана 65. овог закона,

40. поступи противно члану 66. овог закона,

41. дозволи котацију хартија од вредности супротно члану 68. овог закона,

42. дозволи котирање страних хартија од вредности супротно члану 70. овог закона,

43. прими у чланство предузеће за пословање хартијама од вредности супротно члану 71. став 1. овог закона,

44. поступи супротно члану 72. овог закона,

45. не донесе тарифу накнаде и других трошкова и доприноса у складу са чланом 73. став 1. овог закона,

46. пропише накнаде за трансакције, које овлашћени учесници извршавају за своје клијенте супротно одредбама члана 73. став 2. овог закона,

47. не обавештава Комисију о свим елементима из члана 74. овог закона,

48. не омогући Комисији надзор над пословањем у складу са чланом 75. овог закона,

49. не поступи по захтеву Комисије у складу са чланом 76. овог закона,

50. послује супротно члану 77. овог закона,

51. уврсти у промет хартије од вредности супротно члану 78. став 2. овог закона,

52. не објављује податке у складу са чланом 79. овог закона,

53. усвоји нормативна акта без сагласности Комисије супротно члану 82. овог закона,

54. послује супротно одредбама члана 83. овог закона,

55. објави информацију о пословању супротно члану 103. став 1. овог закона и прописима Комисије,

56. не достави извештај Комисији у року одређеном у члану 103. став 2. овог закона,

57. не објављује информације о трансакцијама у складу са чланом 104. овог закона,

58. не објављује податке у складу са чланом 105. овог закона и прописима Комисије,

59. не објављује податке у складу са чланом 106. овог закона,

60. не објављује податке у складу са чланом 107. овог закона и прописима Комисије,

61. власник хартије од вредности који не поступи у складу са чланом 108. овог закона и повезана лица која поступе противно члану 109. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 1.000 до 5.000 конвертибилних марака.

2. Кривично дело

Члан 113.

Одговорно лице смитента, односно другог овлашћеног учесника на тржишту хартија од вредности и струковног удружења, као и овлашћено физичко лице које самостално обавља послове са хартијама од вредности у смислу овог закона, које онемогући овлашћено лице Комисије или другог надлежног овлашћеног органа за надзор и контролу да изврши увид у пословне књиге и другу документацију, казниће се за кривично дело казном затвора до три године.

Члан 114.

Лице које дође до интерне информације која није доступна свим учесницима на тржишту хартија од вредности те трговином на берзи или на другим уређеним јавним тржиштима те оствари противправну имовинску корист казниће се за кривично дело казном затвора од три месеца до пет година.

Члан 115.

Члан Комисије или одговорно лице запослено у Комисији, које злоупотребом положаја или информација које нису доступне другим учесницима на тржишту хартија од вредности, омогући правном или физичком лицу стицање неосноване имовинске користи или изазове поремећаје на тржишту хартија од вредности, казниће се за кривично дело казном затвора од три месеца до пет година.

VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 116.

Хартије од вредности смитоване пре ступања на снагу Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 24/98) сматрају се хартијама од вредности смитованим путем јавне понуде у смислу одредаба овог закона.

Члан 117.

На акције које се емитују у поступку приватизације, у складу са Законом о приватизацији државног капитала у предузећима ("Службени гласник Републике Српске", број 24/98) и Законом о приватизацији банака ("Службени гласник Републике Српске", број 24/98) не примењују се одредбе од члана 10. до члана 29. Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 24/98).

Након спроведеног поступка приватизације државног капитала у предузећима и банкама, акције из става 1. овог члана сматрају се акцијама емитованим путем јавне понуде и на њих се примењују одредбе овог закона.

Члан 118.

Изузетно од одредаба члана 46. став 2., члана 47. став 2. и члана 48. став 2. овог закона пословима брокера, инвестиционог менаџера и инвестиционог саветника могу се бавити лица која имају одговарајуће квалификације и професионална знања и искуства из области финансија, а којима Комисија одобрава да се баве тим пословима.

Лица из става 1. овог члана дужна су испунити услове из члана 46. став 2., члана 47. став 2. и члана 48. став 2. овог закона најкасније до 30. јуна 2002. године.

Члан 119.

Правна лица, која су се до дана ступања на снагу Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 24/98) бавила пословима са хартијама од вредности, дужна су да усагласе своја акта, организацију и пословање са одредбама тог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу тог закона.

Члан 120.

Председник Републике Српске дужан је предложити Народној скупштини Републике Српске именовање председника, заменика и чланова Комисије у року од 30 дана од дана ступања на снагу Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 24/98).

Члан 121.

Комисија је дужна поднети Влади Републике Српске на сагласност Статут и финансијски план Комисије у року од два месеца од дана именовања Комисије.

Члан 122.

Комисија и други надлежни органи, односно овлашћена правна лица дужни су донети подзаконске и друге нормативне акте за чије су доношење овлашћени Законом о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 24/98) у року од шест месеци од дана ступања на снагу тог закона.

Члан 123.

Даном ступања на снагу Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 24/98) престаје да важи Закон о вредносним папирима ("Службени гласник Републике Српске", број 8/94).

Члан 124.

Емитенти хартија од вредности дужни су да емитују хартије од вредности у нематеријализованом облику у складу са Законом о изменама и допунама Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 37/01), од дана ступања на снагу тог закона.

Емитенти хартија од вредности, које су емитоване до дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 37/01) у материјализованом облику, дужни су да такве хартије дематеријализују у складу са одредбама Закона о Централном регистру и прописом донесеним на основу тог закона и наког тога њихов материјализовани облик пониште и огласе неважећим.

До спровођења поступка из претходног члана хартије од вредности у материјализованом облику се обавезно региструју у Централном регистру пре њиховог ступања у јавни промет.

Члан 125.

Ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 37/01) престају да важе одредбе Закона о облигационим односима које регулишу хартије од вредности уколико су у супротности са овим законом.

Члан 126.

Поступци покренути до дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 37/01), довршиће се по одредбама Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 24/98).

Члан 127.

Комисија је дужна ускладити своје прописе и донети нове у складу са овим законом у року од шест месеци од дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 37/01).

Члан 128.

Овај закон ступио је на снагу 23. јула 1998. године, односно 23. јула 1999. године и 11. августа 2001. године.

71

На основу чл. 6. и 13. Закона о рачуноводству ("Службени гласник Републике Српске", број 18/99), министар финансија доноси

ПРАВИЛНИК**О ОБРАСЦИМА И САДРЖИНИ ПОЗИЦИЈА У СКРАЋЕНИМ ОБРАСЦИМА БИЛАНСА СТАЊА И БИЛАНСА УСПЕХА**

Члан 1.

Сва акционарска друштва која имају Скупштину акционара дужна су да сачине и обелодане и скраћени биланс стања и биланс успеха, у складу са овим правилником. Под обелодавањем се подразумева извештавање Скупштине акционара, берзе и других заинтересованих лица за финансијски извештај друштва.

Члан 2.

Приликом попуњавања скраћених образаца биланса стања и биланса успеха, лица су дужна да то ураде на основу података из прописаних шема биланса стања и биланса успеха, а сходно Смерницама које ће донети Савез рачуновођа и ревизора Републике Српске, на основу јавних овлашћења из Закона о рачуноводству, члан 10. став 1. тачка 3.

Члан 3.

Обавезује се Савез рачуновођа и ревизора Републике Српске да Смернице о попуњавању додатних скраћених образаца сачини и објави истовремено са Смерницама за изразу годишњег обрачуна за 2001. годину.

Члан 4.

У обрасцима из члана 1. овог правилника обавезно је попунити и колоне за 2000. годину, као и рекласификовати их уколико је дошло до промене структуре појединих позиција, сходно Рачуноводственом стандарду Републике Српске број 1.

Члан 5.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске", с тим да се примењује на од 1. јануара 2001. године.

Број: 04-8067/2001
21. децембра 2001. године
Бања Лука

Министар,
Миленко Врачар, с.р.

Матични број _____
 Шифра делатности _____
 Назив предузећа, задруге или
 друштва за управљање ПИФ-ом

 Седиште _____

Жиро-рачуни код пословних банака:

БИЛАНС СТАЊА
-СКРАЋЕНА ШЕМА -
 на дан 31.12.200 __. године

-износи у конвертибилним маркама -

Група рачуна или рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Број ноте	Износ текуће године			Износ претходне године (почетно стање)
				Бруто	Испр. вред.	Нето (4-5).	
1	2	3	4	5	6	7	8
	А. СРЕДСТВА (702+710)	701					
	І. СТАЛНА СРЕДСТВА (703 до 709)	702					
02	Некретнине, постројења, опрема и друга материјална средства	703					
014, 407	Goodwill ¹	704					
део 013	Производне лиценце ²	705					
010, 011, део 013, 015. 016 и 019	Друга нематеријална улагања	706					
део 030	Инвестиције у придружена предузећа	707					
03 (осим АОП 708) и 036	Други делови финансијских средстава	708					
	Одложена пореска средства	709					
	ІІ. ТЕКУЋА СРЕДСТВА (711 до 716)	710					
групе конта 10,11, 12,13	Залихе	711					
20, 21.22, 281, 282, 403	Потраживања од продаје и друга потраживања ³	712					
23	Краткорочни финансијски пласмани	713					
14280	Дати аванси	714					
24	Гоговина и еквиваленти готовине	715					
289	Остала активна временска разграничења Б.КАПИТАЛ И ОБАВЕЗЕ (718+720+726)	716 717					
3,00,036	І. КАПИТАЛ ⁴	718					
део група 30 и 32	ІІ. МАЊИНСКИ ИНТЕРЕС ⁵	719					
	ІІІ. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (721 ДО 725)	720					
413 и 414	Дугорочни кредити	721					
	Одложене пореске обавезе	722					

¹ Под ознаком АОП 704, у колону 6, уноси се износ негативног goodwill-а, са рачуна 407.

² Под производним лиценцама, сагласно важећем Контом оквиру за предузећа и задруге, подразумевају се права обухваћена контом 013, осим права по основу концесија.

³ Потражни салдо са рачуна 403-Резервисања за паушално одмерено покриће дубиозних потраживања, уноси се под ознаком АОП 712, у колону 6, као исправка вредности одговарајућег рачуна потраживања.

⁴ Сагласно РС РС 1-Представљање-презентација финансијских извештаја, структуру и промене у структури капитала предузеће даје у Извештају промена у капиталу. На АОП-у 718 се у колону 6 уноси вредност откупљених сопствених акција (конто 036) као корективна ставка на капиталу.

⁵ АОП 719 попуњавају матична предузећа приликом израде консолидованог биланса стања.

405	Резервиса ња за пензије	723				
400 и 404	Резервиса ња за јемства	724				
401, 402, део 409,41 (без 413 и 414)	Остала дугорочна резервиса ња и дугорочне обавезе ⁶	725				
	IV. ТЕКУЋЕ ОБАВЕЗЕ (727 до 729)	726				
424,429 и групе 43,44, 45. 46, 47, 48	Обавезе из промета и друге обавезе	727				
420. 421, 422 423	Краткорочни кредити Део дугорочних обавеза који доспева до једне године	728 729				

У _____
дана _____ 200 __ год.

Лице одговорно за састављање биланса

ДИРЕКТОР

М.П. _____

Лиценца бр. _____

⁶Уколико се део салда са рачуна 409 -Остала дугорочна резервиса ња односи на исправку вредности одређених средстава (потражива ња или пласмана), тај се износ уноси под адекватан АОП , у колону 6, као исправка вредности средстава,

Матични број _____

Жиро -рачуни код пословних банака:

Шифра делатности _____

Назив предузећа, задруге или
друштва за управљање ПИФ-ом

Седиште _____

БИЛАНС УСПЕХА

-СКРАЋЕНА ШЕМА -

У ПЕРИОДУ ОД 01.01.ДО ____ 200 __ године

износи у конвертибилним маркама

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Број ноте	ИЗНОС	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (602 до 604)	601			
60,61	Приходи од продаје	602			
62, 64. 65, 67 (без 679), 68	Други пословни приходи	603			
63	Промена вредности залиха учинака	604			
	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (606 до 610)	605			
50	Набавна вредност продате робе	606			
51	Трошкови материјала	607			
52	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расх .	608			
540	Трошкови амортизације	609			
53. 541, 55, 57 (без 579), 58	Други пословни расходи	610			
	ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (601 -605)	611			
	ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (605 -601)	612			
66-56 или 56-66	Нето ефекат финансира ња ¹	613			
	Приходи од придружених предузећа	614			
720	ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВ. (611 ± 613 + 614) или (612 ± 613 + 614)	615			
део 721	Порези и доприноси на добитак из редовних активности	616			
	НЕТО ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (615-616)	617			
679	Приходи на основу ванредних догађаја	618			
579	Расходи на основу ванредних догађаја	619			
део 721	Порез на добитак по основу ванредних догађаја	620			

	НЕТО ДОБИТАК (617+618 -619-620)	621			
	НЕТО ГУБИТАК (617+619 -618+620)	622			
део321	Мањински интерес ²	623			
321-АОП 623	ДОБИТАК ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ ИСКЉУЧУЈУЋИ МАЊИНСКИ УДЕО (621 -623)	624			
331-АОП 623	ГУБИТАК ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ ИСКЉУ - ЧУЈУЋИ МАЊИНСКИ УДЕО (622 -623)	625			

¹ Ако су финансијски расходи већи од финансијских прихода, разлика се на АОП 613 уноси са негативним предзнаком, а заједно са АОП -има 611 или 612 и АОП-ом 614 чини добитак или губитак пре опорезивања.

² АОП-е 623, 624 и 625 попуњавају матична предузећа приликом израде консоли дованог биланса успеха.

У _____ Лице одговорно за састављање биланса _____ Д И Р Е К Т О Р
дана _____ 200__ год. _____ М.П. _____
Лиценца бр. _____

Матични број _____ Жиро -рачуни код пословних банака:
Шифра делатности _____
Назив другог правног лица _____

Седиште _____

**БИЛАНС СТАЊА
-СКРАЋЕНА ШЕМА-
на дан 31.12. 200__ године**

износи у ковертибилним маркама -

Група рачуна или рачун	ПОЗИЦИЈА	Озака за ДОП	Број ноте	Износ текуће године			Износ претходне године (почетно стање)
				Бруто	Испр. вреднос.	Нето (5-6)	
1	2	3	4	5	6	7	8
	A. СРЕДСТВА (702+706)	701					
	I. СТАЛНА СРЕДСТВА (703 до 705)	702					
02	Некретнине, постројења, опрема и друга материјална средства	703					
01	Нематеријална средства	704					
03	Други делови финансијских средстава	705					
	II. ТЕКУЋА СРЕДСТВА (707 до 712)	706					
10,11, 12, 13	Залихе	707					
20.231. 232	Потраживања од продаје и др. потраживања	708					
21 осим 211	Краткорочни финансијски пласмани	709					
211,230	Дати аванси, депозити и кауције	710					
22	Готовина и еквиваленти гот овине	711					
239	Остала активна временска разграничења	712					
	Б.КАПИТАЛ И ОБАВЕЗЕ (714+715+718)	713					
3,00	I.КАПИТАЛ ¹	714					
	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (716 + 717)	715					
411	Каматносни кредити	716					
40,41 осим 411	Остала дугорочна резервисања и дугорочне обавезе ²	717					
	IV. ТЕКУЋЕ ОБАВЕЗЕ (719+720+721)	718					
42 осим 420,43. 44,45	Обавезе из промета и друге обавезе	719					
420	Краткорочни кредити	720					
46	Пасивна временска разграничења	721					

У _____ Лице одговорно за састављање биланса _____ Руководилац правног лица
дана _____ 200__ год. _____ М.П. _____
Лиценца бр. _____

¹ Сагласно РС РС 1 -Представљање-презентација финансијских извештаја, структуру и промене у структури капитала правно лице даје у Извештају промена у капиталу.

² Уколико се део салда са рачуна 409 -Остала дугорочна резервисања односи на исправку вредности одређених средстава (потраживања или пласмана), тај се износ уноси под адекватан АОП, у колону 6, као исправка вредности средстава .

Матични број _____

Жиро -рачуни код пословних банака: _____

Шифра делатности _____

Назив другог правног лица _____

Седиште _____

БИЛАНС УСПЕХА
-СКРАЋЕНА ШЕМА-
у периоду од 01.01. до ____ 200__ године

- износи у конвертибилним маркама -

Група рачуна или рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Број поге	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (602до604)	601			
62	Приходи од продаје	602			
60,61,65 (без 659). 66	Други пословни приходи	603			
63	Промена вредности залиха учинака	604			
	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (606 до 610)	605			
500	Набавна вредност продате робе	606			
501	Трошкови материјала	607			
51	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	608			
503	Трошкови амортизације	609			
502,504. 509. 52,53, 54,55, 57 (без 579), 58	Други пословни расходи	610			
	ВИШАК ПОСЛОВНИХ ПРИХОДА -ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (601-605)	611			
	ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (605 -601)	612			
56-64 или 64-56	Нето ефекат финансирања ²	613			
	Приходи од придружених пред узећа	614			
720	ВИШАК ПРИХОДА-ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК 611± 613 -1-614 или 612 ±613+614	615			
659	Приходи на основу ванредних догађаја	616			
579	Расходи на основу ванредних догађаја	617			
321	НЕРАСПОРЕЂЕНИ ВИШАК ПРИХОДА -ДОБИТАК ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ (615+616-617)	618			
331	ГУБИТАК ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ	619			

У _____ дана _____ 200__ год.

Лице одговорно за састављање биланса

Руководилац правног лица

Лиценца бр. _____

М.П.

² Ако су финансијски расходи већи од финансијских прихода, разлика се на АОП 613 уноси са негативним предзнаком, а заједно са АОП -ом 614 чини вишак прихода -добитак или губитак.

Матични број _____
 Шифра делатности _____
 Назив банке или друге финансијске организације _____
 Седиште _____
 Жиро-рачун _____

БИЛАНС СТАЊА

-СКРАЋЕНА ШЕМА -
 на дан ____ 20__ . године

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП				Број позе	Износ текуће године			Износ претходне године (почетно стање)
		3		0			Бруто	Исправка вредности	Нето (5-6)	
		2	1	6	7					
1	2	3	0	1	4	5	6	7	8	
	АКТИВА (30 до 311)									
000,001, 002, 006, 007, 008, 010	Готовина, готовински еквиваленти и депозити код Централне банке	3	0	2						
003, 004, 005	Средства других банака	3	0	3						
011, и 012	Краткорочне хартије од вредности	3	0	4						
10, 12, 13, 15, 17, 18	Кредити и плаќамани банкама	3	0	5						
20, 21, 23, 24, 25, 26, 28, 29	Кредити и плаќамани комитентима	3	0	6						
30, 31, 32, 33, осим 333 и 355	Дугорочна улагања	3	0	7						
34	Основна средста ва	3	0	8						
333	Goodwill ¹	3	0	9						
11, 16, 22, 27	Дospelа камата и накнада	3	1	0						
14, 19, 37, 38, део 39	Остала актива	3	1	1						
	ПАСИВА (313+319+321)	3	1	2						
	ОБАВЕЗЕ (314 до 318)	3	1	3						
део група 40, 41, 43, 45, 46, 48	Депозити од банака	3	1	4						
50, 51, део 53, 54, 55, део 57	Депозити од комитената	3	1	5						
део група 40, 41, 43, 45, 46, 48, 52, 53, 56 и 57	Обавезе по кредитима	3	1	6						
део 58	Обавезе за хартије од вредности	3	1	7						
42, 44, 47, 49, део 56, део 58, 59	Остала пасива	3	1	8						
80	Дугорочна резервисања запотенцијалне губитке и преузете потенцијалне обавезе	3	1	9						
део 81 и 582	МАЊИНСКИ ИНТЕРЕС ²	3	2	0						
81, део 39, 355	КАПИТАЛ ³	3	2	1						

У _____ Лице одговорно за биланс _____
 _____ Лиценца бр. _____
 _____ Директор банке _____

¹ Под ознаком АОП 309, у колону 6, уноси се износ негативног goodwill-а.

² АОП 320 подуљава банка, већински власник, код израде консолидованог биланса стања.

³ Сагласно РСРС 1 -Представљање-презентација финансијских извештаја, структуру и промене у структури капитала банка даје у Извештају промена у капиталу. На АОП -у 321 се у колону 6 уноси вредност откупушених сопствених акција (конто 355).

Матични број _____
 Шифра делатности _____
 Назив банке или друге финансијске организације _____
 Седиште _____
 Жиро-рачуни _____

БИЛАНС СТАЊА

-СКРАЋЕНА ШЕМА -
 у периоду од ____ до ____ 20____. године

- износи у конвертибилним маркама -

Група или рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака АОП				Број ноте	ИЗНОС	
		4	3	5	6		Текућа година	Претходна година
1	2	4	0	1	4	5	6	
70	Приходи од камата	4	0	1				
60	Расходи камата	4	0	2				
	Нето приходи од камата (401 -402)	4	0	3				
71, део 72	Приходи од накнада	4	0	4				
61	Расходи по основу накнада и провизија	4	0	5				
	Нето приходи од накнада (404 -405)	4	0	6				
721	Позитивне курсне разлике	4	0	7				
	Остале курсне разлике	4	0	8				
621	Остали пословни расходи	4	0	9				
део 62, 63, 64, 66 (осим 669), 67	Други пословни расходи	4	1	0				
65	Трошкови резерви за кредитне и друге потенцијалне губитке	4	1	1				
846	ДОБИТ ИЛИ ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (403+406+407+408 -409-410-411)	4	1	2				
део 847	Порез и доприноси на добит из редовних активности НЕТО ДОБИТ ИЛИ ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (412 -413)	4	1	3				
		4	1	4				

72

На основу члана 34. став 5. Закона о здравственој заштити животиња и ветеринарској делатности ("Службени гласник Републике Српске", број 11/95, 10/97 и 52/01), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде прописује

ПРАВИЛНИК

О МЕРАМА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПОЈАВЕ, СУЗБИЈАЊЕ И ИСКОРЕЊИВАЊЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ПЛАВОГ ЈЕЗИКА - FEBRIS CATARHALIS OVIUM (BLUETONGUE)

Члан 1.

Овим правилником прописују се мере за спречавања појаве, сузбијање и искорењивање заразне болести плавог језика - Febris catarhalis овим (Bluetongue) (у даљем тексту: болест плавог језика).

Члан 2.

Ради спречавања појаве болести плавог језика примењују се следеће мере:

- 1) забрана увоза и провоза или ограничавање увоза и провоза, живих преживара, семена за вештачко осемењивање и оплођених јајних ћелија преживара и биолошког материјала пореклом од преживара из земаља у којима је болест плавог језика утврђена;
- 2) систематско праћење болести плавог језика у свету и мере које надлежни органи предузимају за контролу болести плавог језика;
- 3) поопштена ветеринарско-санитарна контрола преживара у пограничним подручјима;
- 4) ефикасна ветеринарско-санитарна контрола животиња у производњи, преради и промету;
- 5) идентификација и контрола кретања животиња на прописани начин;
- 6) нешкодљиво уклањање животињских лешева и кланичних конфискаата;
- 7) едукација ветеринара;
- 8) просвећивање држаоца животиња;
- 9) испитивања и контроле у складу са програмом контроле, мониторинга и дијагностике за болест плавог језика (у даљем тексту: програм).

Члан 3.

Преживари се сматрају сумњивим на болест плавог језика:

- 1) кад за то постоје оправдани епизоотиолошки разлози за сумњу на болест плавог језика;
- 2) кад показују клиничке промене карактеристичне за болест плавог језика;
- 3) кад не показују клинички видљиве промене, али серолошка испитивања дају сумњиву реакцију;
- 4) кад потичу из запата или подручја у којима је утврђена болест плавог језика или постоји сумња на болест плавог језика;
- 5) кад су приликом клања или угинућа утврђене карактеристичне патоморфолошке промене.

Члан 4.

Преживари се сматрају оболелим од болести плавог језика:

- 1) кад се серолошким испитивањем утврди позитивна реакција;
- 2) кад се у органима или ткивима утврде морфолошке и патохистолошке промене карактеристичне за болест плавог језика и лабораторијска испитивања то потврде;
- 3) кад се изолује вирус болести плавог језика.

Члан 5.

Дијагноза болести плавог језика поставља се на основу епизоотиолошке, клиничке и патоморфолошке слике и резултата лабораторијског испитивања.

Прву дијагнозу болести плавог језика поставља вирусолошка лабораторија Ветеринарског института "Др Васо Бутозан" из Бање Луке.

769	Приходи на основу вапредних догађаја	4	1	5		
669	Расходи на основу вапредних догађаја	4	1	6		
део 847	Порез на добит на основу вапредних догађаја	4	1	7		
	НЕТО ДОБИТ (414+415+417)	4	1	8		
	НЕТО ГУБИТАК (414+416+415+417)	4	1	9		
део 81 и 582	Мањински интерес ¹	4	2	0		
818	НЕРАСПОРЕЂЕНА ДОБИТ ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ УМАЊЕНА ЗА МАЊИНСКИ ИНТЕРЕС (418 -420)	4	2	1		
391	ГУБИТАК ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ УМАЊЕН ЗА МАЊИНСКИ ИНТЕРЕС (419-420)	4	2	2		

Директор _____

Лице одговорно за састављање биланса
Липеша бр _____

У _____ 200__ год.
Дана _____

¹Под мањинским интересом подразумева се део нето добитка или губитка који се односи на власнике с мањинским уделом у укупном капиталу банке.

За потврђивање првих резултата дијагнозе болести плавог језика обавезно је узорке послати у међународну референтну лабораторију за болест плавог језика, према списку - препоруци ОИЕ-а (међународна канцеларија за заразне болести у Паризу).

Члан 6.

Сва дијагностичка испитивања болести плавог језика врше се по утврђеним међународним стандардима, које препоручује ОИЕ.

Члан 7.

Ако се појаве симптоми по којима се може посумњати да су преживари оболели или угинули од болести плавог језика, држалац или власник преживара дужан је да то одмах пријави надлежној ветеринарској инспекцији или најближој ветеринарској служби и да одмах предузме прописане мере.

Члан 8.

Кад се утврди сумња или потврди појава болести плавог језика наређују се следеће мере:

- 1) блокирање жарништа;
- 2) издвајање здравих од оболелих преживара;
- 3) евидентирање преживара и њихово означавање;
- 4) узорковање и дијагностичка испитивања у складу са програмом;
- 5) убијање бескрвном методом свих оболелих преживара са манифестним карактеристичним клиничким знацима;
- 6) нешкодљиво уклањање лешева угинулих и убијених преживара;
- 7) контрола дивљих преживара и дијагностичко испитивање у складу са програмом;
- 8) контрола преносиоца болести у складу са програмом;
- 9) спровођење дезинсекције у зараженом и угроженом подручју ради уништавања преносиоца болести у складу са програмом;
- 10) дезинсекција, дезинфекција и дератизација објеката у којима се држе преживари, као и дезинсекција и дезинфекција транспортних средстава за превоз преживара.

Члан 9.

Кад се потврди постојање болести плавог језика, одређује се заражено и угрожено подручје.

Заражено подручје обухвата:

- 1) жарниште болести,
- 2) подручје на коме је откривен леш угнутог или одстреленог дивљег преживара код кога је утврђена болест плавог језика;
- 3) подручја насељених места чији радијус износи 50 км од епизоотиолошког жарништа.

Угрожено подручје обухвата подручје чији радијус износи 100 км од зараженог подручја.

Величина зараженог и угроженог подручја може се променити зависно од:

- 1) географског положаја и еколошких фактора;
- 2) метеоролошких услова;
- 3) присуства и раширености преносиоца болести;
- 4) резултата епизоотиолошког испитивања, као и лабораторијских испитивања.

Члан 10.

У зараженом и угроженом подручју, поред мера из члана 8. овог правилника, спроводе се следеће мере:

- 1) забрана кретања и промета преживара из зараженог и угроженог подручја;
- 2) утврђивање порекла болести и путева преношења, као и епизоотиолошко испитивање;
- 3) забрана одржавања сајмова, пијаца и свих видова окупљања преживара;
- 4) клинички преглед преживара у зараженом и угроженом подручју у складу са програмом;

5) дијагностичко испитивање преживара у складу са програмом;

6) контрола преносилаца болести ради епизоотиолошког и ентомолошког испитивања у складу са програмом;

7) забрана лова дивљих преживара у радијусу од 10 км од угроженог подручја;

8) и друге мере превентиве, заштите и контроле утврђене законом.

Члан 11.

Подручје у коме нема болести плавог језика је подручје:

- 1) у коме није утврђено присуство болести;
- 2) у коме су преживари подвргнути дијагностичком испитивању са негативним резултатима у складу са програмом;
- 3) у коме програм контроле није показао присуство преносилаца болести плавог језика.

Члан 12.

Мере дезинсекције, које се примењују за уништавање преносиоца болести плавог језика, спроводе се у складу са програмом.

Члан 13.

Мере утврђене овим правилником престају да се примењују у зараженом и угроженом подручју, кад је престала болест плавог језика, и кад се спроведу све наређене мере, а од тада су протекла најмање два најдужа инкубациона периода.

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 09-335-6756/01
17. децембра 2001. године
Бања Лука

Министар,
Мр Родољуб Тркуља, с.р.

73

На основу члана 60. став 3. Закона о социјалној заштити ("Службени гласник Републике Српске", бр. 5/93 и 15/96), министар здравља и социјалне заштите Републике Српске доноси

ПРАВИЛНИК

О ПОСЛОВИМА И НОРМАТИВИМА, СТРУЧНИМ КАДРОВИМА И СМЕСТАЈНИМ УСЛОВИМА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Члан 1.

Центар за социјални рад у вршењу јавних овлашћења обавља:

- послове социјалне заштите,
- послове дечије заштите,
- послове породично правне заштите, старатељства и усвојења,
- послове кривично-правне заштите малолетника.

У извршењу ових послова Центар за социјални рад примењује одредбе:

- Закона о општем управном поступку,
- Закона о социјалној заштити,
- Закона о дечијој заштити,
- Породичног закона,
- Закона о извршењу кривичних санкција и
- Закона о ванпарничном поступку.

Члан 2.

Центар за социјални рад решава у првом степену остваривања права из области:

- социјалне заштите,
- дечије заштите,
- породично-правне заштите, старатељства и усвојења.

Центар за социјални рад пружа услуге социјалног рада у поступцима решавања права из ових области и врши исплату новчаних права утврђених Законом о социјалној заштити.

Члан 3.

Услугама социјалног рада сматра се превентивна делатност у откривању социјалних потреба, дијагностика, третман и саветодавно терапијски рад заснован на примени стручних и научних сазнања у циљу пружања стручне помоћи појединцима, породицама и друштвеним групама да решавају своје животне тешкоће, или помоћ у организовању локалних и других заједница да спречавају социјалне проблеме и ублажавају последице.

Право на услуге социјалног рада имају сви грађани бесплатно.

Изузетно од претходног става, општина, односно град, може прописати учешће грађана у трошковима одређених услуга социјалног рада које пружа Центар за социјални рад, а које нису у функцији превентивне делатности, остваривања права из области социјалне заштите, дечије заштите и породично-правне заштите.

Члан 4.

Центар за социјални рад у спровођењу активности у области социјалне заштите, дечије заштите, породично-правне заштите, старатељства, усвојења и кривично-правне заштите малолетника врши следеће послове и услуге:

1. Открива и прати социјалне потребе и проблеме грађана и предузима потребне мере за решавање ових потреба и проблема;

2. Предлаже и предузима мере у решавању социјалних проблема, потреба и патолошких појава грађана;

3. Организује и спроводи одговарајуће облике социјалне заштите, дечије заштите, породично-правне заштите, заштите малолетника и у овим активностима непосредно пружа своје услуге;

4. Развија и унапређује превентивне активности које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема и патолошких појава;

5. Пружа дијагностичке услуге, спроводи одговарајући третман, саветодавно терапијске услуге и стручну помоћ корисницима;

6. Подстиче, организује и координира професионални и добровољни хуманитарни рад у области социјалне заштите, дечије заштите, породично-правне заштите, заштите старих и малолетних лица;

7. Ради на извршењу васпитних мера;

8. Сарађује са невладиним организацијама и верским заједницама;

9. Води евиденцију и документацију о извршеним пословима и услугама;

10. Врши и друге послове утврђене законима и одлукама скупштине општине.

Члан 5.

Центар за социјални рад може се регистровати ако за обављање послова и услуга има ангажован стручни тим.

Стручни тим Центра сачињавају стручни радници: социјални радници, правници, психолози, педагози, психолози-педагози, дефектолози и социолози.

Члан 6.

Изузетно од претходног члана, општине у којима је присутан недостатак стручног кадра може се регистровати Центар за социјални рад ако има запосленог једног социјалног радника и једног правника, са пуним радним временом, а у зависности о израженој патологији, стручњаци других профила (психолога, педагога, дефектолога, социолога) са пуним радним временом или на одређен број сати.

Центар за социјални рад може се регистровати за општину или више општина.

Члан 7.

Број стручних радника у Центру одређује се на основу броја становника који живе на подручју које Центар за социјални рад покрива својом делатношћу и то:

- једног социјалног радника на 6.000 до 8.000 становника,
- једног правника на 25.000 становника,
- једног психолога на 30.000 становника,
- једног педагога на 40.000 становника,
- једног дефектолога на 40.000 становника,
- једног социолога до 100.000 становника, а два преко 100.000 становника.

Члан 8.

Центар за социјални рад по потреби запошљава: одговарајући број радника за административне и информативно-програмерске послове, одржавање хигијене и возача.

Директор Центра са мање од 10 запослених обавезан је да једном половином радног времена ради на стручним пословима.

Административни послови и послови одржавања хигијене могу се поверити другим установама и службама.

Члан 9.

Зграда Центра за социјални рад треба да је лоцирана у насељу, да је лако приступачна грађанима и да је добро повезана са јавним, градским и међуградским саобраћајем.

Члан 10.

Центар за социјални рад треба да има посебну радну просторију за индивидуални стручни рад, а зависно од могућности посебне просторије треба да имају: социјални радници, психолог, педагог и правник.

Центар би требао да има просторије за групни рад, чекаоницу и санитарно-хигијенски део.

Члан 11.

Усклађивање броја радника у Центру за социјални рад са потребним бројем радника предвиђен сходно члану 7. овог правилника извршиће се најкасније у року од девет месеци од дана објављивања овог правилника у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-50-2649/01

12. децембра 2001. године

Бања Лука

Министар,

Др сц. мед. **Милорад Балабан, с.р.**

Уставни суд Републике Српске

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Устава Републике Српске, тач. 1. и 2. члана 61. Закона о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 29/94 и 23/98), на седници од 27. децембра 2001. године, донео је

ОДЛУКУ

Утврђује се да Уредба о обавезама вишеструких носилаца станарског права код откупа станова ("Службени гласник Републике Српске", број 51/01), коју је донела Влада Републике Српске, није у сагласности са Уставом и законом.

Образложење

Рачуноводствено-правни центар мале привреде "Марка" - Лакташи дао је Уставном суду иницијативу за покретање поступка за оцењивање уставности и законитости Уредбе о обавезама вишеструких носилаца станарског права код откупа станова ("Службени гласник Републике Српске", број 51/01), коју је донела Влада Републике Српске. Иницијативом се указује да Влада у овом случају није поштивала, поред осталог, уставно начело о подели власти утврђено чланом 69. Устава; затим да је прописујући у члану 7 да уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања, повредила и члан 109. Устава, те да се овим актом повређују и права и слободу грађана, утврђена чланом 10. Устава Републике Српске. Давалац иницијативе је, такође, мишљења да Влада, доношењем овог акта, не само да није

поштовала члан 109. Устава, него и раније одлуке Уставног суда Републике Српске, којима су неке уредбе Владе проглашене неуставним и незаконитим управо зато што је оцењено да се ради о повреди овог члана Устава. Иницијативом се предлаже да Суд утврди да је оспорена уредба неуставна и незаконита и да се отклоне последице неуставности.

Уставни суд је на седници, одржаној 21. и 22. новембра 2001. године, прихватио дату иницијативу и Решењем број У-115/01 покренуо поступак за оцењивање уставности и законитости Уредбе о обавезама вишеструких носилаца станарског права код откупа станова ("Службени гласник Републике Српске", број 51/01), коју је донела Влада Републике Српске.

У поступку оцењивања њене уставности и законитости, Уставни суд је утврдио да је Уредбу о обавезама вишеструких носилаца станарског права код откупа станова донела Влада Републике Српске на основу чл. 33. и 34. Закона о Влади Републике Српске и да се њоме, поред осталог, прописује: да су носиоци станарског права из Републике Српске, који су то право стекли на стану у Федерацији БиХ и на стану у Републици Српској или је станарско право на једном од тих станова у међувремену пренесено на члана њиховог породичног домаћинства, обавезни претходно откупити стан у Федерацији БиХ уколико желе стећи у власништво државни стан у Републици Српској (члан 1.); да лица из члана 1. ове уредбе могу извршити замену стана у Федерацији БиХ на којем су постали власници откупом, за стан у Републици Српској на којем имају станарско право, у року од шест месеци рачунајући од дана ступања у посед стана у Федерацији БиХ и да сагласност за сваку појединачну замену даје Влада путем министарства надлежног за стамбене послове (члан 2.); да ће се против лица која не поступе у складу са чланом 1. ове уредбе применити одредбе чл. 17. и 18. Закона о стамбеним односима ("Службени лист СР БиХ", бр. 14/84, 12/87 и 36/89) и члана 14. Закона о приватизацији државних станова ("Службени гласник Републике Српске", број 11/00, 18/01 и 35/01) - члан 3. да је уговор о откупу стана закључен у Републици Српској супротно одредбама ове уредбе ништав према члану 14. став 2. Закона о приватизацији државних станова (члан 5.) и да ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске" (члан 6.).

Чланом 69. Устава Републике Српске установљено је начело поделе власти, према коме, између осталог, законодавна власт припада Народној скупштини, а носилац извршне власти је Влада. Право запослених и чланова њихових породица на социјалну сигурност утврђено је чланом 43. став 1. Устава Републике Српске, а чланом 68. став 1. тачка 8. (заменом Амандманом XXXII на Устав Републике Српске) утврђено је да Република "уређује и обезбеђује ... основне циљеве и правце привредног, научног, технолошког, демографског и социјалног развоја". Чланом 70. Устава утврђено је да законе доноси Народна скупштина, а чланом 90. тач. 3. и 4. Устава да Влада обезбеђује спровођење и извршава законе, друге прописе и опште акте, односно доноси уредбе, одлуке и друга акта за извршавање закона. Поред тога, чланом 108. Устава утврђено је начело обавезне сагласности прописа и других општих аката са Уставом и законом. Закон о приватизацији државних станова ("Службени гласник Републике Српске", бр. 11/00, 18/01 и 35/01) такође је успоставио принцип да се приватизација станова у државној својини уређује законом, односно да се приватизација врши откупом станова у складу са одредбама овог закона (члан 1.).

Полазећи од чињенице да ниједном одредбом Устава није дато овлашћење Влади да својим актима уређује односе који се према Уставу уређују искључиво законом, као и да се оспореном уредбом мсњају или допуњавају поједина законска решења, Уставни суд је оценио да је Влада оспореним нормирањем преузела законодавну функцију и тиме прекорачила своја уставна овлашћења. Оспорена уредба није у сагласности са Законом о приватизацији државних станова, јер је уредила на друкчији начин односе који су уређени тим законом. Уз то, одредбе чл. 33. и 34. Закона о Влади Републике Српске, које су означене као правни основ за доношење оспорене уредбе, по оцени Суда, не могу бити ваљан правни основ, јер је у овом закону прецизно одређена

садржина набројаних мера на чије је предузимање овлашћена Влада. Међутим, ниједном одредбом овај закон не предвиђа овлашћење за Владу да својим актима уређује откуп станова у државној својини и води стамбену политику.

Уставни суд је, дакле, већ одлучио о истом правном питању, па је, на основу тачке 4. става 1. члана 38. Закона о Уставном суду Републике Српске, одлучено као у диспозитиву ове одлуке.

Ову одлуку Уставни суд је донео у саставу: председник Суда проф. др Рајко Кузмановић и судије: Слободан Ковач, проф. др Богдан Лоза, проф. др Марко Рајчевић и проф. др Миодраг Симовић.

Број: У-115/01
27. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Уставног суда
Проф. др Рајко Кузмановић, с.р.

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Устава Републике Српске, члана 42. и тачке 4. члана 62. Закона о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 29/94 и 23/98), на седници од 27. децембра 2001. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Не прихвата се иницијатива за покретање поступка за оцењивање уставности члана 188. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник Републике Српске", број 32/00).

Образложење

Раде Конта из Приједора дао је Уставном суду иницијативу за покретање поступка за оцењивање уставности члана 188. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник Републике Српске", број 32/00). Давалац иницијативе сматра да је оспорени члан у супротности са чланом 110. Устава Републике Српске, с обзиром да се овом одредбом ретроактивно поништавају правни послови из којих произлазе њихова права и обавезе. Он истиче да је по чл. 55. и 56. Закона о унутрашњим пословима остварио право на старосну пензију и она му је по тим одредбама и одређена, а да му се оспореним чланом појединачна права одузимају без спроведеног поступка утврђеног законом.

Народна скупштина Републике Српске није доставила Суду одговор на наводе из поднете иницијативе.

Оспорени члан 188. Закона о пензијском и инвалидском осигурању гласи: "Пензије остварене по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, одредиће се у складу са одредбама овог закона".

Полазећи од одредбе члана 10. Устава Републике Српске, по којој су грађани равноправни у слободама, правима и дужностима и једнаки пред законом, по оцени Уставног суда, у конкретном случају нема повреде наведеног уставног начела, с обзиром да се одредба члана 188. Закона о пензијском и инвалидском осигурању једнако односи на све осигуранике у истим правним ситуацијама. Амандманом XXXII на Устав Републике Српске утврђено је да Република уређује и обезбеђује, између осталог, социјално осигурање и друге облике социјалне заштите. Из цитираних одредаба Устава произлази да је Република овлашћена да законом уређује и обезбеђује систем пензијског и инвалидског осигурања и да прописује односе у том систему. Прописивањем да ће се пензије остварене по прописима, који су важили до дана ступања на снагу овог закона, одређивати у складу са одредбама овог закона, не значи да закон има повратно дејство, већ се тиме, по оцени Суда, сви осигураници и корисници пензија доводе у једнак положај при остваривању својих права.

На основу изложеног, Уставни суд је решио да не прихвати дату иницијативу.

Ово решење Уставни суд је донео у саставу: председник Суда проф. др Рајко Кузмановић и судије: Слободан Ковач, проф. др Богдан Лоза, проф. др Марко Рајчевић и проф. др Миодраг Симовић.

Број: У-100/01
27. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Уставног суда
Проф. др Рајко Кузмановић, с.р.

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Устава Републике Српске, члана 42. и тачке 4. члана 62. Закона о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 29/94 и 23/98), на седници од 27. децембра 2001. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Не прихвата се иницијатива за покретање поступка за оцењивање уставности става 3. члана 2а. Закона о посебним републичким таксама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 8/94, 29/00, 18/01 и 22/01) и Одлуке о одређивању висине посебне републичке таксе на промет моторних бензина и дизел горива ("Службени гласник Републике Српске", број 23/01), коју је донела Влада Републике Српске.

Образложење

Рачуноводствено-правни центар мале привреде "Марка" - Лакташи дао је Уставном суду иницијативу за покретање поступка за оцењивање уставности става 3. члана 2а. Закона о изменама и допунама Закона о посебним републичким таксама ("Службени гласник Републике Српске", број 22/01) и Одлуке о одређивању висине посебне републичке таксе на промет моторних бензина и дизел горива ("Службени гласник Републике Српске", број 23/01), коју је донела Влада Републике Српске. Подносилац иницијативе сматра да оспорени став 3. члана 2а., није у складу са чланом 62. Устава Републике Српске којим је регулисано да се таксе као средства буџета могу утврђивати само законом. Оспореном Одлуком о одређивању висине посебне републичке таксе на промет моторних бензина и дизел горива, по његовом мишљењу, повређено је начело поделе власти, јер Влада Републике Српске не може одређивати висину посебних републичких такса.

Народна скупштина Републике Српске и Влада Републике Српске нису доставили Суду одговор на наводе из поднесене иницијативе.

Члан 2а. Закона о посебним републичким таксама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 8/94, 29/00, 18/01 и 22/01) гласи:

"Посебну републичку таксу плаћају лица која изврше промет следећих врста производа намењених крајњој потрошњи: моторни бензини, дизел гориво.

Такса из претходног става овог члана плаћа се у распону од 0,05 КМ/л до 0,30 КМ/л и она улази у пореску основу за обрачун пореза на промет производа.

У оквиру распона из претходног става Влада Републике Српске ће својим одлукама одређивати конкретан износ таксе."

Уставом Републике Српске утврђено је да су средства буџета порези, таксе и други законом утврђени приходи (став 2. члан 62.). Тачком 7. Аманмана XXXII на Устав Републике Српске утврђено је да Република уређује и обезбеђује, између осталог, порески систем, док је тачком 2. члана 70. Устава предвиђено да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

У овим одредбама Устава Републике Српске садржано је искључиво овлашћење законодавца да уведе посебну републичку таксу којом се обезбеђују приходи буџета, да одреди обвезнике, висину и све остале елементе ове дажбине. На основу наведених одредаба Устава, Уставни суд је утврдио да је Република овлашћена да законом уреди систем такса у свим њеним елементима, односно да пропише да Влада Републике Српске, у оквиру датог распона, својим одлукама одређује конкретан износ посебне републичке таксе.

Оспореном Одлуком о одређивању висине посебне републичке таксе на промет моторних бензина и дизел горива утврђује се посебна републичка такса која се плаћа на промет моторних бензина и дизел горива у износу од 0,15 КМ/л.

У поступку пред Судом утврђено је да је Влада Републике Српске донела оспорену одлуку на основу спорног члана 2а. Закона о посебним републичким таксама ("Службени гласник Републике Српске" бр. 8/94, 29/00, 18/01 и 22/01) и чл. 33. и 34. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98).

Уставом Републике Српске утврђено је да Влада Републике Српске извршава законе, друге прописе и опште акте, односно да доноси уредбе, одлуке и друга акта за извршавање закона (тач. 3. и 4. члана 90.).

С обзиром на овлашћења из члана 2а. Закона о посебним републичким таксама, Влада је, оспореном одлуком, у оквиру датог распона, прописала посебну републичку таксу у износу од 0,15 КМ/л. Према томе, оспорена одлука, по оцени Суда, није у несагласности са Уставом и законом, јер се Влада Републике Српске, доносећи наведену одлуку, кретала у оквиру својих уставних и законских овлашћења.

На основу изложеног, Уставни суд је одлучио да не прихвати иницијативу за покретање поступка за оцењивање уставности става 3. члана 2а. Закона о посебним републичким таксама Одлуке о одређивању висине посебне републичке таксе на промет моторних бензина и дизел горива.

Ово решење Уставни суд је донео у саставу: председник Суда проф. др Рајко Кузмановић и судије: Слободан Ковач, проф. др Богдан Лоза, проф. др Марко Рајчевић и проф. др Миодраг Симовић.

Број: У-63/01

27. децембра 2001. године

Бања Лука

Председник

Уставног суда

Проф. др **Рајко Кузмановић**, с.р.

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Устава Републике Српске и тачке 1. става 1. члана 38. Закона о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 29/94 и 23/98), на седници од 27. децембра 2001. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Не прихвата се иницијатива за оцењивање уставности чл. 37, 38. и 39. Закона о радним односима у државним органима ("Службени гласник Републике Српске", број 11/94).

Образложење

Ристић Момир из Бање Луке, заступан од Игора Сијеркова, адвоката из Бање Луке, дао је Уставном суду иницијативу за оцењивање уставности чл. 37, 38. и 39. Закона о радним односима у државним органима ("Службени гласник Републике Српске", број 11/94). Према мишљењу даваоца иницијативе, радници у државним органима имају много мање могућности да заштите своја права од радника у предузећима, те да је Законом о раду (чл. 103 - 108.) утврђен много једноставнији поступак за заштиту права радника у предузећима, него што је то утврђено оспореним одредбама Закона о радним односима у државним органима, као и да се према одредбама Закона о раду радник може непосредно обратити суду за заштиту својих права, односно није неопходно да се претходно обрати послодавцу, као што је предвиђено оспореним одредбама. Уз то, рокови за подношење тужбе ради заштите права радника прописани Законом о раду знатно су дужи од рокова прописаних оспореним одредбама. Давалац иницијативе, такође, наводи да су слична решења као код оспорених одредби, била предвиђена ранијим Законом о радним односима, па сматра да није било разлога, уколико радници по новом Закону о раду имају много више права, да се та иста права не утврде и за раднике у државним органима.

Народна скупштина Републике Српске није доставила Уставном суду одговор на наводе из поднесене иницијативе.

Оспореним одредбама Закона о радним односима у државним органима прописано је да се ради остваривања својих права, запослени у државном органу, односно постављена лица писмено обраћају функционеру који руководи органом; да против сваког решења или другог акта којим је одлучено о његовим правима и обавезама запослени, односно постављено лице има право поднети приговор; да се функционеру који руководи државним органом у року од осам дана од дана уручења решења или другог акта може поднети приговор, а функционер је дужан да о њему одлучи у року од 15 дана од дана подношења приговора; да запослени, односно постављено лице има право да поднесе приговор и у случају када функционер у року од 15 дана од дана подношења захтева не одлучи о праву на које се захтев односи, те ако функционер у утврђеном року не одлучи о поднетом приговору или ако запослени, односно постављено лице није задовољан одлуком функционера поводом поднетог приговора - може се обратити надлежном суду у року од 15 дана (члан 37.); да надзор над применом прописа о правима и обавезама запослених у државним органима, од-

носно постављених лица врши управна инспекција која ради обезбеђивања заштите права запослених у државним органима, односно постављених лица остварује надзор у примени општих аката којима се утврђују њихова права и обавезе; да у вршењу надзора управна инспекција има право да прегледа акте, решења, уговоре и друге исправе у државном органу и да на други начин прибавља потребна обавештења (члан 38.); да се, ради заштите својих права, запослени у државном органу, односно постављено лице може обратити управној инспекцији која ће, ако нађе да је повређено право запосленог у државном органу, односно постављеног лица, указати органу на учињену повреду, односно ако нађе да је коначним решењем надлежног органа очигледно повређено право запосленог у државном органу, односно постављеног лица, а поводом тога је покренут поступак пред надлежним судом, одложиће својим решењем, на захтев запосленог, односно постављеног лица извршење решења до доношења правноснажне судске одлуке; да жалба не одаже извршење овог решења и да се против коначног решења не може покренути управни спор (члан 39.).

Разматрајући наводе из иницијативе, утврђено је да је одредбама Закона о раду ("Службени гласник Републике Српске", бр. 38/00 и 40/00) прописано: да о правима и обавезама радника из радног односа, у складу са законом, колективним уговором, правилником о раду и уговором о раду одлучује пословодни орган послодавца (директор) или друго лице одређено статутом или актом о оснивању (члан 103.); да радник који сматра да му је послодавац повредио право из радног односа, може поднети захтев послодавцу да му обезбеди остваривање тог права, у писменом или усменом облику, а послодавац је дужан да одлучи о захтеву радника у року од 30 дана од дана постављања захтева; ако у том року не одлучи, сматраће се да је захтев прихваћен (члан 104.); да радник који сматра да му је послодавац повредио право из радног односа, може да поднесе тужбу надлежном суду за заштиту тог права, да право подношења тужбе није условљено претходним обраћањем радника послодавцу за заштиту права и да се тужба може поднети у року од једне године од дана сазнања за повреду права, а најдаље у року од три године од дана учињене повреде (члан 105.); да се колективним уговором и правилником о раду може предвидети поступак споразумног решавања спорних питања између радника и послодавца, да радник и послодавац могу спорно питање изнети пред арбитражу, те да је одлука арбитраже о спорном питању коначна и обавезујућа за радника и послодавца (члан 106.); да радник може тражити заштиту права код надлежног инспектора рада, независно од поступка за заштиту права који је покренуо код послодавца, надлежног суда или пред арбитражом.

Чланом 16. Устава Републике Српске утврђено је да свако има право на једнаку заштиту својих права у поступку пред судом и другим државним органом и организацијом и да је сваком зајемчено право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се решава о његовом праву или на законом заснованом интересу.

Према Амандману XXXII тачка 12. на Устав Републике Српске, Република Српска уређује и обезбеђује, поред осталог, и радне односе.

У току поступка утврђено је да давалац иницијативе указује на потребу измене и допуне одредаба Закона о радним односима у државним органима, што није у надлежности овог суда.

Оцењујући уставност оспорених одредби чл. 37, 38, и 39. Закона о радним односима у државним органима, Суд је оценио да је законодавац уредио питање заштите права запослених у државним органима сагласно уставном принципу једнаке заштите права радника пред судом и другим државним органом и организацијом, као и право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се решава о његовом праву или на закону заснованом интересу из члана 16 Устава Републике Српске и обезбедио једнак правни положај запослених без обзира где раде.

Начин на који је законодавац уредио радне односе у државним органима (Закон о радним односима у државним органима) у односу на општи концепт уређивања радних односа у Републици Српској (Закон о раду) одражава, по схватању Суда, потребу за специфичним уређивањем ове

материје. Питање оцењивања евентуалне несагласности појединих одредаба у овим законима, није у надлежности Уставног суда Републике Српске.

С обзиром на изложено, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Ово решење Уставни суд је донео у саставу: председник Суда проф. др Рајко Кузмановић и судије: проф. др Богдан Лоза, Слободан Ковач, проф. др Марко Рајчевић и проф. др Миодраг Симовић.

Број: У-59/01
27. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Уставног суда
Проф. др **Рајко Кузмановић**, с.р.

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Уставног Републике Српске, члана 42. и тачке 4. члана 62. Закона о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 29/94 и 23/98) на седници одржаној 27. децембра 2001. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Не прихвата се иницијатива за покретање поступка за оцењивање уставности члана 23. Кривичног законика Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 22/00, 33/00 и 37/01) и члана 5. Закона о изменама и допунама Закона о кривичном поступку ("Службени гласник Републике Српске", број 26/93).

Образложење

Дамјан Кауриновић, адвокат из Брчког, дао је Уставном суду иницијативу за покретање поступка за оцењивање уставности члана 23. Кривичног законика Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 22/00, 33/00 и 37/01) и ст. 1, 4. и 7. члана 371. Закона о кривичном поступку ("Службени гласник Републике Српске", број 26/93). Подносилац иницијативе сматра да оспорени члан 23. није у складу са ставом 1. члана 20. Устава Републике Српске јер речи: "или на други начин" отварају сва врата правосудним органима за директно угрожавање и кршење уставног принципа законитости. По његовом мишљењу, ова формулација је уопштена, неодређена и непрецизна, тако да се свака радња може подвести под саизвршилаштво, уз директну повреду принципа легалитета. У односу на ст. 1, 4. и 7. члана 371. Закона о кривичном поступку, он сматра да је овим одредбама повређен уставни принцип на праведно и фер суђење, јер се оптужени и његов бранилац не обавештавају о седници другостепеног већа и другостепена одлука у кривичном поступку се доноси без икаквог учешћа оптуженог.

Народна скупштина Републике Српске није доставила Уставном суду одговор на наводе из поднесене иницијативе.

Оспореним чланом 23. Кривичног законика Републике Српске прописано је да ако више лица, учествовањем у радњи извршења или на други начин, заједнички изврше кривично дело, свако од њих казниће се казном прописаном за то дело. Одредба овог члана није нова. Она је, у истом тексту постојала и у Кривичном закону СФРЈ од 1976. године (члан 22.), али такву одредбу није имао Кривични законик ФНРЈ од 1951. године. Према овом члану, саизвршилаштво постоји када два или више лица учествовањем у радњи извршења или на други начин заједнички изврше кривично дело. Дакле, саизвршилаштво је свесно и вољно заједничко остварење једног дела од стране више учинилаца и оно постоји када више лица, која испуњавају све што се тражи по законском бићу за извршиоца дела, на основу заједничке одлуке дело извршавају заједно. Иде се за тим да се нађу суштински, материјални знаци за извршилаштво, а тиме и саизвршилаштво и саучесништво, оно што извршилаштво обележава као категорију другог квалитета него што је саучесништво. Та ознака је власт над делом, квалитет који има извршилац дела, а који недостаје оном ко је само саучесник (Теорија власти над делом, Теорија одлучујућег утицаја на извршење дела, *Tatherrschaft, maitre d'action*). У том смислу треба интерпретирати и законску одредбу о саизвршилаштву. По закону, саизвршилаштво је заједничко извршење кривичног дела, од стране више лица њиховим учествовањем у радњи извршења или на други начин. Тежити је на заједничком извршавању дела. Заједничко извршавање дела остварује се заједничким учествовањем у

самој радњи. Прописивањем на овај начин одредбе о саизвршилаштву, по мишљењу Уставног суда, није повређено уставно начело законитости.

Поводом захтева даваоца иницијативе да Суд оцени сагласност ст. 1, 4. и 7. члана 371. Закона о кривичном поступку - Пречишћени текст ("Службени лист СФРЈ" бр. 26/86, 74/87, 57/89 и 3/90), у поступку пред Судом је утврђено да чланом 5. Закона о изменама и допунама Закона о кривичном поступку ("Службени гласник Републике Српске", број 26/93 (прописано да се неће примењивати прва реченица у ставу 1. и ст. 4. и 7. члана 371. Закона о кривичном поступку. (Ова реченица гласи: "О седници већа обавестиће се онај оптужени и његов бранилац, општећи као тужилац или приватни тужилац који је у року предвиђеном за жалбу или за одговор на жалбу захтевао да буде обавештен о седници или је предложио одржавање претреса пред другостепеним судом").

Уставом Републике Српске утврђено је да свако има право на једнаку заштиту својих права у поступку пред судом и да је свакоме зајемчено право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се решава о његовом праву (члан 16.), односно да се лицу оптуженом за кривично дело јемчи праведно суђење (став 1. члана 18.). Уставом Републике Српске је, такође, свакоме зајемчено право на одбрану (став 1. члана 19.).

Полазећи од наведених одредаба Устава Републике Српске по оцени Уставног суда, нема основа за покретање поступка за оцењивање уставности оспорених одредби овог закона. Наиме, из формулације става 1. члана 371. Закона о кривичном поступку произилази да није искључено присуство странака, а посебно оптуженог седници већа другостепеног суда. На основу важеће одредбе става 1. овог члана, председник већа може, заказујући седницу, обавестити странке о заказивању седнице (и могућности присуства) и онда када ниједна странка то није тражила (обавештавају се обе странке), али може у случају када је једна странка тражила да буде обавештена, одлучити да позове и другу странку - увек под условом да би њихово присуство било корисно за разјашњавање ствари. Од воље странака зависи да ли ће користити могућност која им је по њиховом захтеву отворена или коју им суд пружа по службеној дужности. Зато неприсуствовање седници, по мишљењу Суда, не повлачи никакве процесне последице.

Код оцењивања уставности оспорених одредаба, Суд је имао у виду и да странке које присуствују седници, могу (према ставу 3. члана 371.), по одобрењу председника већа, давати потребна обавештења за своје ставове изнете у жалби или одговору на жалбу. "По дозволи председника већа" не значи да председник може забранити давање објашњења (странка је управо због тога дошла на седницу - да би се дала објашњења), али председник већа, који руководи седницом, цени да ли су излагања странке у вези са жалбеним наводима и да ли се заиста своду на објашњења жалбених навода. Неспорно је, исто тако, да је обавештење странака о седници и њихово присуствовање седници - увођење страначке јавности у седницу. Према ставу 5. овог члана, када странке присуствују седници, обезбеђена им је и општа јавност, која може бити искључена само под општим условима из чл. 288-290. Закона о кривичном поступку. Спровођење опште јавности захтева и објављивање дана, часа и места одржавања седнице и обезбеђење места за публику.

При доношењу овог решења Суд је, такође имао у виду и одредбу члана 3. Закона о Уставном суду Републике Српске, према коме се "може оцењивати уставност закона и уставност и законитост прописа и других општих аката који су престали да важе, ако од престанка важења до покретања поступка није протекло више од једне године". У конкретном случају оспорене одредбе се не примењују од 7. јануара 1994. године. Дакле, од њиховог престанка важења протекло је скоро осам година.

На основу изложеног одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Ово решење Уставни суд донео је у саставу: председник суда проф. др Рајко Кузмановић и судије: проф. др Богдан Лоза, Слободан Ковач, проф. др Марко Рајчевић и проф. др Миодраг Сивовић.

Број: У-9/01
27. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Уставног суда,
Проф. др **Рајко Кузмановић**, с.р.

Комисија за хартије од вредности Републике Српске

На основу чл. 27. и 96. Закона о хартијама од вредности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 24/98, 18/99 и 37/01) и члана 6. став 1. тачка 1. Статута Комисије за хартије од вредности ("Службени гласник Републике Српске", број 16/00), Комисија за хартије од вредности Републике Српске, доноси

ПРАВИЛНИК

О ДЕПОЗИТАРИМА ПРИВАТИЗАЦИОНИХ ИНВЕСТИЦИОНИХ ФОНДОВА

1 - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови и начин обављања послова депозитара приватизационих инвестиционих фондова (у даљем тексту: депозитар) у Републици Српској.

Члан 2.

Послове депозитара приватизационих инвестиционих фондова (у даљем тексту: фонд) могу обављати банке и Централни регистар хартија од вредности Републике Српске (у даљем тексту: Централни регистар) када добију дозволу Комисије за хартије од вредности Републике Српске (у даљем тексту: Комисија).

Депозитар обавља послове у складу са законом, прописима Комисије и уговором о обављању послова депозитара, закљученог између друштва за управљање приватизационим инвестиционим фондом (у даљем тексту: друштво) и депозитара.

II - УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ДЕПОЗИТАРА

Члан 3.

За обављање послова депозитара Комисија издаје дозволу на основу писменог захтева банке, односно Централног регистра.

Уз захтев из претходног става овог члана прилажу се докази о испуњавању следећих услова:

1. да има запослено најмање једно лице на пословима утврђивања вредности имовине фонда, које је стекло звање инвестиционог менаџера или инвестиционог саветника и од Комисије добило дозволу за обављање послова са хартијама од вредности;

2. да има запослено најмање једно лице на пословима контролора, у складу са одредбама члана 31. овог правилника и друге кадрове неопходне за обављање послова депозитара;

3. да располаже одговарајућом опремом, неопходном за ефикасно и сигурно обављање свих послова депозитара у складу са законом, овим правилником и другим прописима Комисије, што укључује и чување хартија од вредности и друге имовине фонда, као и вођење евиденције, прикупљање и чување података који се односе на послове депозитара, уз могућност електронског повезивања са друштвом, Централним регистром и другим организацијама по потреби;

4. да има формиран посебни организациони део за обављање послова депозитара;

5. да има дефинисан систем правила и процедура за обављање послова депозитара и спровођење мера унутрашње контроле, са јасно утврђеним задацима и одговорностима за сваку функцију;

6. да је на рачун Комисије ушлаћена одговарајућа накнада.

Под доказом из става 2. тач. 1. и 2. овог члана подразумева се потписан уговор о раду и копија дозволе за обављање послова издата од Комисије.

Под доказом из става 2. тачка 3. овог члана подразумева се изјава потписана од стране директора банке или Централног регистра да су обезбеђена потребна техничка и комуникациона средства, као и одговарајући софтвер за обављање послова депозитара са спецификацијом у прилогу.

Под доказом из става 1. тач. 4. и 5. овог члана подразумевају се одговарајући интерни акти банке или Централног регистра.

Члан 4.

Поред услова из члана 3. овог правилника за обављање послова депозитара, банка мора испуњавати и следеће услове:

1. да је уписана у судски регистар у Републици Српској и да поседује дозволу Агенције за банкарство Републике Српске,
2. да у последње три пословне године није пословала са губитком,
3. да има позитивно мишљење ревизора о финансијским извештајима за последње три пословне године,
4. да у текућем пословању испуњава све услове утврђене Законом о банкама и прописима Агенције за банкарство Републике Српске.

Као доказ о испуњавању услова из става 1. овог члана банка, уз захтев, доставља:

- копију извода из судског регистра и дозволе Агенције за банкарство Републике Српске,
- последња три годишња финансијска извештаја и извештаје независног ревизора,
- мишљење Агенције за банкарство Републике Српске.

Члан 5.

Осим података и доказа из чл. 3. и 4. овог правилника, Комисија може, у поступку издавања дозволе за обављање послова депозитара, тражити и додатне доказе и објашњења у циљу уверавања да су испуњени прописани услови за обављање послова депозитара.

Члан 6.

По пријему захтева Комисија утврђује да ли је захтев уредан, потпун и поднесен од стране овлашћеног лица.

Захтев се сматра уредним и потпуним, ако садржи све податке и доказе утврђене Законом о хартијама од вредности, овим правилником и актима Комисије.

Члан 7.

Ако захтев није поднесен у складу са одредбама овог правилника, Комисија у писменом облику налаже подносиоцу захтева да у одређеном року од дана пријема захтева, отклони недостатке.

Члан 8.

Ако подносилац захтева, у остављеном року, не отклони недостатке, Комисија одбацује захтев.

Члан 9.

Комисија одлучује о захтеву решењем у року од 30 дана од дана пријема уредног захтева, односно од дана пријема исправљеног или допуњеног захтева.

Комисија решењем издаје дозволу за обављање послова депозитара уколико подносилац захтева испуњава услове прописане Законом о хартијама од вредности и овим правилником.

Комисија решењем одбија захтев за издавање дозволе за обављање послова депозитара уколико подносилац захтева не испуњава прописане услове.

Решење Комисије је коначно.

Члан 10.

Дозвола за обављање послова депозитара издаје се на период од две године од дана издавања.

Комисија може продужити дозволу за обављање послова депозитара ако депозитар испуњава услове и обавезе прописане Законом, овим правилником и другим актима које пропише Комисија, те поднесе Комисији захтев за продужење дозволе за рад и доказ о уплати прописане накнаде, најкасније 30 дана пре дана истека дозволе.

Члан 11.

Комисија у "Службеном гласнику Републике Српске" објављује решења којима се издају дозволе за обављање послова депозитара као и решења којима се одбијају захтеви.

III - ПОСЛОВИ ДЕПОЗИТАРА

Члан 12.

Депозитар за рачун фонда обавља следеће послове:

1. чува имовину фонда, односно отвара и води посебне рачуне фонда за новчана средства и хартије од вредности;
2. извршава финансијске трансакције у вези са купопродајом хартија од вредности из портфеља фонда;
3. прикупља приходе од имовине фонда;
4. исплаћује дивиденде акционарима фонда;
5. извршава остале финансијске трансакције у вези са пословањем фонда;
6. израчунава број акција фонда које се смитују ради плаћања накнаде друштву;
7. израчунава нето вредност имовине фонда.

Члан 13.

Депозитар може са друштвом уговорити да за фонд обавља и друге административне и техничке послове, у складу са законом и прописима Комисије.

Ако депозитар обавља послове рачуноводства за фонд, обавезан је да обезбеди одвојену одговорност и вођење рачуноводствене евиденције, од других евиденција у вези са пословима депозитара.

Члан 14.

Депозитар је обавезан да друштву редовно доставља документацију у вези са финансијским пословањем фонда и другим трансакцијама, како би се обезбедило уредно вођење пословних књига фонда.

Начин и рокови достављања ове документације уређују се уговором о обављању послова депозитара.

Члан 15.

Друштво је обавезно да благовремено доставља депозитару налоге и документацију потребну за обављање послова депозитара.

Налози из претходног става овог члана обавезно садрже:

- врсту посла, односно трансакције,
- начин и време извршења налога,
- основ налога и
- потпис овлашћеног лица друштва.

Налог за купопродају хартија од вредности депозитар доставља правном лицу овлашћеном за пословање са хартијама од вредности, са којим друштво има уговор о брокерском посредовању за рачун Фонда.

Начин достављања налога и њихове ауторизације, достављања документације и друге облике комуникације утврђују друштво и депозитар уговором о обављању послова депозитара.

Члан 16.

Депозитар обавља послове из члана 12. овог правилника искључиво у складу са налогом друштва.

Депозитар проверава да ли налози из члана 15. овог правилника садрже све елементе у складу са прописима Комисије, правилима трговања и процедурама овлашћених учесника.

Депозитар је обавезан одбити извршење налога друштва за који сматра да није у складу са законом, прописима Комисије, другим прописима, актима фонда, уговором о управљању и уговором о обављању послова депозитара и да о томе без одлагања писмено обавести друштво, надзорни одбор фонда и Комисију.

Депозитар је обавезан да, без одлагања, писмено обавести Комисију о свему што сматра пропустом у пословању друштва за управљање, односно о пропусту који би могао представљати повреду закона, прописа Комисије, аката Фонда, уговора о управљању и уговора о обављању послова депозитара.

1. Чување имовине фонда

Члан 17.

Депозитар чува новчана средства на посебном рачуну фонда код депозитара.

У случају да је депозитар Централни регистар, новчана средства фонда воде се на посебном рачуну фонда код банке, која испуњава услове из члана 4. овог правилника.

Депозитар чува хартије од вредности из портфеља фонда на посебним рачунима депозитара, за рачун фонда, код Централног регистра.

Члан 18.

Имовина фонда коју чува депозитар:

- није имовина депозитара,
- води се потпуно одвојено од његове имовине или имовине других клијената депозитара,
- не може бити коришћена за испуњавање обавеза депозитара према трећим лицима и
- не може представљати део стечајне или ликвидационе масе депозитара или његових акционара.

У случају да депозитар обавља послове депозитара за више фондова, обавезан је да средства сваког фонда чува и води потпуно одвојено.

2. Финансијске трансакције

Члан 19.

Депозитар је обавезан да, на основу налога друштва, изврши плаћање хартија од вредности, купљених у име и за рачун фонда, у складу са прописима и процедурама које пропише Централни регистар.

Депозитар је обавезан да, на основу налога друштва, овласти Централни регистар да изврши пренос хартија од вредности, продатих у име и за рачун фонда, са посебног рачуна депозитара за рачун фонда код Централног регистра, у складу са прописима и процедурама које пропише Централни регистар.

Члан 20.

У случају да друштво изда депозитару налог за куповину хартија од вредности, а да на рачуну фонда нема довољно новца, депозитар је обавезан да о томе без одлагања обавести друштво.

У случају да друштво изда депозитару налог за продају хартија од вредности које нису у власништву фонда или фонд не поседује хартије од вредности у броју који је потребан за извршавање налога, депозитар је обавезан да о томе без одлагања обавести друштво.

Члан 21.

Депозитар је обавезан да, пре извршења сваког налога друштва који се односи на:

1. накнаду трошкова оснивања и пословања у висини посебних средстава и провизије за управљање,
 2. исплата накнада члановима надзорног одбора фонда и плате директору фонда,
 3. осталих финансијских обавеза фонда,
 4. готовинских исплата по било ком основу,
- утврди њихову материјалну исправност, у складу са законом, прописима Комисије, другим прописима и уговором о управљању, а на основу одговарајуће финансијске и друге документације.

3. Прикупљање прихода од имовине фонда

Члан 22.

У складу са одлуком емитента, на основу налога друштва, депозитар је обавезан да благовремено предузима све потребне радње за наплату и евидентирање на одговарајућим рачунима фонда:

1. доспелих камата, дивиденди и других прихода по основу хартија од вредности и друге имовине фонда,
2. доспеле главнице хартија од вредности из портфеља фонда.

4. Исплата дивиденде акционарима фонда

Члан 23.

У складу са одлуком скупштине акционара фонда, на основу налога друштва, депозитар је обавезан да обави исплату дивиденде акционарима фонда.

Налог из претходног става обавезно садржи податке о:

- броју акција фонда,
- износ дивиденде по акцији,
- датум објављивања,
- начин, место и датум исплате.

На основу листе акционара фонда из Централног регистра, која садржи податке о броју акција у власништву сваког акционара, депозитар врши пренос новца са рачуна фонда на рачуне акционара фонда код банке.

Депозитар обавља верификацију гласова акционара фонда који су гласали писменим путем, а ако је са друштвом уговорено може пружати и друге услуге за потребе одржавања скупштине акционара фонда.

5. Плаћање финансијских обавеза фонда

Члан 24.

На основу налога друштва, депозитар је обавезан да благовремено плаћа финансијске обавезе фонда у складу са законом и другим прописима.

6. Емисија акција ради плаћања накнаде друштву

Члан 25.

Депозитар је обавезан да утврди број акција фонда које треба да се емитују по основу накнаде друштву за трошкове оснивања и пословања у висини посебних средстава за управљање.

Број акција из става 1. овог члана се утврђује на основу прописа о рачуноводству приватизационих инвестиционих фондова и прописа о израчунавању нето вредности имовине фонда.

Емисија акција из става 1. овог члана врши се уз одобрење Комисије, у складу са законом и прописима Комисије.

Централни регистар, на основу одобрења Комисије, у складу са налогом депозитара, региструје акције из става 1. овог члана на име друштва.

7. Утврђивање нето вредности имовине фонда

Члан 26.

Депозитар је обавезан да израчунава нето вредност имовине фонда и нето вредност имовине по акцији, у складу са прописима Комисије.

Депозитар је обавезан да, за време трајања фонда, чува податке који су коришћени за вредновање имовине фонда, припрема и чува одговарајуће извештаје са именима лица одговорних за вредновање.

Обрачун вредности имовине фонда обавља лице из члана 3. став 2. тачка 1. овог правилника.

Депозитар је обавезан да надзорном одбору фонда и Комисији достави одлуку о именовану лица из става 3. овог члана, у року од пет дана од дана именовања.

8. Обавезе депозитара у вези са евиденцијама и извештавањем

Члан 27.

О свим пословима које обавља фонд, депозитар је обавезан да води одговарајућу евиденцију и извештава друштво и Комисију у складу са законом, овим правилником, другим прописима Комисије и уговором о обављању послова депозитара.

Члан 28.

Депозитар је обавезан да води посебну евиденцију свих налога друштва који се односе на куповину и продају хартија од вредности из портфеља фонда, на начин који онемогућава накнадне измене унесених података.

Депозитар је обавезан да, за време трајања фонда, чува евиденцију из претходног става и пратећу документацију.

Члан 29.

Депозитар је обавезан да свакодневно извештава друштво о свим променама на рачунима новчаних средстава и хартија од вредности фонда.

Депозитар је обавезан да, месечно, најкасније три дана од последњег радног дана у месецу, за који се извештај подноси, извештава друштво, надзорни одбор фонда и Комисију о:

1. хартијама од вредности и другој имовини фонда код депозитара, што укључује број и вредност хартија од вредности са назнаком како је утврђена вредност;
2. укупној вредности имовине фонда, нето вредности имовине фонда, нето вредности имовине по акцији фонда;
3. обрачунатим и плаћеним накнадама трошкова оснивања и пословања у висини посебних средстава и провизије за управљање.

Члан 30.

Депозитар је обавезан да тромесечно, најкасније пет дана од последњег радног дана у месецу, за период у коме се извештај подноси, извештава друштво и надзорни одбор фонда о:

1. наплаћеним дивидендама, каматама и другим приходима фонда;
2. хартијама од вредности из портфеља фонда које су доспеле и поднесене на наплату;
3. обрачунатим и исплаћеним накнадама и провизијама по основу купопродајних трансакција хартијама од вредности за рачун фонда, односно другим трошковима који се односе на извршавање налога друштва;
4. обрачунатим и плаћеним порезима и другим финансијским обавезама фонда;
5. обрачунатим и исплаћеним накнадама члановима надзорног одбора фонда;
6. обрачунатим и исплаћеним платама директору фонда;
7. обрачунатим и исплаћеним накнадама депозитару по основу уговора о обављању послова депозитара.

Поред редовног извештавања, депозитар је обавезан да на захтев и у роковима које одреди надзорни одбор фонда и Комисија, достави извештаје из члана 29. става 2. и става 1. овог члана, као и остале податке, којима располаже.

Члан 31.

Депозитар је обавезан да одреди контролора као лице одговорно за:

- 1) утврђивање исправности налога друштва у вези са имовином и другим питањима у вези са пословањем фонда и
- 2) тачност и потпуност извештаја депозитара из чл. 29. и 30. овог правилника.

Депозитар је обавезан да друштву, надзорном одбору фонда и Комисији достави одлуку о имсновању лица из става 1. овог члана, у року од пет дана од дана именовања.

Контролор не може бити исто лице које је овлашћено за вредновање имовине фонда из члана 26. овог правилника.

Члан 32.

Депозитар је обавезан да на захтев Комисије достави информације и извештаје интерним процедурама и контроли коју спроводи у обављању послова депозитара.

IV - НЕЗАВИСНО ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТВА И ДЕПОЗИТАРА

Члан 33.

Друштво и депозитар обавезни су да делују независно, с пажњом доброг привредника и у најбољем интересу акционара фонда.

Члан 34.

Друштво, чланови управе и надзорног одбора и директор фонда не могу поседовати акције депозитара, осим у случају када је депозитар Централни регистар.

Депозитар и чланови управе и надзорног одбора депозитара не могу поседовати акције друштва.

Исто лице не може имати значајно, односно већинско учешће у капиталу друштва и депозитара.

Депозитар не може поседовати акције Фонда.

Члан 35.

Чланови управе и надзорног одбора и лица запослена у друштву или фонду не могу бити чланови управе и надзорног одбора или запослени код депозитара и обрнуто.

V - ПОСЛОВНА ТАЈНА И НАКНАДА ШТЕТЕ

Члан 36.

Депозитар је обавезан да чува као пословну тајну све податке који се односе на пословање фонда, осим у случају када га друштво писмено овласти или када је законом или другим прописима обавезан да те податке саопшти јавности или овлашћеним лицима.

Депозитар не сме податке и информације до којих дође у обављању послова депозитара злоупотребити у свом пословању и трговини са хартијама од вредности.

Члан 37.

Депозитар је обавезан да послове из уговора о обављању послова депозитара обавља са пажњом доброг привредника.

Депозитар одговара друштву и фонду за штету и губитке који су настали његовим несавесним пословањем, односно неиспуњењем или погрешним испуњењем обавеза депозитара.

Депозитар се обавезује да надокнади фонду сву штету и губитке који су настали извршавањем налога друштва за које је депозитар знао или могао знати да нису у складу са законом, прописима Комисије и другим прописима, актима фонда, уговором о управљању и уговором о обављању послова депозитара.

Друштво је овлашћено да, у име и за рачун фонда, против депозитара поднесе тужбу за накнаду штете.

У случају да друштво не поднесе тужбу из претходног става овог члана, у року од 30 дана од дана настанка штете, право на подношење тужбе има фонд.

VI - НАДЗОР НАД ДЕПОЗИТАРОМ

1. Извештаји ревизора

Члан 38.

Депозитар је обавезан да Комисији достави финансијски извештај, у року од 75 дана, а извештај независног вањског ревизора, у року од шест месеци од истека пословне године на коју се извештаји односе.

Извештај ревизора из претходног става обавезно садржи посебно мишљење о обављању послова депозитара.

Депозитар је обавезан да Комисији без одлагања достави извештај независног вањског ревизора депозитара, који се односи на недозвољене радње од стране запослених код депозитара или на незаконитости, неправилности и недостатке у пословању депозитара.

2. Надзор и контрола од стране Комисије

Члан 39.

Комисија врши контролу рада депозитара.

Депозитар је обавезан да Комисији и ревизору фонда стави на увид без ограничења све пословне књиге, евиденције и другу документацију везану за послове које депозитар обавља за рачун фонда и на њихов захтев обезбеди копију ове документације.

Депозитар је обавезан да Комисији у поступку контроле омогући испитивање свих одговорних лица депозитара и запослених који суделују у обављању послова депозитара.

Члан 40.

Комисија може одузети дозволу за обављање послова депозитара, ако депозитар не испуњава услове и/или не обавља послове депозитара у складу са законом, овим правилником, другим прописима Комисије и уговором о обављању послова депозитара.

Решење Комисије о одузимању дозволе депозитару објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

VII - УГОВОР О ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА ДЕПОЗИТАРА

Члан 41.

Уговор о обављању послова депозитара (у даљем тексту: уговор) треба да садржи све елементе прописане Правилником о условима и поступку за оснивање приватизационих

инвестиционих фондова и друштава за управљање приватизационим фондовима ("Службени гласник Републике Српске", број 16/00) и овим правилником.

Уговор из претходног става закључује се на период трајања фонда.

Друштво може да закључи уговор само са једним депозитаром.

Члан 42.

На уговор из члана 41. став 1. овог правилника сагласност даје Комисија.

Друштво и депозитар не могу вршити измене и допуне уговора, нити раскинути уговор без претходне сагласности Комисије.

Захтев за давање сагласности на раскид уговора из претходног става овог члана, уговорне стране обавезне су доставити Комисији најмање три месеца пре намераваног раскида.

Члан 43.

У случају одузимања дозволе или покретања стечаја, односно ликвидације друштва, депозитар је обавезан да обавља послове депозитара фонда, све до избора новог друштва за управљање или док Комисија не донесе другачију одлуку.

Члан 44.

У случају одузимања дозволе или покретања стечаја, односно ликвидације депозитара, друштво је обавезно

склопити уговор са другим депозитаром у складу са законом и прописима Комисије.

Члан 45.

У случају раскида уговора по било ком основу депозитар је обавезан да обезбеди да се сва имовина, пословне књиге фонда и сва друга документација, које држи депозитар, пренесу другом овлашћеном депозитару.

VIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46.

До добијања дозволе за обављање послова депозитара у складу са овим правилником, Централни регистар ће привремено обављати послове депозитара.

Послове из претходног става Централни регистар ће обављати најдуже шест месеци од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 47.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-ХЛП-1038/01
21. децембра 2001. године
Бања Лука

Председник
Комисије за хартије
од вредности,
Бранка Болдрож, с.р.

САДРЖАЈ

66	Закон о спорту	1
67	Закон о рибарству	14
68	Закон о ловству	20
69	Закон о дечијој заштити - Пречишћени текст	28
70	Закон о хартијама од вредности - Пречишћени текст	35
71	Правилник о обрасцима и садржини позиција у скраћеним обрасцима Биланса стања и Биланса успеха	48
72	Правилник о мерама за спречавање појаве, сузбијање и искорењивање заразне болести плавог језика - Febris catarrhalis ovium (Bluetongue)	55
73	Правилник о пословима о нормативима, стручним кадровима и смештајним условима центра за социјални рад	56
УСТАВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ		
	Одлука број У-115/01	57
	Решења бр. У-63/01, У-59/01, У-100/01 и У-9/01	58-60
КОМИСИЈА ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ		
	Правилник о депозитарима приватизационих инвестиционих фондова	61

ТАРИФА**О НАЧИНУ ПЛАЋАЊА ОГЛАСА КОЈИ СЕ ОБЈАВЉУЈУ
У “СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ”**

1. За изгубљене исправе и документа физичких лица:		
- пасош, личну карту, саобраћајну и возачку дозволу, радну књижицу, диплому, сведочанство, здравствену легитимацију и војну књижицу	3	КМ по једном документу
-за пасоше издате у другим државама	30	КМ
2. За изгубљене исправе и документа правних лица	4	КМ по једном реду куцаном на машини
3. За конкурсе, јавно надметање, понуде, санације, ликвидације и лицитације	4	КМ по једном реду куцаном на машини
4. За упис у судски регистар и брисање из регистра, као и остали судски огласи	4,50	КМ по једном реду куцаном на машини
5. За проглашење умрлим и доказивање смрти	3	КМ по једном реду куцаном на машини
За објављивање под тач. 1. и 2. обавезно је поред правилно попуњене уплатнице доставити и копију попуњеног формулара у МУП-у или личну изјаву са основним подацима: име, име оца и презиме, годину, рођења и место становања.		
6. За правне субјекте чије текстове нисмо дужни објављивати по Закону о објављивању републичких прописа (“Службени гласник Републике Српске”, број 13/92) наплаћује се по једној страници објављеној у “Службеном гласнику Републике Српске”.	200	КМ

Тарифе под редним бр. 1. до 5. примјењују се од 1. марта 2002. године, а тарифе под редним бројем 6. од 1. фебруара 2002. године.

У цену огласа урачунат је порез на промет.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Жиро-рачуни: 562-099-00004292-34
567-162-10000010-81
Бања Лука, пош. фах 88 Тел.: 051/311-532 Факс: 051/311-545

**ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Војводе Момчила 18, Бања Лука**

НАРУЦБЕНИЦА

Овим непозиво наручујемо:

Службени гласник РС за 2002. годину _____ **ком. по цени од 330 КМ** - у цену је урачунат порез на промет.

Уплате се могу вршити у две рате, а доказ о уплати са наруцбеницом послати факсом на број 051/311-545.

“Службени гласник” шаљемо по пријему наруцбенице.

Адреса наручиоца:

(број жиро-рачуна)

Телефон-факс

М.П.

**СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
на CD**

Поводом 15. јануара, дана када је пре 10 година објављен први број “Службеног гласника Републике Српске” обавештавамо Вас да смо комплетне текстове свих бројева “Службеног гласника” од 1992-2000. године представили на CD у PDF формату. Оваква врста архивирања омогућава сваком кориснику савремен и ефикасан начин претраживања законских прописа у електронском облику.

Наруџбе слати на адресу:

**ЈП Службени гласник РС, Војводе Момчила 18, Бања Лука, поштански фах 88,
тел. 051/311-532, факс 051/311-545, жиро-рачун бр. КМ 567-162-10000010-81**

**ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Војводе Момчила 18, Бања Лука**

НАРУЏБЕНИЦА

Овим непозиво наручујемо:

CD Службеног гласника РС за 1992-2000. ____ ком. по цени од 470 КМ - у цену је урачунат порез на промет.

Уплате се могу вршити у две рате, а доказ о уплати са наруџбеницом послати факсом на број 051/311-545.

“Службени гласник” шаљемо по пријему наруџбенице.

Адреса наручиоца:

(број жиро-рачуна)

Телефон-факс

М.П.